

oktobar, novembar, decembar 2022.

O SMRTI, UMIRANJU I BUDUĆOJ NADI

1. Pobuna u savršenom svemiru	5
2. Smrt u grešnom svetu	13
3. Razumevanje ljudske prirode	21
4. Starozavetna nada	29
5. Slučajevi vaskrsenja pre Krsta	37
6. On je umro za nas	45
7. Hristova pobeda nad smrću	53
8. Novozavetna nada	61
9. Protivrečni tekstovi?	69
10. Pakleni oganj	77
11. Prezare poslednjeg vremena	85
12. Biblijski pogled na svet	93
13. Sudski proces	101
14. Sve novo	118

O SMRTI, UMIRANJU I BUDUĆOJ NADI

Autor: Alberto R. Tim

Broj 4/2022.

Priprema:

Hrišćanska adventistička crkva, Odeljenje za subotnu školu

www.subotnaskola.org

Odgovara: Želimir Stanić, Beograd, Radoslava Grujića 4

Prevod: Tamara Babić

Lektura: Mirjana Đerić

Prelom: Gordana Ardeljan

Izdaje: »Preporod«, Beograd

Za izdavača: Saša Todoran, 11000 Beograd, Radoslava Grujića 4

Tiraž: 850

Za internu upotrebu

Tabele priprema Odeljenje za subotnu školu

© [2022] Generalna konferencija Hrišćanske adventističke crkve®. Sva prava pridržana. Nijedno lice ili ustanova ne može da menja, prepravlja, prilagođava, prevodi, reprodukuje ili objavljuje nijedan deo biblijske pouke bez prethodnog pismenog odobrenja Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve®. Odeljenjske službe Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve® su ovlašćene da se pobrinu za prevod biblijske pouke, u skladu sa posebnim smernicama. Autorska prava takvih prevoda i njihovo objavljivanje i dalje su u nadležnosti Generalne konferencije. Izrazi »Hrišćanska adventistička«, »Adventistička« i logo sa plamenom su registrovane oznake Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve® i ne mogu se koristiti bez prethodnog odobrenja Generalne konferencije.

Bog je stvorio ljudska bića da kroz svu večnost uživaju u odnosu ljubavi s Njim i delima Njegovog stvaranja. Međutim, taj odnos je narušen tajanstvenom pojavom greha na nebu (Isaija 14,12-15; Jeremijah 28,12-19; Otkrivenje 12,7-12) i kasnijim padom Adama i Eve (1. Mojsijeva 3, 1-19; Rimljanima 5,12). Tragično, smrt je zahvatila ne samo ljudski rod već čitav živi svet. Realnost smrti danas se može videti na lišću koje opada s drveća, cveću koje vene u našim vazama, našim nedužnim ljubimcima koji umiru u agoniji, i našim voljenima koji nam bivaju oduzeti na tako okrutan način. Naš svet je pun patnje i neobrisanih suza.

Iz čežnje za boljim svetom, ljudi su sebi naslikali mnoge „rajeve“ u kojima bi želeli da žive. Na primer, 1933. godine engleski romanopisac Džejms Hilton objavio je knjigu *Izgubljeni horizont*, na osnovu koje je nekoliko godina kasnije snimljen istoimeni film. Film i knjiga govore o nesreći aviona koji je ostao bez goriva, i na kraju se srušio na snegom prekrivene obronke Himalaja. Pilot je poginuo u nesreći, ali je nekolicina preživelih izvučena iz olupine, nakon čega ih je grupa Tibetanaca odvela u rajsku dolinu Šangri-La, čiji su stanovnici, izolovani od spoljašnjeg sveta, rasli u ljubavi i mudrosti, živeći gotovo besmrtnim životom u trajnoj harmoniji i radosti.

Naravno, to je samo fikcija.

Ali nama, kao smrtnim ljudskim bićima, potrebna je sigurnost u sadašnjosti i nada za budućnost. Kao što je švajcarski teolog Emil Bruner dobro primetio: „Ono što je kiseonik za pluća, to je nada za smisao ljudskog života. Oduzmete kiseonik i nastupiće smrt gušenjem, oduzmete nadu i čovečanstvo će klonuti jer mu ponestaje dah; obužeće ga očaj, izazivajući paralizu umnih i duhovnih sposobnosti osećajem besmisla i nesvrhovitosti postojanja. Kao što sudbina ljudskog organizma zavisi od snabdevanja kiseonikom, tako i sudbina čovečanstva zavisi od posedovanja nade.“ – Emil Bruner, *Eternal Hope* (London: Lutterworth Press, 1954), p. 7. Zaista, biblijska nada nas održava tokom životnih kriza s kojima se suočavamo na našem putovanju ka večnosti.

Za razliku od zamišljenog Šangri-La iz *Izgubljenog horizonta*, naša nada u večni život ne zasniva se na „pripovijetkama mudro izmišljenijem“ (2. Petrova 1,16). Ona se zasniva na pouzdanom Božjem obećanju o savršenom svetu bez suza, bola i smrti (Otkrivenje 21,1-5). To dragoceno obećanje nadahnjivalo je apostolsku crkvu, a i mnogi drugi hrišćani vekovima su se njega držali i čuvali ga. Ne izgubivši nikad svoju moć, to isto obećanje i danas daje smisao i svrhu našem životu. Ono nam omogućava da s poverenjem gledamo u budućnost. Uverava nas da će svi naši mili i dragi koji su umrli u Hristu na kraju biti podignuti iz mrtvih da bi nasledili večni život.

U ovoj pouci bavićemo se pitanjem velike borbe između dobra i zla, imajući u vidu dve glavne teme. Jedna od njih je poreklo i stalno prisustvo greha i smrti. Druga tema je Božji istrajan rad na rešenju tih problema i vraćanju sveta u prvobitno savršeno stanje. Poseban naglasak stavićemo na smrtnu prirodu ljudskih bića, i na činjenicu da je vaskrsenje ono što vodi u besmrtnost. Realno, ne treba da se plašimo smrti, jer je Hristos umro za nas i skršio moć smrti. Štaviše, uvereni smo da On drži „ključeve od pakla i od smrti“ (Otkrivenje 1,18).

Tokom ovog tromesečja proučavaćemo bolnu temu smrti, ali kroz sočiva nade koja nam se pruža preko Isusa.

Dr Alberto R. Tim, (Univerzitet Endrjus), pomoćnik je direktora Zadružbine Elen G. Vajt, član odbora Instituta za biblijska istraživanja i odbora Instituta za geonaučna istraživanja. Prethodno je služio kao predsednik Latinoameričkog adventističkog teološkog fakulteta (LATS) na više kampusa.

POBUNA U SAVRŠENOM SVEMIRU

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Jovanova 4,8.16; 1. Jovanova 4,7-16; Jezekilj 28,12-19; Isaija 14,12-15; Otkrivenje 12.

Tekstovi za pamćenje: „Kako pade s neba, zvijezdo danice, kćeri zorina? kako se obori na zemlju koji si gazio narode?“ (Isaija 14,12).

Mnogi mislioci su pokušavali da objasne poreklo zla. Neki predlažu da je zlo oduvek postojalo jer, po njihovom uverenju, dobro se može ceniti jedino u suprotnosti sa zlom. Drugi smatraju da je svet po stvaranju bio savršen, ali se zlo na neki način ipak pojavilo. Na primer, prema grčkoj mitologiji, zlo je nastalo kad je radoznala Pandora otvorila zapečaćenu kutiju iz koje su izletela sva zla ovog sveta (taj mit, međutim, ne objašnjava poreklo zala navodno sakrivenih u toj kutiji).

Nasuprot tome, Biblija uči da je naš dragi Bog svemoguć (1. Dnevnika 29,10.11) i savršen (Matej 5,48). I sve što On radi mora isto tako biti savršeno (5. Mojsijeva 32,4), što podrazumeva i način na koji je stvorio ovaj svet. Kako je, onda, zlo moglo da se pojavi u savršenom svetu? Prema tekstu 1. Mojsijeva 3, pad Adama i Eve doneo je greh, zlo i smrt na ovu planetu.

Međutim, taj odgovor pokreće još jedno pitanje. Čak i pre Pada, zlo je već postojalo, ispoljeno u vidu „zmije“ koja je prevarila Evu (1. Mojsijeva 3,1-5). Zato je potrebno da se vratimo unazad, čak i pre Pada, da bismo pronašli izvor i poreklo zla koje toliko dominira našim sadašnjim postojanjem i koje ga povremeno čini prilično nesrećnim.

STVARANJE – IZRAZ LJUBAVI

Priroda u svom sadašnjem stanju šalje dvosmisleni poruku u kojoj su dobro i zlo izmešani. Grmovi ruža rađaju divne, mirišljave cvetove, ali isto tako i oštro trnje. Tukan može da nas impresionira svojom lepotom, a onda da nas užasne time što napada gnezda drugih ptica i jede njihove slabašne mladunce. Čak i ljudska bića, koja su sposobna za veliku ljubavnost u jednom trenutku, mogu biti zlobna, puna mržnje, čak i nasilna u sledećem. Nije čudo što u paraboli o pšenici i kukolju sluge pitaju svog gospodara: „Gospodaru! nijesi li ti dobro sjeme sijao na svojoj njivi? Otkuda dakle kukolj?“ (Matej 13,27). A gospodar odgovara: „Neprijatelj čovjek to učini“ (Matej 13,28). Isto tako, Bog je stvorio savršeni svemir, ali neprijatelj ga je oskrnavio tajanstvenim semenom greha.

Pročitati tekst 1. Jovanova 4,8.16. Šta nam činjenica da je „Bog ljubav“ govori o prirodi Njegovih stvaralačkih aktivnosti?

Činjenica da je „Bog ljubav“ (1. Jovanova 4,8.16) vodi ka najmanje tri osnovna zaključka. Prvo, ljubav po samoj svojoj prirodi ne može da postoji zatvorena unutar sebe, već mora da se izrazi. (Kakva je to ljubav koja se ne pokazuje?) Božja ljubav se ispoljava na unutrašnjem planu između tri Ličnosti Božanstva, i na spoljašnjem planu kroz odnos Boga prema Njegovim stvorenjima. Drugo, sve što Bog čini izraz je Njegove bezuslovne i nepromenljive ljubavi. To obuhvata Njegova stvaralačka dela, Njegova dela iskupljenja, pa čak i delovanje Njegovih kaznenih sudova. Zapravo, „Božja ljubav je izražena u Njegovoj pravdi ništa manje nego u Njegovoj milosti. Pravda je temelj Njegovog prestola i plod Njegove ljubavi.“ – Elen G. Vajt, Čeznja vekova, str. 762 (original). I treće, budući da je Bog ljubav, i da sve što radi izražava Njegovu ljubav, On ne može biti začetnik greha, koji je u direktnoj suprotnosti s Njegovim karakterom.

A da li je Bogu zaista bilo potrebno da stvara svemir? Iz perspektive Njegove suverenosti, mogli bismo reći da nije, jer je to bila Njegova svojevolsna odluka. Ali iz perspektive Njegove prirode ljubavi, On je želeo svemir kao predmet svoje ljubavi. I koliko je samo divljenja vredno to što je neka bića, kao što su ljudi, stvorio sa sposobnošću da odgovore na Njegovu ljubav, ali i da dele i pokazuju ljubav, ne samo prema Bogu već i prema drugima. (Videti takođe tekst Marko 12,30.31.)

Osvrnimo se na stvoreni svet. Kako u njemu možemo prepoznati odraze Božje ljubavi, uprkos pustošenju koje izaziva greh? Kako možemo naučiti da izvlačimo pouke iz otkrivenja Božje ljubavi, koja se jasno vidi u delima stvaranja?

SLOBODNA VOLJA – OSNOV LJUBAVI

Pročitajte tekst 1. Jovanova 4,7-16. Šta nam taj tekst govori o preduslovu za negovanje ljubavi?

Veštačko cveće može biti divno, ali ono ne raste i ne cveta kao pravo. Roboti su unapred programirani da govore i obavljaju mnoge zadatke, ali oni nemaju ni život ni osećanja. A život i slobodna volja su, zapravo, neophodan uslov da bi neko mogao da prihvati, neguje i deli ljubav. Dakle, naš Bog pun ljubavi stvorio je anđele (uključujući Lucifera) i ljudska bića sa slobodom da donose sopstvene odluke, uključujući mogućnost da krenu i stranputicom. Drugim rečima, Bog je stvorio čitav svemir kao savršeno i skladno okruženje da bi Njegova stvorenja mogla da rastu u ljubavi i mudrosti.

U tekstu 1. Jovanova 4,7-16, apostol Jovan podvlači da je „Bog... ljubav“, i da je tu ljubav pokazao tako što je poslao svog Sina da umre za naše grehe. Kao rezultat toga, mi bi trebalo da izrazimo svoju zahvalnost prema Njemu tako što ćemo voleti jedni druge. Takva ljubav, božanski začeta, bila bi najubedljiviji dokaz da Bog prebiva u nama i da mi prebivamo u Njemu. Taj poziv da odražavamo Božju ljubav u svojim međusobnim odnosima ima smisla jedino ako je upućen bićima koja su odlučila da neguju i izražavaju tu ljubav, ili, nasuprot tome, da žive egocentrično. Međutim, sloboda izbora lako može da se zloupotrebi, što je tužna činjenica koja se pokazala u tragičnoj pobuni Lucifera na nebu.

Čak i kad spoznaju važnost slobodne volje, neki ljudi se još uvek pitaju: Ako je Bog znao da će se Lucifer pobuniti, zašto ga je stvorio? Zar stvaranje Lucifera ne čini Boga u krajnjoj liniji odgovornim za poreklo zla?

To je veoma teško pitanje, jer ono zavisi od mnogih faktora, uključujući i stvarno značenje reči „odgovoran“. Poreklo i priroda greha su tajne koje niko ne može u potpunosti da objasni.

Čak i da je tako, Bog nije svojom naredbom doveo greh u postojanje, već je samo dopustio njegovo postojanje, a onda je, na krstu, preuzeo na sebe konačnu kaznu za greh, što Mu je omogućilo da ga sasvim iskoreni. Zato, u svim svojim mučnim razmišljanjima o zlu, ne smemo nikad zaboraviti da je sam Bog platio najvišu cenu zbog postojanja greha i zla (videti Matej 5,43-48; Rimljanima 5,6-11), i da je On sam od njih postradao više nego što će bilo ko od nas ikad postradati.

Kao dar od Boga, slobodna volja je sveta, ali ona sa sobom povlači teško breme dalekosežnih posledica, ne samo po nas same, već i po druge. Koje važne odluke se, koristeći taj dar, spremate da donesete, i kakve će biti posledice izbora koji budete napravili?

NEOBJAŠNJIVA NEZAHVALNOST

Pročitajte tekst Jezekilj 28,12-19. Šta možemo na osnovu tog teksta saznati o tajnovitom poreklu greha?

Veliki deo Knjige proroka Jezekilja pisan je simboličkim jezikom koji se povezuje sa poslednjim vremenom. U mnogim slučajevima, pojedini entiteti (kao što su osobe, životinje, ili predmeti), kao i lokalni događaji, upotrebljeni su da bi se predstavile i dočarale šire kosmičke i istorijske realnosti. U tekstu Jezekilj 28,1-10, o caru Tirskom (inače, sam Tir je bio napredan drevni feničanski lučki grad) Gospod govori kao o bogatom i oholom vladaru, koji je bio samo „čovjek“, ali je za sebe tvrdio da je bog, i čak sedeo (po sopstvenim rečima) na prestolu bogova.

A onda, u tekstu Jezekilj 28,12-19, ta istorijska realnost postaje analogija kojom se dočarava prvobitni pad Lucifera na nebu. I tako car Tirski, koji je, kao ljudsko biće, živeo „usred mora“ (Jezekilj 28,2.8), sada predstavlja „heruvima, pomazanog da zaklanja“ (Jezekilj 28,14) koji je živeo „u Edemu vrtu Božjem“ i „na svetoj gori Božijoj“ (Jezekilj 28,13.14).

Ključna izjava u celom tom izveštaju nalazi se u tekstu Jezekilj 28,15 koji glasi: „Savršen bješe na putovima svojim od dana kad se rodi dokle se ne nađe bezakonje na tebi.“ Prema tome, što je veoma važno, Luciferovo savršenstvo obuhvatalo je i potencijal za zlo – mogućnost da čini zlo, i to zato što je, kao moralno biće, posedovao slobodnu volju – neodvojivi deo onoga što uopšte znači biti savršeno biće.

Zapravo, Lucifer je stvoren savršen – što je podrazumevalo i njegovu sposobnost da slobodno odlučuje. Ali, pošto je zloupotrebio to savršenstvo i dar slobodne volje, iskvario se, smatrajući sebe važnijim nego što je zaista bio.

Pošto više nije bio zadovoljan time kako ga je Bog stvorio i koliko ga je cenio, Lucifer je izgubio osećaj zahvalnosti prema Bogu, i poželeo da mu se odaje više priznanja nego što je zaista zasluživao. Kako je to moglo da se desi jednom savršenom anđeoskom biću koje je živelo u savršenom svemiru predstavlja, kao što smo već napomenuli, tajnu.

„Greh je nešto tajanstveno i neobjašnjivo. Nije bilo razloga za njegovu postojanje. Tražiti da se greh objasni značilo bi tražiti da se on obrazloži, a samim tim i da se opravda. Greh se pojavio u savršenom svemiru, što se pokazalo kao nešto neoprostivo.“ – Ellen G. White, *The Truth About Angels*, p. 30.

U 1. Solunjanima 5,18, Pavle kaže da treba „na svačemu“ da se zahvaljujemo. Kako nam te reči pomažu da nadvladamo svaki osećaj nezahvalnosti i samosažaljenja, pogotovu u teškim vremenima?

CENA OHOLOSTI

Unutar Svetog pisma mogu se zapaziti dve preovlađujuće teme ili motiva koji se međusobno nadmeću. Jedan motiv je Salem, gora Zion, Jerusalem i Novi Jerusalem, koji predstavlja Božje carstvo. Drugi motiv je Babel ili Vavilon – sotonino lažno carstvo. Bog je više puta pozivao svoj narod da izađe iz paganskog Vavilona da bi Mu služio u Obecanoj zemlji.

Na primer, Avram (kasnije Avraam) je bio pozvan da se iz Ura Haldejskog preseli u zemlju Hanan (1. Mojsijeva 11,31-12,9). Na kraju svog dugog iznanstva, Jevreji su napustili Vavilon i vratili se u Jerusalem (Jezdra 2). A u knjizi Otkrivenje, Božji narod je pozvan da izađe iz Vavilona poslednjeg vremena (Otkrivenje 18,4), kako bi najzad živeo s Njim na gori Zion i u Novom Jerusalemu (Otkrivenje 14,1; Otkrivenje 21,1-3.10).

Pročitajte tekst Isaija 14,12-15. Koje dalekosežne posledice je Luciferova oholost, dok se još nalazio na nebu, donela celom svemiru i našem svetu?

U Bibliji, grad Vavilon predstavlja silu koja se direktno suprotstavlja Bogu i Njegovom carstvu, a vavilonski car (s posebnom aluzijom na Navuhodonosora) postaje simbol oholosti i arogancije. Bog je caru Navuhodonosoru otkrio da je Vavilon samo zlatna glava velikog kipa koji je predstavljao uzastopna carstva (Danilo 2,37.38). Suprotstavljajući se Božjem otkrivenju, car je napravio kip sav od zlata – kako bi simbolički pokazao da će njegovo carstvo vladati zauvek – pa je čak zahtevao i da mu se svi poklone (Danilo 3). I tako je, kao i car Tirski (Jezekilj 28,12-19), car Vavilona postao simbol Lucifera.

Tekst Isaija 14,3-11 opisuje pad nadmenog i surovog vavilonskog cara. Zatim se, u tekstu Isaija 14,12-15, narativ sa istorijskog carstva premešta u nebeske dvorove, ističući da je sličan nadmen i arogantan duh doveo do prvobitnog pada Lucifera. Tekst objašnjava da je Lucifer planirao da svoj presto uzdigne iznad cele nebeske vojske i da se izjednači „s Višnjim“ (Isaija 14,14). Bio je to začetak jedne nove, neprijateljske situacije, u kojoj se Božja altruistička ljubav i sklonost ka saradnji suočavala sa Luciferovom sebičnošću i nadmetanjem. Neprijatelj se nije ustručavao da Boga optuži za ono što sam radi, i da širi laži među ostalim anđelima. Bili su to tajanstveni počeci zla u svemiru.

Zašto je tako lako postati ponosan i hvalisav u vezi sa svojim položajem i dostignućima? Kako nam držanje pogleda prikovanog za krst pomaže da ne padnemo u takvu zamku?

ŠIRENJE NEVERSTVA

Pročitajte Otkrivenje 12. Čemu nas to poglavlje uči u vezi sa širenjem pobune na nebu i zemlji?

Pad Lucifera nije predstavljao samo sukob suprotstavljenih ideja. Tekst Otkrivenje 12 govori nam da je na nebu izbio veliki rat između Lucifera i njegovih anđela s jedne strane i Hrista i Njegovih anđela s druge. U tom tekstu Lucifer je nazvan „aždaha velika“, „stara zmija“, „đavo i sotona“, „opadač braće naše“ (Otkrivenje 12,9.10). Hristos se pominje kao „Mihailo“ (Otkrivenje 12,7), što znači „ko je kao Bog“.

Na osnovu aluzije o „arhandelu Mihailu“ (Juda 1,9), neki tumači smatraju da je On samo anđeosko biće. Međutim, u Knjizi proroka Danila, svaka velika vizija dostiže vrhunac sa Hristom i Njegovim večnim carstvom – kao kamen bačen bez ruku (Danilo 2,34.45), kao Sin čovečiji (Danilo 7,13), kao Poglavar vojske, Knez nad knezovima (Danilo 8,11.25), i kao Mihailo, veliki Knez (Danilo 12,1). Dakle, ako je Anđeo Gospodnji zapravo Gospod lično (2. Mojsijeva 3,1.6; Dela 7,30-33, itd.), onda i Mihailo mora biti ista božanska Ličnost, to jest, Hristos lično.

Tekst Otkrivenje 12 pruža nam opšti pregled tekućeg sukoba, koji je (1) otpočeo na nebu sa pobunom Lucifera i jedne trećine nebeskih anđela, (2) dostigao vrhunac sa Hristovom odlučujućom pobedom na krstu, i (3) još uvek se nastavlja sa Božjim narodom ostatka na kraju vremena.

Razmišljajući o početku tog sukoba, Elen Vajt objašnjava da je „Bog u svojoj velikoj milosti dugo podnosio Lucifera. Nije ga uklonio s njegovog uzvišenog položaja čim je iskazao duh nezadovoljstva, pa čak ni onda kada je počeo da iznosi lažne optužbe pred odanim anđelima. Dugo mu je bilo dopušteno da ostane na Nebu. Stalno mu je bilo nuđeno oprostjenje pod uslovom da se pokaje i pokori.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 495, 496 (original).

Ne znamo koliko dugo je trajao rat na nebu. Bez obzira na njegov intenzitet i vremenski raspon, najvažniji aspekt te borbe je činjenica da su sotona i njegovi anđeli bili poraženi „i više im se ne nađe mjesta na nebu“ (Otkrivenje 12,8; videti takođe Luka 10,18). Problem je, naravno, to što su oni onda došli ovde, na zemlju.

Na koje sve načine možemo uvideti stvarnost te bitke koja se odigrava na zemlji? U čemu je naša jedina nada da ćemo nadvladati svog neprijatelja u toj borbi?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U delima Elen G. Vajt pročitajte sledeća poglavlja: „Zašto je greh bio dozvoljen?“, str. 33-43 (original), u knjizi Stvaranje, patrijarsi i proroci i „Poreklo zla“, str. 492-504 (original), u knjizi *Velika borba*.

„Nema nikakve nade u spasenje onih (sotone i njegovih anđela) koji su bili svedoci neopisive slave neba i uživali u njoj, koji su videli zastrašujuće veličanstvo Božje, i koji su se, u prisutnosti sve te slave, pobunili protiv Njega. Nema nikakvog novog, veličanstvenijeg prikaza Božje uzvišene sile koja bi mogla da ostavi na njih tako dubok utisak kao što je onaj koji su već iskusili. Ako su mogli da se pobune u samom prisustvu neopisive slave, ne postoji nikakav povoljniji položaj u kom bi mogli biti okušani. Nema nikakve rezervne sile, niti većih uzleta i dubina beskrajne slave koji bi mogli nadjačati njihove zavidljive sumnje i buntovno gundanje. Njihova krivica i njihova kazna mora biti srazmerna uzvišenim prednostima koje su imali u nebeskim dvorovima.“ – Ellen G. White, *Confrontation*, p. 21.

„Bog i Hristos od samog početka znali su za sotonin otpad i čovekov pad izazvan delovanjem prevarne sile otpadnika. Bog nije uzročnik postojanja greha, ali je unapred video njegovo postojanje i stvorio sredstvo kojim će se suprotstaviti toj strašnoj mogućnosti. Njegova ljubav prema svetu bila je tako velika da se zavetovao da će dati svoga Jedinorodnog Sina 'da nijedan koji Ga veruje ne pogine, nego da ima život večni' (Jovan 3,16).“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 22 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Uhvatite se u razredu u koštac sa pitanjem da li je Bog u krajnjoj liniji odgovoran za pojavu i postojanje zla u našem svetu. Kako bismo mogli da nađemo odgovor na tu optužbu?
2. Na koji način se krst uklapa u naše razumevanje celog tog problema zla? Zašto bi krst i ono što se na njemu dogodilo mogli biti od ključne važnosti za svako razumevanje porekla zla?
3. Nakon više milenijuma greha i patnje na ovom svetu, sotona bi morao biti potpuno svestan tragičnih posledica svoje pobune. Zašto onda i dalje nastavlja sa pobunom protiv Boga?
4. U tekstu Matej 5,43-48 Hristos govori o Božjoj bezuslovnoj ljubavi prema svim ljudima kao obrascu za sve naše uzajamne odnose. Na koji način biste vi mogli bolje da odražavate taj obrazac unutar svoje porodice i crkve?
5. Apostol Petar nas opominje da „đavo, kao lav ričući hodi i traži koga da proždere“ (1. Petrova 5,8). Pročitajte i Efescima 6,10-20. Kako možemo da se održimo „protiv lukavstva đavolskoga“ (Efescima 6,11)?

SMRT U GREŠNOM SVETU

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 2,16,17; 1. Mojsijeva 3,1-7; Psalmi 115,17; Jovan 5,28,29; Rimljanima 5,12; 2. Korinćanima 5,21.

Tekstovi za pamćenje: „Zato kao što kroz jednoga čovjeka dođe na svijet grijeh, i kroz grijeh smrt, i tako smrt uđe u sve ljude, jer svi sagriješite“ (Rimljanima 5,12).

Hristos je bio božanski Posrednik preko koga je Bog doveo u postojanje naš svet i ceo svemir (Jovan 1,1-3,10; Kološanima 1,16; Jevrejima 1,2). Ali kada je Bog Otac ukazao tu posebnu čast Hristu i najavio da će Oni zajedno stvoriti ovaj svet, „Lucifer je osetio zavist i ljubomoru prema Isusu Hristu“ (Ellen G. White, *The Story of Redemption*, p. 14) i skovao je zaveru protiv Njega.

Pošto je zbačen s neba, sotona je odlučio da „uništi sreću Adama i Eve“ na zemlji i time „izazove žalost na nebu“. Pomislio je da „ako bi uspeo da ih (Adama i Evu) na bilo koji način navede na neposlušnost, Bog bi doneo neku odredbu kojom bi ih pomilovao, a onda bi on i svi pali anđeli na zakonit način podelili s njima Božiju milost“ – Ellen G. White, *The Story of Redemption*, p. 27. Potpuno svestan sotonine strategije, Bog je upozorio Adama i Evu da se ne izlažu iskušenjima (1. Mojsijeva 2,16,17). To znači da su još tada, dok je ovaj svet bio savršen i besprekoran, postojala jasna ograničenja kojima su ljudi bili pozvani da se povinuju.

Ove sedmice razmišljaćemo o padu Adama i Eve, o tome kako su greh i smrt zavladaali našim svetom, i kako je Bog već u Edemu posejao seme nade za čovečanstvo.

SUPROTSTAVLJENE TVRDNJE

Ovaj svet je, kad je stvoren od Gospoda, bio savršen (1. Mojsijeva 1,31). Smrt je za Adama i Evu bila nepoznato iskustvo. U tom kontekstu, Bog je došao u Edemski vrt i upozorio ih: „Jedi slobodno sa svakoga drveta u vrtu; ali s drveta od znanja dobra i zla, s njega ne jedi; jer u koji dan okusiš s njega, umriješćeš“ (1. Mojsijeva 2,16.17).

Na koji način tekst 1. Mojsijeva 2,16.17 otkriva realnost slobodne volje u savršenom Edemu? Odnosno, zašto bi Bog morao da ih upozorava ako nisu mogli slobodno da odlučuju?

Izvesno vreme nakon tog Božjeg upozorenja, sotona je preuzeo obličje zmije i takođe ušao u Edem. Eva je posmatrala kako zmija sa uživanjem jede zabranjeni plod i ne umire. „Ona je jela sa zabranjenog drveta“ (Elen G. Vajt, Stvaranje, patrijarsi i proroci, str. 54 /original/), i ništa joj se nije dogodilo.

Pročitajte tekst 1. Mojsijeva 3,1-4. Kad biste se stavili u Evin položaj, zašto bi te reči mogle da vam zazvuče ubedljivo?

Iz perspektive ljudske logike, argument zmije zvučao je mnogo ubedljivije od Božjih reči. Pre svega, nigde u svetu prirode do tada nije bilo nikakvog dokaza o postojanju greha i smrti. Zatim, zmija je zaista jela zabranjeni plod, i to sa velikim zadovoljstvom. Zašto bi se onda Eva ustručavala da učini isto? Činilo se da je Božja zapovest suviše ograničavajuća i besmislena.

Nažalost, u odlučivanju između te dve suprotstavljene tvrdnje, Eva je zanemarila tri osnovna načela: (1) ljudsko rezonovanje nije uvek najsigurniji put za procenu duhovnih predmeta; (2) nama Božja Reč može delovati nelogično i besmisleno, ali ona je uvek ispravna i pouzdana; i (3) može postojati nešto što samo po sebi nije ni zlo ni pogrešno, ali je Bog to izabrao kao test naše poslušnosti.

Trebalo bi da budemo svesni da Evino iskustvo u Edemskom vrtu nije bilo jedinstven slučaj u vremenu. Svakog dana i svakog trenutka mi odlučujemo između Božje Reči (koja za mnoge može biti nepopularna) i zavodljivih uticaja kulture koja nas okružuje. A taj naš izbor imaće večne posledice.

Na koje načine se jasna učenja Biblije sukobljavaju sa putevima ovog sveta?

PREVARENI OD STRANE ZMIJE

Pročitajte tekst 1. Mojsijeva 3,1-7. Koje je kriterijume Eva koristila kad se opredeljivala između Božjih i sotoninih reči?

Tekst 1. Mojsijeva 3 je jedan od najjasnijih primera psihologije iskušanja. Bog je upozorio Adama i Evu da će, ako budu jeli zabranjeni plod, sigurno umreti (1. Mojsijeva 2,16.17). Međutim, sotona je, preuzevši obličje zmije, upotrebio nekoliko retoričkih strategija kako bi Evu naveo na greh.

Prvo, on je generalizovao Božju konkretnu zabranu. Pitao je: „Je li istina da je Bog kazao da ne jedete sa svakoga drveta u vrtu?“ (1. Mojsijeva 3,1). Eva je uzvratila protivargumentom da se ta zabrana odnosi samo na jedno konkretno drvo, jer će, ako ikad budu jeli njegov plod ili ga dotakli, umreti.

Tada se sotona direktno usprotivio Božjim rečima. Kategorično je tvrdio: „Nećete vi umrijeti!“ (1. Mojsijeva 3,4).

I konačno, sotona je optužio Boga da njoj i njenom mužu namerno uskraćuje suštinsko znanje. Varalica je izjavio: „Nego zna Bog da će vam se u onaj dan kad okusite s njega (zabranjenog drveta) otvoriti oči, pa ćete postati kao bogovi i znati što je dobro što li zlo“ (1. Mojsijeva 3,5).

Evu je njena radoznalost dovela na sotonino začarano tlo. Tu je bila prinuđena da donese odluku da li će ostati verna Božjoj ograničavajućoj zapovesti, ili će prihvatiti sotoninu primamljivu ponudu. Pošto je posumnjala u Božju reč, oslonila se na sopstvena čula – empirijski metod ličnog opažanja – da izabere između dve suprotstavljene izjave.

Prvo, iz prehrambene perspektive, primetila je „da je rod na drvetu dobar za jelo“. Drugo, sa estetske tačke gledišta, zapazila je „da ga je milina gledati“. Treće, na osnovu logičke analize, zaključila je „da je drvo vrlo drago radi znanja“. Dakle, u svom umu, ona je nesumnjivo imala dobre razloge da poslušati reči zmije i okusi plod sa zabranjenog drveta. Nažalost, to je i učinila.

Neki tvrde da je svako znanje korisno, dokle god se držimo načela: „Sve kušajući dobro držite“ (1. Solunjanima 5,21). Međutim, tragično iskustvo Adama i Eve u Edemskom vrtu pokazuje da znanje, samo po sebi, može biti veoma štetno. Ima nečega što je zaista bolje za nas da ne znamo.

Čemu nas taj izveštaj uči kad je reč o tome kako je lako racionalizovati i opravdati svoje grešne izbore?

„NEĆETE VI UMRETI“

Pročitajte tekst 1. Mojsijeva 3,4. Na koliko različitih načina se ta laž ponavljala kroz vekove?

Jedan moćan izraz te laži je opšte verovanje u besmrtnost duše. Taj pojam je bio osnov mnogih drevnih religija i filozofija. U drevnom Egiptu, to je podstaklo običaj mumifikacije i pogrebne arhitekture kakvu vidimo na primeru piramida.

Ista teorija postala je jedan od glavnih stubova grčke filozofije. Na primer, u Platonovoj knjizi *Država*, Sokrat pita Glaukona: „Da li si svestan da je naša duša besmrtna i da nikad ne propada?“ U drugom Platonovom delu, *Fedon*, Sokrat nastavlja u istom tonu, izjavljujući: „Duša je besmrtna i nepropadljiva, i naše duše će zaista živeti u Hadu.“ Te filozofske postavke oblikovale su veliki deo zapadne kulture, pa čak i postapostolskog hrišćanstva. Ali one su nastale mnogo ranije, već u Edemskom vrtu, i vode poreklo od samog sotone.

U samoj srži edemskog iskušenja je sotonino uveravanje Eve: „Nećete vi umrijeti!“ (1. Mojsijeva 3,4). Tom naglašenom tvrdnjom, sotona je svoju reč stavio iznad Reči Božje.

Nasuprot učenju o besmrtnosti duše, čemu nas sledeći stihovi uče i kako ih možemo upotrebiti da bismo opovrgli tu laž? (Psalmi 115,17; Jovan 5,28.29; Psalmi 146,4; Matej 10,28; 1. Korinćanima 15,51-58).

Sotonska teorija o urođenoj besmrtnosti duše opstaje čak i u našem modernom svetu. Knjige, filmovi i TV programi nastavljaju da šire tu ideju da mi, kada umremo, jednostavno prelazimo u drugo stanje svesti. Kakva je šteta što se ta laž objavljuje i sa mnogih hrišćanskih propovedaonica. Čak se i nauka umešala. Postoji organizacija u Sjedinjenim Državama koja nastoji da proizvede tehnologiju koja će nam, kako tvrde, omogućiti da kontaktiramo mrtve, za koje oni smatraju da su još uvek živi, ali egzistiraju kao PMO – „postmaterijalne osobe“. S obzirom na široku rasprostranjenost te zablude, nije čudo što će ta obmana imati ključnu ulogu u završnim događajima ljudske istorije.

Na koje načine se ta laž ispoljava u vašoj kulturi? Zašto se moramo više oslanjati na Božju Reč nego na ono što nam govore naša čula?

POSLEDICE GREHA

Prema tekstovima 1. Mojsijeva 3,7-19 i Rimljanima 5,12, koje su bile glavne posledice greha?

Opčinjena ubedljivim rečima zmije, Eva nije naslutila dugoročne posledice puta kojim je krenula. Čin jedenja zabranjenog voća sam po sebi nije bio toliko značajan koliko to što je on zapravo predstavljao. Takvim činom neposlušnosti, Eva je odstupila od svoje odanosti Bogu i pokazala novu privrženost prema sotoni.

Tekst 1. Mojsijeva 3 opisuje pad Adama i Eve i neke od njegovih najtražičnijih posledica. Iz teološke perspektive, oboje su bili obuzeti teofobijom (strahom od Boga) i sakrili su se od Njega (1. Mojsijeva 3,8). Na psiho-socialnom planu, stideli su se sebe, i počeli da optužuju jedno drugo (1. Mojsijeva 3,7,9-13). Sa fizičke tačke gledišta, čekali su ih znoj, patnja i konačno smrt (1. Mojsijeva 3,16-19). A iz ekološke perspektive, svet prirode je bio narušen (1. Mojsijeva 3,17,18).

Edemski vrt više nije bio lepo i prijatno mesto kao nekada. „Dok su u uvelom cveću i opalom lišću gledali prve znake raspadanja, Adam i njegova saputnica plakali su nad njima mnogo iskrenije nego što ljudi danas plaču nad svojim mrtvima. Smrt slabog, nežnog cveća zaista je bila uzrok žalosti; ali, kada je dostojanstveno drveće počelo da odbacuje svoje lišće, taj prizor ih je živo podsetio na ozbiljnu činjenicu da je smrt postala sudbina svakog živog stvora.“ – Elen G. Vajt, Stvaranje, patrijarsi i proroci, str. 62 (original).

Adam i Eva nisu odmah umrli, u smislu da im je život bio okončan, ali su istog dana primili svoju smrtnu presudu. Gospod je rekao Adamu: „Sa znojem lica svojega ješćeš hljeb, dokle se ne vratiš u zemlju od koje si uzet; jer si prah, i u prah ćeš se vratiti“ (1. Mojsijeva 3,19). Pad u greh je celom čovečanstvu zaista doneo tragične posledice. Apostol Pavle objašnjava da „kao što kroz jednoga čovjeka dođe na svijet grijeh, i kroz grijeh smrt, i tako smrt uđe u sve ljude, jer svi sagriješite“ (Rimljanima 5,12).

Tužna i bolna činjenica je da i mi danas, baš kao i celo čovečanstvo kroz sve vekove, trpimo posledice onoga što se desilo u Edemu. Koliko bi zahvalni ipak trebalo da budemo zato što, zahvaljujući Isusu i krstu, imamo nadu u večni život u svetu u kom se greh više nikad neće pojaviti.

Dok razmišljamo o Evinom tragičnom iskustvu, koje pouke iz toga možemo izvući o posledicama naših sopstvenih grešnih postupaka?

PRVO EVANĎEOSKO OBEĆANJE

Pročitajte tekst 1. Mojsijeva 3,15.21. Kakvu nadu za sve ljude možemo naći u tim stihovima?

Tekst 1. Mojsijeva 3 opisuje užasnu tragediju koja je zadesila svet nakon Pada. Sve se promenilo, i Adam i Eva su mogli da vide kontrast između sveta kakav je nekad bio i ovoga kakav je postao.

Ali usred njihove frustracije i očajanja, Bog im je dao ohrabrenje za sadašnjost i nadu za budućnost. Prvo, prokleo je zmiju rečima mesijanske nade. Objavio je: „I još mećem neprijateljstvo između tebe i žene i između sjemena tvojega i sjemena njezina; ono će ti na glavu stajati a ti ćeš ga u petu ujedati“ (1. Mojsijeva 3,15).

Ta reč „neprijateljstvo“ (jevrejski *’eybah*) podrazumeva ne samo vekovnu kosmičku borbu između dobra i zla, već i ličnu odbojnost prema grehu, koja je Božjom blagodaću usađena u ljudski um. Po prirodi, mi smo potpuno pali (Efescima 2,1.5) i postali smo „robovi grijehu“ (Rimljanima 6,20). Međutim, blagodat koju Hristos usađuje u svaki ljudski život, stvara u nama neprijateljstvo prema sotonu. I upravo to „neprijateljstvo“, božanski dar iz Edema, omogućava nam da prihvatimo Njegovu spasonosnu blagodat. Bez te preobražujuće blagodati i obnavljajuće sile, čovečanstvo bi i dalje bilo u sotoninom ropstvu – sluga uvek spreman da ispuni njegove zahteve.

Gospod je zatim upotrebio životinjske žrtve da bi ilustrovao to mesijansko obećanje (videti 1. Mojsijeva 3,21). „Kada je Adam, prema posebnim Božjim uputstvima, prineo žrtvu za greh, za njega je to bila najbolnija ceremonija. Njegova ruka je morala da se podigne kako bi oduzeo život, koji je samo Bog mogao da daruje, i prineo žrtvu za greh. Bilo je to prvi put da je prisustvovao smrti. Dok je gledao žrtvu koja je krvarila, koja se grčila u samrtnom ropcu, trebalo je da se verom raduje Sinu Božjem, koga je ta žrtva predočavala, a koji je trebalo da umre kao žrtva za čoveka.“ – Ellen G. White, *The Story of Redemption*, p. 50.

Pročitajte 2. Korinćanima 5,21 i Jevrejima 9,28. Čemu nas ti tekstovi uče o onome što je prvi put otkriveno u Edemu?

Znajući da će na kraju umreti (1. Mojsijeva 3,19.22-24), Adam i Eva su napustili Edemski vrt. Ali nisu ga napustili nagi, niti ogrnuti svojom pregačom od smokvinog lišća (1. Mojsijeva 3,7). Sam Bog „načini... haljine od kože, i obuče ih u njih“ (1. Mojsijeva 3,21), što je simbol Njegove pravednosti koja nas pokriva (videti Zaharija 3,1-5; Luka 15,22). Prema tome, još tada, na samom početku, u Edemu, ljudima je otkriveno evanđelje.

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjigama Elen G. Vajt pročitajte sledeća poglavlja: „Kušanje i pad“, str. 52-62 (original) i „Plan otkupljenja“, str. 63-70 (original) u knjizi *Stvaranje, patrijarsi i proroci*; „Poznavanje dobra i zla“, str. 23-27 (original) u knjizi *Vaspitanje*.

Poslednjih godina rađeno je istraživanje pojave poznate pod nazivom „iskustvo bliske smrti“ (IBS). Ono što se dešava je da ljudi „umiru“, u smislu da srce prestaje da im kuca i oni prestaju da dišu. Ali onda se vraćaju u život, i to sa fantastičnim pričama o tome kako su lebdeli na drugom nivou realnosti, gde su se sreli s nekim svetlosnim bićem. Neki čak pominju susrete sa davno preminulim rođacima. Mnogi ljudi, čak i hrišćani, koji ne razumeju istinu o smrti, veruju da su te priče dodatni dokaz o besmrtnosti duše. Međutim, (i to bi trebalo da bude najjasnije upozorenje da nešto nije u redu), većina onih koji su imali takva iskustva tvrde da su im duhovna bića, s kojima su se tom prilikom sretali, upućivala utešne reči i iznosila prelepe misli o ljubavi, miru i dobroti. Ali nisu čuli ništa o spasenju u Hristu, o grehu, i o sudu. Ako su zaista osetili predukus hrišćanskog života posle smrti, zar ne bi trebalo da, uporedo s tim, sagledaju makar trunčicu najosnovnijih hrišćanskih učenja? Međutim, to čemu su oni naučeni zvuči uglavnom kao njujdž dogma, što objašnjava zašto ljudi posle takvog iskustva uglavnom postaju manje naklonjeni hrišćanstvu nego što su to bili pre „smrti“. Osim toga, zašto niko od hrišćana koji su uvereni da je njihovo IBS bilo predukus hrišćanskog neba, nikada nije slušao hrišćansku teologiju tokom tog iskustva, umesto velike doze njujdž sentimentalizma? Odgovor je da su oni prevareni od strane istog bića koje je Evu prevarilo u Edemu, i to uz pomoć iste laži. (Videti 11. Pouku.)

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Kako nam iskustvo Adama i Eve pokazuje da Božje oprostjenje ne uki-da nužno i sve posledice greha? Zašto je to tako važna istina koju treba uvek imati na umu?
2. Drvo poznanja dobra i zla bilo je neprijateljsko „začarano tlo“ za Adama i Evu. Na koje vrste „začaranog tla“ smo i mi ponekad u iskušenju da stupimo?
3. Sotona pokušava da navede Božji narod da poveruje kako su „Hristovi zahtevi manje strogi nego što se nekad verovalo, i da će prilagođavanjem svetu izvršiti veći uticaj na svetovne ljude.“ – Ellen G. White, *Testimonies to Ministers and Gospel Workers*, p. 474. Šta bi trebalo da preduzmemo kako ne bismo upali u tu vešto postavljenu zamku?

RAZUMEVANJE LJUDSKE PRIRODE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 1,24-27; 1. Mojsijeva 2,7,19; Matej 10,28; Propovednik 12,1-7; 1. O carevima 2,10; 1. O carevima 22,40.

Tekstovi za pamćenje: „A stvori Gospod Bog čovjeka od praha zemaljskoga, i dunu mu u nos duh životni; i posta čovjek duša živa“ (1. Mojsijeva 2,7).

Napetost između Božje reči: „Umrijećeš“ (1. Mojsijeva 2,16.17), i sotoninog protivrečnog obećanja: „Nećete vi umrijeti“ (1. Mojsijeva 3,4), nije bila ograničena samo na Edemski vrt. To je nešto što je odjeknulo kroz istoriju.

Mnogi se trude da sotonine reči usklade sa Božjim. Po njima, opomena „Umrijećeš“ odnosi se samo na propadljivo fizičko telo, dok obećanje „Nećete vi umrijeti“ predstavlja aluziju na besmrtnu dušu ili besmrtni duh.

Ali taj pristup je neodrživ. Na primer, mogu li se protivrečne reči Boga i sotonine uskladiti? Da li postoji nematerijalna duša ili duh koji u svesnom stanju preživljava fizičku smrt? Ima mnogo filozofskih pa čak i naučnih pokušaja da se na ta pitanja odgovori. Međutim, kao hrišćani koji svoju veru temelje na Bibliji, moramo biti svesni da nas svemogućí Bog, Onaj koji nas je stvorio, takođe i savršeno poznaje (videti Psalmi 139). Prema tome, samo u Svetom pismu, Njegovoj Reči upućenoj nama, možemo naći odgovore na ta ključna pitanja.

Ove sedmice razmotrićemo kako Stari zavet definiše ljudsku prirodu i stanje mrtvih.

„DUŠA ŽIVA“

Pročitajte tekstove 1. Mojsijeva 1,24-27 i 1. Mojsijeva 2,7.19. Koje sličnosti i razlike vidite u načinu na koji je Bog stvarao životinje i ljude? Šta nam tekst 1. Mojsijeva 2,7 govori o ljudskoj prirodi?

Izveštaj iz 1. Mojsijeve otkriva da je šestog dana sedmice stvaranja Gospod Bog doveo u postojanje kopnene životinje i prvi ljudski par (1. Mojsijeva 1,24-27). Tu se kaže da On „stvori od zemlje sve zvijeri poljske i sve ptice nebeske“ (1. Mojsijeva 2,19). Takođe je stvorio „čovjeka od praha zemaljskoga“ (1. Mojsijeva 2,7).

Mada su i životinje i čovek nastali „od zemlje“, stvaranje čoveka razlikovalo se od stvaranja životinja na dva osnovna načina. Prvo, Bog je čoveka oblikovao fizički, a onda „dunu mu u nos duh životni; i posta čovjek duša živa“ (1. Mojsijeva 2,7). On je bio fizička tvar pre nego što je postao živo biće. Drugo, Bog je stvorio ljude kao muško i žensko prema Božjem „liku i podobiju“ (1. Mojsijeva 1,26.27).

Stih 1. Mojsijeva 2,7 objašnjava da je udisanje „duha životnog“ u njegovo fizičko telo, preobrazilo Adama u „dušu živu“ (jevrejski: *Nephesh chayyah*). To znači da niko od nas nema dušu koja može da postoji izvan tela. Zapravo, svako od nas je živo biće ili živa duša. Tvrdnja da je ta „duša“ neki svesni entitet koji može da postoji odvojeno od ljudskog tela je paganska, nebiblijska ideja. Razumevanje prave prirode ljudskih bića sprečava nas da prihvatimo popularno verovanje o nematerijalnoj duši i sve te opasne zablude koje se na njemu zasnivaju.

Nijedan deo ljudskog bića ne može da postoji u svesnom stanju nezavisno od ličnosti kao celine. Bog nas je stvorio na divan i čudesan način, i ne bi trebalo da mudrujemo izvan onoga što Sveto pismo kaže o tom pitanju. Zapravo, ne samo da je priroda života tajna (naučnici još uvek ne mogu da se slože oko toga šta zapravo znači to da je nešto živo), još tajanstvenija je priroda svesti. Kako nešto manje od kilogram i po materijalnog tkiva (ćelija i hemijskih jedinjenja) u našoj glavi – mozak – može da sadrži i proizvodi nešto nematerijalno kao što su misli i osećanja? Oni koji to proučavaju priznaju da mi to zaista ne znamo.

Kakvo je čudo život! Zašto bi trebalo da uživamo u tom daru – ne samo života, već i večnog života, koji je još veće čudo?

„KOJA DUŠA ZGRIJEŠI ONA ĆE POGINUTI“

Pročitajte tekstove Jezekilj 18,4.20 i Matej 10,28. Kako nam ti stihovi pomažu da razumemo prirodu ljudske duše?

Ljudski život na ovom grešnom svetu je krhak i prolazan (Isaija 40,1-8). Ništa što je zaraženo grehom ne može biti večno po prirodi. „Zato kao što kroz jednoga čovjeka dođe na svijet grijeh, i kroz grijeh smrt... tako smrt uđe u sve ljude, jer svi sagriješe“ (Rimljanima 5,12). Smrt je prirodna posledica greha, što pogađa sveukupan život na ovom svetu.

S tim u vezi, postoje dva važna biblijska shvatanja. Jedno je da i ljudi i životinje umiru. Kao što je car Solomon primetio: „Jer što biva sinovima ljudskim to biva i stoci, jednako im biva; kako gine ona tako ginu i oni, i svi imaju isti duh; i čovjek ništa nije bolji od stoke... Sve ide na jedno mjesto; sve je od praha i sve se vraća u prah“ (Propovednik 3,19.20).

Drugo shvatanje je da fizička smrt neke osobe podrazumeva prestanak njenog postojanja kao žive duše (jevrejski: *nephesh*). U tekstu 1. Mojsijeva 2,16.17, Bog opominje Adama i Evu da će umreti ako ikada budu zgrešili jedući plod sa drveta poznanja dobra i zla.

Ponavljajući tu opomenu, Gospod naglašava svoju misao u stihovima Jezekilj 18,4 i Jezekilj 18,20: „Koja duša zgriješi ona će poginuti.“ Ta izjava ima dve glavne implikacije. Jedna je da smo svi, budući da su svi ljudi grešnici, izloženi neizbežnom procesu starenja i umiranja (Rimljanima 3,9-18.23). Druga je da biblijski koncept negira popularno shvatanje o navodnoj prirodnoj besmrtnosti duše. Ako je duša besmrtna i živi na drugom nivou realnosti nakon smrti, onda mi i ne umiremo zaista, zar ne?

Nasuprot tome, biblijsko rešenje za problem smrti nije bestelesna duša koja se seli u Raj, čistilište, ili čak pakao. Pravo rešenje je konačno vaskrsenje onih koji su umrli u Hristu. Kao što je Isus izjavio u svojoj propovedi o Hlebu života, „svaki koji vidi sina i vjeruje ga ima život vječni; i ja ću ga vaskrsnuti u pošljednji dan“ (Jovan 6,40).

Zašto je sigurnost u Drugi dolazak, koji je potvrđen Hristovim prvim dolaskom (jer, uostalom, od kakve bi koristi bio Hristov prvi dolazak kad ne bi bilo Drugog?), od tako presudne važnosti za sve u šta mi verujemo? Kakvu bismo nadu uopšte imali bez obećanja o Njegovom povratku?

„DUH SE VRATI K BOGU“

Pročitajte tekstove 1. Mojsijeva 2,7 i Propovednik 12,1-7. Kakvu suprotnost zapažate u ta dva biblijska teksta? Kako nam oni pomažu da bolje razumemo ljudsko stanje nakon smrti? Videti takođe 1. Mojsijeva 7,22.

Kao što smo već videli, Biblija uči da je ljudsko biće duša (1. Mojsijeva 2,7), i da duša prestaje da postoji kada telo umre (Jezekilj 18,4.20).

Ali šta je sa „duhom“? Zar on ne ostaje svestan nakon smrti tela? Mnogi hrišćani veruju u to, i čak pokušavaju da opravdaju to shvatanje navodeći tekst Propovednik 12,7, koji glasi: „I vrati se prah u zemlju, kako je bio, a duh se vrati k Bogu, koji ga je dao.“ Međutim, tu se ne tvrdi da duh umrlih ostaje svestan u Božjem prisustvu.

Tekst Propovednik 12,1-7, zapravo, vrlo dramatičnim izrazima opisuje proces starenja, koji se završava smrću. Stih 7 govori o smrti kao procesu koji je suprotan stvaranju, opisanom u tekstu 1. Mojsijeva 2,7. Kao što smo već naveli, šestog dana sedmice Stvaranja „stvorio Gospod Bog čovjeka od praha zemaljskoga, i dunu mu u nos duh životni; i posta čovjek duša živa“ (1. Mojsijeva 2,7). Ali sada nam tekst Propovednik 12,7 kaže da se prah „vrati... u zemlju, kako je bio, a duh se vrati k Bogu, koji ga je dao“. Dakle, dah života koji je Bog dunuo u Adamove nozdrve, i koji On isto tako daje svim ljudima, vraća se Bogu, ili, drugim rečima, jednostavno prestaje da struji kroz naše nozdrve.

Trebalo bi imati na umu da tekst Propovednik 12,7 opisuje proces umiranja svih ljudi, ne praveći razliku između pravednih i nepravednih. Ako navodni duhovi svih umrlih preživljavaju u svesnom stanju u Božjem prisustvu, da li su onda i duhovi zlih sa Bogom? Ta zamisao nije u skladu sa sveukupnim učenjem Svetog pisma. Budući da isti proces umiranja pogađa i ljude i životinje (Propovednik 3,19.20), smrt nije ništa drugo do prestanak postojanja živih bića. Kao što je psalmista to izrazio: „Odvратиš lice svoje, žaloste se; uzmeš im duh, ginu, i u prah svoj povraćaju se“ (Psalmi 104,29).

Često kažemo da je smrt samo deo života. Zašto je to suštinski pogrešno? Smrt je suprotnost životu, neprijatelj života. Kakva velika nada se, prema tome, nalazi u sledećem stihu: „A pošljednji će se neprijatelj ukinuti smrt“ (1. Korinćanima 15,26)?

„MRTVI NE ZNAJU NIŠTA“

Pročitajte sledeće tekstove: Jov 3,11-13; Psalmi 115,17; Psalmi 146,4 i Propovednik 9,5.10. Šta možemo iz njih naučiti o stanju ljudskih bića nakon smrti?

Neki biblijski komentatori tvrde da se ti tekstovi (Jov 3,11-13; Psalmi 115,17; Psalmi 146,4; Propovednik 9,5.10), pisani poetskim jezikom, ne mogu koristiti za definisanje čovekovog stanja nakon smrti. Tačno je da poezija ponekad može biti dvosmislena, i da se lako može pogrešno shvatiti, ali to nije slučaj kad je reč o ovim stihovima. Njihov jezik je jasan, i njihovi koncepti su u potpunom skladu sa svim starozavetnim učenjima na tu temu.

Prvo, u 3. poglavlju Knjige o Jovu patrijarh proklinje sopstveno rođenje zbog svih stradanja koja su ga zadesila. (Ko nije u najstrašnijim trenucima pozeleo da se uopšte nije ni rodio?) Da je umro prilikom rođenja, razmišlja on, ostao bi da spava i miruje (Jov 3,11.13).

Psalam 115 opisuje mesto na kom se čuvaju mrtvi kao mesto tišine, jer mrtvi ne hvale Gospoda (Psalmi 115,17). To ne zvuči baš kao da su mrtvi, verni (i zahvalni) mrtvi, na nebu i da obožavaju Boga.

Prema 146. Psalmu, mentalne aktivnosti pojedinca prestaju sa smrću: „Iziđe iz njega duh, i vrati se u zemlju svoju: taj dan propadnu sve pomisli njegove“ (Psalmi 146,4). To je savršen biblijski opis onoga što se dešava prilikom smrti.

A tekst Propovednik 9 dodaje da „mrtvi ne znaju ništa“, i da u grobu „nema rada ni mišljenja ni znanja ni mudrosti“ (Propovednik 9,5.10). Te izjave potvrđuju biblijsko učenje da se mrtvi nalaze u besvesnom stanju.

Međutim, to biblijsko učenje o besvesnom stanju mrtvih ne bi trebalo da izaziva nikakvu paniku kod hrišćana. Pre svega, nikakav pakao koji večno gori, niti privremeno čistilište ne čekaju one koji umiru bez spase-nja. Drugo, divna nagrada čeka one koji umiru u Hristu. Nije ni čudo što „za vernika smrt ne znači mnogo... Za hrišćanina smrt je samo san, trenu-tak tišine i tame. Život je sakriven sa Hristom u Bogu i 'kad se javi Hristos, život vaš, onda ćete se i vi s Njime javiti u slavi' (Jovan 8,51.52; Kološanima 3,4).“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 787 (original).

Razmišljajte o onima koji umiru u Hristu. Oni sklapaju oči prili-kom smrti i, bez obzira da li će u grobu provesti 1500 godina ili 5 meseci, njima je svejedno. Sledeće čega će postati svesni je Hristov povratak. Zašto bi onda moglo da se kaže da je, u izvesnom smislu, mrtvima bolje nego nama živima?

POČIVANJE SA PRECIMA

Pročitajte sledeće tekstove: 1. Mojsijeva 25,8; 2. Samuilova 7,12; 1. O carevima 2,10 i 1. O carevima 22,40. Čime ti tekstovi doprinose vašem shvatanju smrti?

Stari zavet na različite načine izražava ideje o smrti i sahranjivanju. Jedna od njih je pridruživanje svojim precima. Na primer, za Avrama se kaže: „I onemoćav umrije... u dobroj starosti, sit života, i bi pribran k rodu svojem“ (1. Mojsijeva 25,8). Za Arona i Mojsija takođe se kaže da su se „pribrali“ „k rodu svojem“ (5. Mojsijeva 32,50).

Čemu nas činjenica da su i dobri i loši carevi odlazili na isto mesto uči o prirodi smrti? (2. O carevima 24,6; 2. Dnevnika 32,33).

Drugi način na koji se smrt opisivala jeste tvrdnja da neko počiva sa svojim precima. U vezi sa smrću cara Davida, Biblija kaže: „Počinu David kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davidovu“ (1. O carevima 2,10). Isti izraz koristi se i za nekolicinu drugih jevrejskih careva, kako vernih tako i nevernih.

Možemo uočiti bar tri smisljena aspekta počivanja sa precima. Jedan je shvatanje da će pre ili kasnije doći trenutak kad će nam biti potrebno da se odmorimo od zamornog rada i patnji. Drugi je shvatanje da mi nismo prvi i jedini koji će poći tom nemilom stazom, jer su naši preci tuda već prošli pre nas. Treći je shvatanje da, time što smo sahranjeni blizu njih, nećemo biti sami, i ostaćemo zajedno čak i tokom nesvesnog stanja smrti. To možda nema mnogo smisla u nekim današnjim individualističkim kulturama, ali je puno značilo u drevnim vremenima.

Oni koji umiru u Hristu mogu biti sahranjeni pored svojih najmilijih, ali i pored toga, među njima nema nikakve komunikacije. Oni će ostati nesvesni do onog slavnog dana kada će se probuditi iz svog dubokog sna da bi se ponovo pridružili svojim milima i dragima koji su umrli u Hristu.

Zamislite kako bi to izgledalo kada bi mrtvi zaista bili svesni i kada bi mogli da vide kakav je život ovde dole, pogotovu za njihove najmilije, koji često užasno pate nakon njihove smrti. Zašto bi onda istina da mrtvi spavaju trebalo da bude tako utešna za žive?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Velika borba* od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „Prva velika prevara“, str. 531-550 (original).

Ako ste ikad imali operaciju i ako ste bili podvrgnuti opštoj anesteziji, možda imate bledu predstavu o tome kako mora da izgleda smrt. Ali čak i tada, dok ste pod anestezijom, vaš mozak još uvek funkcioniše. A zamislite kako je mrtvima, kada sva moždana aktivnost potpuno prestane. Ono što će doživeti prilikom smrti je, dakle, da će sklopiti oči, a onda, u slučaju svakog umrlog koji je ikad živio, sledeće čega će postati svestan biće ili Isusov drugi dolazak, ili Njegov povratak nakon Milenijuma (videti Otkrivenje 20,7-15). Do tog trenutka, svi mrtvi, pravedni i zli, počinjavaju, naizgled, samo tren. Nama živima čini se da smrt traje dugo. Živima to deluje tako, ali za mrtve je samo tren.

„Kada bi zaista bilo istina da duše svih ljudi u času smrti prelaze pravo na Nebo, tada bismo svakako radije želeli smrt nego li da ostanemo u životu. Mnogi su ovakvim verovanjem bili navedeni da učine kraj svom postojanju. Kada bi ih zaokupile nevolje, teškoće i razočaranja, izgledalo im je lako da prekinu tanku nit života i vinu se pravo u slavu večnoga sveta.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 539 (original).

„Nigde u Svetom pismu ne postoji tekst koji govori da pravednici odlaze da prime nagradu ili da bezakonici, prilikom smrti, dobijaju svoju kaznu. Ni patrijarsi ni proroci nisu ostavili nikakvo takvo uveravanje. Hristos i Njegovi apostoli to nisu nagovestili. Biblija jasno tvrdi da mrtvi, neposredno nakon smrti, ne idu na Nebo. Ona ih predstavlja kao bića koja spavaju do vaskrsenja.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 549, 550.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Kako nas biblijsko shvatanje ljudskog bića kao celine – koje ostaje vesno samo kao nepodeljena ličnost – pomaže da bolje razumemo prirodu smrti?
2. Teorija o prirodnoj besmrtnosti duše, sa svojim bezbrojnim ograncima, osvojila je čitav svet. Zašto je onda naše učenje o stanju mrtvih od tako presudne važnosti? Zašto čak i među hrišćanima nailazimo na tako snažno protivljenje nečemu što je zapravo divno učenje?
3. Kako bi razumevanje stanja mrtvih trebalo da nas zaštiti od nečega što bi moglo da se „pojavi“ pred našim očima? Odnosno, zašto ne možemo uvek verovati onome što vidimo, pogotovu ako vidimo, ili mislimo da vidimo, duh nekog mrtvog rođaka, kao što neki tvrde da su videli?

STAROZAVETNA NADA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jov 19,25-27; 1. Timotiju 6,16; Psalmi 49; Psalmi 71; Isaija 26,14.19; Danilo 12.

Tekstovi za pamćenje: „Vjerom privede Avraam Isaka kad bi kušan, i jednorodnoga prinošaše, pošto bješe primio obećanje... Pomislivši da je Bog kadar i iz mrtvih vaskrsnuti; zato ga i uze za priliku“ (Jevrejima 11,17.19).

Starozavetna nada nije utemeljena na grčkim idejama o urođenoj besmrtnosti duše, već na biblijskom učenju o konačnom vaskrsenju mrtvih.

Ali kako bi ljudsko telo koje više ne postoji, koje je kremacijom pretvoreno u pepeo, ili uništeno na neki drugi način, moglo da bude vraćeno u život? Kako bi neko ko je preminuo možda stotinama ili hiljadama godina ranije mogao da obnovi svoj identitet?

Ta pitanja nas navode da razmišljamo o tajni života. Mi smo živi i uživamo u životu koji nam Bog milostivo daruje svakog dana. Mada smo daleko od toga da razumemo natprirodno poreklo života, znamo da je Bog u početku, silom svoje Reči, doveo život u postojanje iz nežive materije (1. Mojsijeva 1; Psalmi 33,6.9). Dakle, ako je Bog bio u stanju da u početku stvori život na zemlji ni iz čega (latinski: *ex nihilo*), zašto bismo sumnjali u Njegovu sposobnost da obnovi ljudski život i njegov prvobitni identitet?

Ove sedmice razmišljaćemo o tome kako se pojam konačnog vaskrsenja razvijao u starozavetna vremena, s posebnim osvrtom na izjave Jova, nekih psalmista, i proroka Isaije i Danila.

„VIDEĆU BOGA“

Pročitajte tekst Jov 19,25-27 i uporedite ga sa tekstovima Jovan 1,18 i 1. Timotiju 6,16. Kada i pod kojim okolnostima je Jov očekivao da će „videti Boga“?

Život nije fer. To se posebno vidi u slučajevima kad „dobri“ stradaju a „nepavedni“ napreduju (videti Psalmi 73,12-17; Malahija 3,14-18). Na primer, Jov je bio „dobar i pravedan, i bojaše se Boga, i uklanjaše se oda zla“ (Jov 1,1). I pored toga, Bog je dopustio sotoni da ga muči na više užasnih načina. Na fizičkom planu, njegovo telo je bilo napadnuto teškom bolešću (Jov 2,1-8). U materijalnom smislu, izgubio je veliki deo svoje stoke i poseda (Jov 1,13-17). Unutar domaćinstva, izgubio je sluge, pa čak i vlastitu decu (Jov 1,16.18). A na emotivnom planu, bio je okružen prijateljima koji su ga optuživali da je nepokajani grešnik koji zaslužuje sve što ga je snašlo (Jov 4,1-5,27; Jov 8,1-22; Jov 11,1-20, itd.). Čak je i njegova žena rekla: „Hoćeš li se još držati dobrote svoje? Blagoslovi Boga, pa umri!“ (Jov 2,9).

Jov nije bio svestan da se našao u epicentru velike kosmičke borbe između Boga i sotone. Teško pogođen tim udarcima, prokleo je dan svog rođenja i pozeleo da se uopšte nije ni rodio (Jov 3,1-26). Pa ipak, njegova bezuslovna vernost Bogu ogleda se u sledećim rečima: „Gle, da me i ubije, opet ću se uzdati u nj“ (Jov 13,15). Čak i dok je pomišljao da se njegovom životu bliži kraj, držao se uverenja da smrt neće imati poslednju reč. Sa snažnim ubedjenjem, izjavio je da će, čak i ako umre, njegov Iskupitelj jednog dana ustati, i da će on, Jov lično, u svom telu videti Boga (Jov 19,25-27). „To je jasan uvid u vaskrsenje.“ – *The SDA Bible Commentary*, vol. 3, p. 549.

Kakva sjajna nada usred takve tragedije! Okružen bolešću i patnjom, ekonomskom propašću, društvenom osudom, i emotivnim slomom, Jov je još uvek mogao da iščekuje dan kada će ustati iz mrtvih i ugledati svog voljenog Iskupitelja. Zapravo, Jovova tvrdnja o vaskrsenju bila je nadahnuta istim uverenjem koje je Marta vekovima kasnije saopštila Isusu: „Znam da će (Lazar) ustati o vaskrsenju, u pošljednji dan“ (Jovan 11,24). Jov je, kao i Marta, morao da se drži tog obećanja verom, mada će, za razliku od Jova, Marti uskoro biti pružen moćan iskustveni dokaz u prilog njenom verovanju.

Kako možemo naučiti da se uzdamo u Boga čak i usred grubih životnih nepravdi?

IZBAVLJENI OD SILE GROBA

Pročitajte tekst Psalmi 49. Šta je navelo psalmistu da bude tako sigurnu u svoje konačno vaskrsenje (Psalmi 49,15) nasuprot onima koji su umrli bez te sigurnosti (Psalmi 49,6-14)?

Psalam 49 govori o lažnoj sigurnosti bezumnih, „koji se uzdate u silu svoju, i hvalite se velikijem bogatstvom svojim“ (Psalmi 49,6), koji „imenima svojim zovu zemlje“ (Psalmi 49,11), i koji žive samo da bi ugađali sebi (Psalmi 49,18). Oni postupaju kao da će njihove kuće i njihova sopstvena slava trajati zauvek (Psalmi 49,11.17).

Ali bezumni zaboravljaju da njihova čast prolazi i da umiru isto kao i životinje (Psalmi 49,12). „Ali će ih kao ovce zatvoriti u pakao, smrt će im biti pastir; i ujutru hodiće po njima pravednici, i oblik njihov zbrisaće pakao rastavivši ih s naseljem“ (Psalmi 49,14).

Kao što je Jov vekovima ranije izjavio: „Go sam izašao iz utrobe matere svoje, go ću se i vratiti onamo“ (Jov 1,21; 1. Timotiju 6,7). Psalmista ukazuje da i mudar i lud umiru, ostavljajući „drugima imanje svoje“ (Psalmi 49,10).

Pa ipak, između njih postoji potpuna suprotnost. S jedne strane su bezumnici koji umiru, mada pokušavaju da pronađu sigurnost u svojim prolaznim posedima i dostignućima. Nasuprot njima, mudri gledaju dalje od ljudske sage i tamnice groba, u slavnu nagradu koju je Bog za njih sačuvao (1. Petrova 1,4). Imajući to u vidu, psalmista je mogao s pouzdanjem da kaže: „Ali će Bog dušu moju izbaviti iz ruku paklenih; jer me on prima“ (Psalmi 49,15).

U skladu sa starozavetnom nadom, ta izjava ne ukazuje da će duša psalmiste u trenutku njegove smrti odmah odleteti na nebo. On jednostavno kaže da neće ostati u grobu zauvek. Doći će vreme kada će ga Bog izbaviti od smrti i povesti na nebo.

Tako je još jednom prikazana izvesnost budućeg vaskrsenja, što donosi nadu, sigurnost i smisao ovom sadašnjem postojanju. Dakle, mudri će dobiti daleko slaviju i trajniju nagradu od one koju bi bezumni mogao sebi da pribavi tokom ovog kratkog života.

Na koje načine možemo sagledati ludost onih koji se uzdaju u sopstveno bogatstvo i dostignuća? Kako nas pogled na krst može zaštititi da ne napravimo istu grešku?

„IZ BEZDANA ZEMALJSKIH“

Pročitajte tekst Psalmi 71. Na šta David misli kad kaže da ga je Bog „iz bezdana... zemaljskih opet izvadio“ (Psalmi 71,20)?

U 49. Psalmu nalazimo dirljiv izraz nade u vaskrsenje, nasuprot lažnoj sigurnosti bezumnika koji se uzda u svoje bogatstvo. U 71. Psalmu, David traži sigurnost i nadu u Bogu, dok je okružen neprijateljima i onima koji iznose lažne optužbe, tvrdeći da ga je Bog napustio (Psalmi 71,10.11).

Usred svojih nevolja, David nalazi utehu i sigurnost u podsećanju na to kako se Bog starao o njemu u prošlosti. Prvo, on uviđa da ga je Bog podržavao od rođenja, i da ga je čak izvadio iz majčine utrobe (Psalmi 71,6). Zatim, priznaje da ga je Bog učio od mladosti (Psalmi 71,17).

Siguran da je Bog njegova stena i tvrđava, David Mu se moli: „Budi mi grad gdje bih svagda dolazio da živim“ (Psalmi 71,3). „Nemoj me odbaciti pod starost, kad me izdaje snaga moja, nemoj me ostaviti“ (Psalmi 71,9). „Bože! Ne budi daleko od mene; Bože moj! pohitaj mi u pomoć!“ (Psalmi 71,12). A onda David dodaje: „Koliko si me puta bacao u velike i ljute nevolje, pak si me opet ostavio među živima i iz bezdana me zemaljskih opet izvadio“ (Psalmi 71,20).

Izraz „iz bezdana zemaljskih“ može se razumeti doslovno kao aluzija na buduće fizičko vaskrsenje psalmiste. Međutim, reklo bi se da kontekst pre ukazuje na metaforički opis stanja Davidove duboke depresije, u kom se on oseća kao da ga je zemlja progutala (uporediti sa stihovima: Psalmi 88,6 i Psalmi 130,1). Dakle, moglo bi se reći da je „to prvenstveno figurativan govor, ali upućuje i na fizičko vaskrsenje“. – *Andrews Study Bible*, p. 726, note on Ps. 71:20.

Na kraju, bez obzira na situaciju, važno je shvatiti da je Bog tu, da Mu je stalo do nas, i da mi, uostalom, ne polažemo nadu u ovaj, već u život koji će doći – večni život koji imamo u Isusu nakon vaskrsenja, do kog će doći prilikom Njegovog povratka.

Svi ponekad prolazimo kroz trenutke strašnog obeshrabrenja. Kako nam, ipak, usredsređenost na Gospodnje prisustvo u prošlosti, može pomoći da napredujemo u veri i uzdanju u trenucima kad nam se čini da je On daleko?

„OŽIVJEĆE MRTVI TVOJI“

Pročitajte tekst Isaija 26,14.19. Kakva suprotnost postoji između onih koji će umreti zauvek (Isaija 26,14; videti takođe Malahija 4,1) i onih koji će primiti večni život (Isaija 26,19)?

Knjiga proroka Isaije ističe veliki kontrast između Božjeg veličanstva i naše ljudske krhkosti (videti Isaija 40). Dok smo mi kao trava koja se suši i cvet koji vene, Božja reč ostaje zauvek (Isaija 40,6-8). Međutim, uprkos našoj grešnosti, Božja spasonosna blagodati dostupna je svim ljudima i postaje delotvorna čak i među neznabošcima koji prihvate Njegov zavet i drže Subotu (Isaija 56).

U Knjizi proroka Isaije nada u vaskrsenje značajno je proširena. Dok su prethodne biblijske aluzije na vaskrsenje bile izložene više iz lične perspektive (Jov 19,25-27; Psalmi 49,15; Psalmi 71,20), prorok Isaija govori o vaskrsenju kao nečemu što obuhvata i njega samog i celu zavetnu zajednicu vernika (Isaija 26,19).

U 26. poglavlju Isaija poredi različite sudbine zlih i pravednih. S jedne strane, zli će ostati mrtvi, i nikad više neće oživeti, naročito posle „druge smrti“ (Otkrivenje 21,8). Biće potpuno uništeni i svaka uspomena na njih biće zauvek izgubljena (Isaija 26,14). Taj stih naglašava da nema duša koje preživljavaju niti duhova koji ostaju živi nakon smrti. Govoreći o konačnom uništenju zlih, do kog dolazi kasnije, Gospod na drugom mestu izjavljuje da će zli potpuno izgoreti, i da im neće ostati „ni korijena ni grane“ (Malahija 4,1).

S druge strane, pravedni mrtvi ustaće iz groba kako bi primili svoju blaženu nagradu. U 25. poglavlju prorok naglašava da će Gospod Bog „uništiti smrt zauvek“ i „utrti suze sa svakog lica“ (Isaija 25,8). U 26. poglavlju nalazimo sledeće reči: „Oživjeće mrtvi tvoji, i moje će mrtvo tijelo ustati. Probudite se, i pjevajte koji stanujete u prahu; jer je tvoja rosa rosa na travi, i zemlja će izmetnuti mrtvace“ (Isaija 26,19). Svi vaskrsli pravednici užiće u radosnoj gozbi koju će Gospod pripremiti za sve ljude (Isaija 25,6). Prilikom konačnog vaskrsenja, sastaće se pravedni iz svih vekova, uključujući i vaše najmilije koji su već umrli u Hristu.

Zamislite da nemate nikakvu nadu, nikakvu sigurnost, nikakav razlog da pomislite da je smrt išta drugo do konačan kraj za nas. A onda, što je još gore, svako ko nas je ikad poznao otići će, i uskoro će izgledati kao da nismo ni postojali, kao da naš život nije značio ništa. Koliko se takva sudbina razlikuje od nade koju imamo?

ONI KOJI SPAVAJU U PRAHU

Kao što ćemo videti, Novi zavet mnogo govori o vaskrsenju mrtvih, a kao što smo već videli, pojam vaskrsenja mrtvih javlja se i u Starom zavetu. Ti ljudi, u starozavetno vreme, imali su, kao i mi, nadu u konačno vaskrsenje. Marta, koja je živela u Isusovo vreme, već je imala tu nadu (Jovan 11,24). Nema sumnje da su Jevreji već tada posedovali neko znanje o vaskrsenju do kog će doći u poslednje dane, mada nisu svi u to verovali. (Videti Dela 23,8.)

Pročitajte tekst Danilo 12. Kakvu nadu u vaskrsenju nalazimo tu, u spisima tog velikog proroka?

U stihu Danilo 12,1 pominje se Mihailo, „veliki knez“, čiji se identitet uveliko osporava. Budući da se svaka velika vizija u Knjizi proroka Danila završava pojavom Hrista i Njegovog carstva, isto bi trebalo da važi i u slučaju ovog konkretnog stiha. U Knjizi proroka Danila nalazimo aluzije na isto božansko Biće, opisano kao „poglavar tog vojski“ (Danilo 8,11), „knez nad knezovima“ (Danilo 8,25), „pomazanik vojvoda“ (Danilo 9,25), i konačno kao „Mihailo veliki knez“ (Danilo 12,1). Prema tome, i mi bi u tom Mihailu trebalo da prepoznamo Hrista.

Svi starozavetni tekstovi koje smo dosad razmatrali (Jov 19,25-27; Psalmi 49,15; Psalmi 71,20; Isaija 26,19) govore o vaskrsenju pravednih. Jedino Danilo 12 pominje vaskrsenje pravednih i nepravednih. Kad Mihailo ustane, „mnogo onijeh koji spavaju u prahu zemaljskom probudiće se, jedni na život vječni a drugi na sramotu i prijekor vječni“ (Danilo 12,2).

Mnogi smatraju da taj stih govori o posebnom vaskrsenju pojedinih ljudi, vernih i nevernih, prilikom Hristovog povratka.

„Grobovi se otvaraju, i mnogi od onih što spavaju u prahu zamaljskom probudiće se, jedni na život večni, a drugi na sramotu i prekor večni“ (Danilo 12,2). Svi koji su umrli verujući u vest trećeg anđela ustaju proslavljeni iz grobova da čuju Božji zavet mira sa onima koji su držali Njegov zakon. 'I oni koji Ga probodoše' (Otkrivenje 1,7), oni koji su se rugali Hristovim samrtnim mukama i ismevali Ga, najbezobzirniji protivnici Njegove istine i Njegovog naroda, ustaju da Ga vide u svoj Njegovoj slavi, da gledaju kako oni koji su bili verni i poslušni primaju čast.“ – Elen G. Vajt, Velika borba, str. 637 (original).

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Istorija proroka i careva* od Elen G. Vajt, pročitajte poglavlje pod naslovom „Videnja o budućoj slavi“, str. 722-733 (original).

Moderna nauka uči da se sva materija sastoji od atoma, koji su i sami sastavljeni od dve vrste manjih čestica, kvarkova i leptona, za koje se smatra da su gradivni blokovi celokupne fizičke realnosti. Ako se, dakle, u srži fizičkog sveta nalaze kvarkovi i leptoni, zar ne bi Bog, koji nije samo stvorio ovaj svet, već ga i održava, mogao jednostavno da preuredi kvarkove i leptone kad dođe trenutak da nas vaskrsne? Rugajući se vaskrsenju, ateista Bertrand Rasel postavio je pitanje šta se dešava sa onima koje pojedju hanibali, jer se njihovo telo onda ugrađuje u telo hanibala – i ko onda šta dobija prilikom vaskrsenja? Ali pretpostavimo da Gospod jednostavno uzme kvarkove i leptone, najsitnije gradivne blokove života, odakle god, i onda nas od njih, na osnovu informacija koje poseduje o svakom od nas, ponovo sastavi? Nisu mu neophodni naši kvarkovi i leptoni, može da upotrebi bilo koje. Ili bi mogao svojom rečju jednostavno da stvori nove kvarkove i leptone, i počne od njih. Kako god to da učini, Bog koji je stvorio svemir može ponovo da nas stvori, što je i obećao da će učiniti prilikom vaskrsenja mrtvih.

„Životodavac će svoje kupljeno vlasništvo prizvati u prvom vaskrsenju, a do tog pobedonosnog časa, kad se oglasi poslednja truba, i kada ogromna vojska krene u večnu pobedu, svaki usnuli svetac biće čuvan i zaštićen kao vredni dragulj koji Bog poznaje po imenu. Zahvaljujući Spasiteljevoj sili, koja je za života obitavala u njima, i tome što su bili zajedničari božanske prirode, oni će biti podignuti iz mrtvih.“ – Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 4, p. 1143.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Procenjuje se da postoji 2 triliona (hiljadu milijardi) galaksija, od kojih se svaka sastoji od milijardi i milijardi zvezda. A neke od tih zvezda imaju planete koje oko njih kruže, kao što planete našeg sunčevog sistema kruže oko sunca. E sad, zamislite neverovatnu moć Boga koji nije samo stvorio sve te zvezde, već ih i održava, i zna svaku po imenu (Psalmi 147,4). Mada ta zadivljujuća činjenica ne dokazuje da taj isti Bog može i hoće da podiže mrtve, kako nam ona ipak otkriva neverovatnu silu koju On poseduje, i pokazuje, van svake sumnje, da nešto kao što je vaskrsenje nipošto nije van Njegove moći?
2. Tekst Jevrejima 11 naglašava vernost i očekivanja mnogih takozvanih „heroja vere“ iz drevnih vremena. Kako to poglavlje može da obogati naše razumevanje nade koju su starozavetne ličnosti imale, čak i pre Isusovog vaskrsenja?

SLUČAJEVI VASKRSENJA PRE KRSTA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Juda 1,9; Luka 9,28-36; 1. O carevima 17,8-24; Luka 7,11-17; Marko 5,35-43; Jovan 11,1-44.

Tekstovi za pamćenje: „A Isus joj reče: ja sam vaskrsenije i život; koji vjeruje mene ako i umre življeće. I nijedan koji živi i vjeruje mene neće umrijeti vijijek. Vjeruješ li ovo?“ (Jovan 11,25.26).

Starozavetni tekstovi u vezi sa vaskrsenjem koje smo dosad razmatrali uglavnom su se zasnivali na ličnim očekivanjima (Jov 19,25-27; Jevrejima 11,17-19; Psalmi 49,15; Psalmi 71,20) i obećanjima za budućnost (Danilo 12,1.2.13). Međutim, postoje takođe nadahnuti izveštaji o slučajevima u kojima su ljudi zaista bili podignuti iz mrtvih.

Prvo vaskrsenje bilo je Mojsijevo (Juda 1,9; Luka 9,28-36). Tokom izraelske monarhije, sin udovice iz Sarepte (1. O carevima 17,8-24) i Sunamkin sin (2. O carevima 4,18-37) takođe su vaskrsnuti. Hristos, dok je boravio ovde u telu, vaskrsao je sina udovice iz Naina (Luka 7,11-17), Jairovu ćerku (Luka 8,40-56), a onda i Lazara (Jovan 11). Osim Mojsija, svi ti ljudi su podignuti kao smrtnici koji će u svoje vreme ponovo umreti. Ti slučajevi takođe potvrđuju biblijsko učenje o besvesnom stanju mrtvih (Jov 3,11-13; Psalmi 115,17; Psalmi 146,4; Propovednik 9,5.10). Ni u jednom od tih izveštaja, niti u bilo kom drugom biblijskom narativu o vaskrsenju ne pominje se navodno iskustvo zagrobnog života.

Ove sedmice razmišljaćemo pobliže o slučajevima vaskrsenja pre smrti i vaskrsenja samog Hrista.

VASKRSENJE MOJSIJA

Pročitajte tekstove Juda 1,9 i Luka 9,28-36. **Koje dokaze o fizičkom vaskrsenju Mojsija nalazite u tim stihovima?**

Prema tvrdnjama nekih grčkih crkvenih otaca iz Aleksandrije, prilikom Mojsijeve smrti mogla su se videti dva Mojsija: jedan živ u duhu, drugi mrtav u telu; jedan se Mojsije uzdizao na nebo sa anđelima, drugi je sahranjen u zemlji. (Videti: Origen, *Homilies on Joshua* 2.1; Clement of Alexandria, *Stromata* 6.15.) To razlikovanje između uzdizanja duše i sahranjivanja tela može imati smisla za one koji veruju u grčki koncept besmrtnosti duše, ali tako nešto ne nalazimo u Bibliji. Tekst Juda 1,9 potvrđuje biblijsko učenje, jer se tu prepirka vodi „za Mojsijevo tijelo“, a ne za neku navodno preživjelu dušu.

Tekst 5. Mojsijeva 34,5-7 kaže nam da je Mojsije umro u starosti od 120 godina, i Gospod ga je sahranio na skrivenom mestu, u jednoj dolini u Moavu. Ali Mojsije nije ostao dugo u grobu. „Sam Hristos, zajedno sa anđelima koji su sahranili Mojsija, sišao je s Neba da pozove zaspalog slugu... Hristos se spremao da prvi put u istoriji vrati život umrlome. Kada se Knez života, uz pratnju blistavih bića, približio Mojsijevom grobu, sotona se uplašio za svoju vlast... Hristos se nije upustio u raspravu sa sotonom... Sve /je/ prepustio Ocu, govoreći: 'Gospod neka ti zapreti!' (Juda 1,9)... Vaskrsenje je postalo izvesno, jednom za svagda. Sotona je ostao bez plena; umrli pravednici ponovo će oživeti.“ – Elen G. Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 478, 479 (original).

Jasan dokaz o Mojsijevom vaskrsenju nalazimo na gori preobraženja. Tu se Mojsije pojavio zajedno sa prorokom Ilijom, koji se vazneo na nebo ne videvši smrti (2. O carevima 2,1-11). Mojsije i Ilija su čak razgovarali sa Isusom (videti Luka 9,28-36). „I gle, dva čovjeka govorahu s njim, koji bijahu Mojsije i Ilija. Pokazaše se u slavi, i govorahu o izlasku njegovu koji mu je trebalo svršiti u Jerusalimu“ (Luka 9,30.31). Pojavljivanje Mojsija, kao dokaz Hristove predstojeće pobjede nad grehom i smrću, opisano je tu izrazima koji se ne mogu pogrešno shvatiti. Bili su to Mojsije i Ilija, a ne njihovi „duhovi“ (uostalom, Ilija nije umro), koji su se tu pojavili pred Isusom.

Mojsiju nije bilo dopušteno da uđe u ovozemaljski Hanan (5. Mojsijeva 34,1-4), ali je prenet u nebeski Hanan. Šta nam to govori o Bogu „koji može još izobilnije sve činiti što ištemo ili mislimo, po sili koja čini u nama“ (Efescima 3,20)?

DVA STAROZAVETNA SLUČAJA

Pročitajte sledeće tekstove: 1. O carevima 17,8-24 i 2. O carevima 4,18-37. Koje sličnosti i razlike zapažate između ta dva vaskrsenja?

U Jevrejima 11, čitamo da verom „žene primiše svoje mrtve iz vaskrsenja“ (Jevrejima 11,35). To je bio slučaj sa dva vaskrsenja koja ćemo izneti u današnjem proučavanju.

Prvo od njih (videti 1. O carevima 17,8-24) dogodilo se tokom velikog otpada u Izraelu, do čega je došlo pod uticajem cara Ahava i njegove paganske žene Jezavelje. Dok je ozbiljna suša pustošila zemlju, Bog je zapovedio Iliji da ode u Sareptu, grad izvan Izraela. On je tu sreo siromašnu feničansku udovicu, koja se spremala da skuva poslednji oskudan obrok za sebe i svog sina, pre nego što oboje umru od gladi. Ali njihovi životi su pošteđeni zahvaljujući čudu sa brašnom i uljem, koji nisu potrošeni dok se suša nije završila. Nešto kasnije, njen sin se razboleo i umro. Očajna, majka je preklinjala Iliju, koji je zavapio Gospodu. „I Gospod usliši glas Ilijin, te se povratu u dijete duša njegova, i oživje“ (1. O carevima 17,22).

Drugo vaskrsenje (videti 2. O carevima 4,18-37) odigralo se u Sunamu, seocetu južno od gore Gelvuje. Jelisije je pomogao jednoj siromašnoj udovici da otplati svoje dugove uz pomoć čuda sa uljem kojim je napunjeno mnogo sudova (2. O carevima 4,1-7). Kasnije, u Sunamu, upoznao je bogatu udatu ženu koja nije imala dece. Prorok joj je rekao da će imati sina, i to se dogodilo upravo kao što je proročeno. Dete je odrastalo i bilo je dobrog zdravlja, ali jednog dana se iznenada razbolelo i umrlo. Sunamka je otišla na goru Karmil i pozvala Jelisija da pođe s njom da vidi njenog sina. Jelisije se istrajno molio Gospodu, i dete je na kraju ponovo oživelo.

Te žene su imale različito društveno zaleđe, ali istu spasonosnu veru. Feničanska udovica je ugostila proroka u izuzetno teško vreme, kad za njega nije bilo bezbednog mesta u Izraelu. Sunamka i njen muž sagradili su posebnu sobu, u kojoj je prorok Jelisije mogao da boravi dok je prolazio kroz njihove krajeve. Kada su ta dva deteta umrla, njihove verne majke obratile su se tim Božjim prorocima i doživele radost da svoju decu ponovo vide živu.

To su veličanstvene priče, ali koliko na svaki od ta dva izveštaja ima drugih neispričanih, u kojima se ništa tako čudesno nije dogodilo? Kako bi ta tužna činjenica trebalo da nas nauči koliko je obećano vaskrsenje na kraju vremena suštinski važno za našu veru?

SIN UDOVICE IZ NAINA

Biblija kaže da Isus „prođe čineći dobro i iscjeljujući sve koje davo bješe nadvladao; jer Bog bijaše s njim“ (Dela 10,38). Zaista, sva Evanđelja su puna izveštaja o tome kako Isus služi potrebitim i napaćenim dušama, zbog čega su mnogi Jevreji kasnije poverovali da je Isus bio obećani Mesija.

„Postojala su mnoga sela u kojima se ni iz jedne kuće nije čulo zdisanje bolesnih, jer je On prolazeći kroz njih iscjeljivao sve njihove bolesnike. Njegov rad dokazivao je Njegovo božansko pomazanje. Ljubav, milost i sažaljenje otkrivali su se u svakom delu Njegovog života; Njegovo srce osećalo je nežno sažaljenje prema sinovima ljudskim. Da bi mogao da udovolji čovekovim potrebama, uzeo je ljudsku prirodu. Najsiromašniji i najskromniji nisu se ustezali da Mu priđu. Privlačio je čak i malu decu.“ – Elen G. Vajt, Put Hristu, str. 11, 12 (original).

Pročitajte tekst Luka 7,11-17. Koja važna razlika postoji između tog vaskrsenja i onih koje smo razmotrili juče?

Tokom Njegove službe u Galileji, Isus je lečio bolesne i isterivao demone. Jednom prilikom, On i Njegovi sledbenici približavali su se Nainu, kad je pogrebna povorka prošla kroz kapije grada. U otvorenom kovčegu nalazio se sin jedinac udovice koja je neutešno plakala. Pun saosećanja prema ucveljenoj majci, Isus joj je rekao:

„Ne plači.“ A onda se okrenuo prema njenom mrtvom sinu u kovčegu i zapovedio mu: „Momče! tebi govorim, ustani.“ Sin se vratio u život i Isus ga „dade... materi njegovoj“ (Luka 7,13-15). Isusovo prisustvo je potpuno promenilo celi scenario, i mnogi koji su bili svedoci tog čuda znali su ne samo da se nešto zapanjujuće dogodilo, već i da je neko poseban (zvali su ga „velikim prorokom“) bio među njima.

I feničanska udovica (1. O carevima 17,8-24) i Sunamka (2. O carevima 4,18-37) su tražile pomoć – od Ilije odnosno Jelisija. Ali udovica iz Naina je pomoć dobila, a da je uopšte nije tražila. To znači da je Bogu stalo do nas čak i kad nismo u stanju ili se osećamo nedostojnim da Ga molimo za pomoć. Isus je video problem i pozabavio se njim – što je bilo tako tipično za Isusa tokom cele Njegove službe.

Prava religija obuhvata i brigu o siročadi i udovicama oko nas (Jakov 1,27). Mada, očigledno, nećemo moći da činimo istu vrstu čuda kao Isus, šta bismo ipak mogli da učinimo kako bismo pomogli onima oko nas koji pate?

JAIROVA ĆERKA

Vaskrsenje pre smrti i vaskrsenja samog Isusa nisu bila ograničena na neku posebnu etničku grupu ili društvenu klasu. Mojsije je verovatno bio najveći vođa Božjeg naroda svih vremena (5. Mojsijeva 34,10-12). Nasu-prot tome, siromašna feničanska udovica nije čak ni bila iz Izraela (1. O carevima 17,9). Sunamka je bila ugledna u svojoj zajednici (2. O carevi-ma 4,8). Udovica iz Naina je imala samo jednog sina, od koga je verovat-no zavisila (Luka 7,12). Za razliku od nje, Jair je bio upravitelj sinagoge, verovatno u Kapernaumu (Marko 5,22). Bez obzira na njihovo različito kulturno zaleđe i društveni status, svi su oni bili blagosloveni Božjom ži-votodavnom silom.

Pročitajte tekst Marko 5,21-24.35-43. **Šta možemo saznati o smrti na osnovu Hristovih reči: „Djevojka nije umrla, nego spava“ (Mar-ko 5,39)?**

Jairova 12-ogodišnja ćerka ležala je smrtno bolesna kod kuće. Zato je on otišao kod Isusa i molio Ga da pođe s njim u njegovu kuću i svoje is-celjujuće ruke položi na nju. Ali, pre nego što su tamo stigli, neko je već doneo tužnu vest:

„Kći tvoja umrije; šta već trudiš učitelja?“ (Marko 5,35). Tada je Isus rekao ožalošćenom ocu: „Ne boj se, samo vjeruj“ (Marko 5,36). I zaista, jedino što je taj otac mogao da učini bilo je da se potpuno osloni na Božju intervenciju.

Došavši u kuću, Isus je rekao onima koji su se tu okupili: „Šta ste uza-vreli te plaćete? Djevojka nije umrla, nego spava“ (Marko 5,39). A oni su Ga ismevali, jer (1) znali su da je umrla, i (2) nisu shvatili pravo značenje Njegovih reči. „Utešna metafora kojom se ‚smrt‘ označava kao ‚san‘ bila je izgleda Hristov omiljeni način na koji je govorio o tom iskustvu (Matej 9,24; Luka 8,52; videti Jovan 11,11-15). Smrt je san, ali veoma dubok san iz kojeg samo veliki Životodavac može da probudi čoveka, jer samo On poseduje ključeve groba (videti Otkrivenje 1,18; uporediti sa Jovan 3,16; Rimljanima 6,23).“ – *The SDA Bible Commentary*, vol. 5, p. 609.

Posle vaskrsenja te devojčice, oni koji su je videli „začudiše se čudom velikijem“ (Marko 5,42), što ne treba da nas iznenadi. Jer, za sada, smrt je konačna, apsolutna i naizgled neopoziva. Videti tako nešto sopstvenim očima sigurno je bilo zapanjujuće iskustvo koje menja život.

Isusove reči: „Ne boj se, samo vjeruj“ (Marko 5,36), značajne su i za nas danas. Kako možemo naučiti da upravo to činimo, čak i u straš-nim situacijama, kada i jeste najvažnije da nastavimo da verujemo?

LAZAR

Pročitajte tekst Jovan 11,1-44. U kom smislu se Isus „proslavio“ Lazarevom bolešću i smrću (Jovan 11,4)?

I tu je Isus opet upotrebio metaforu o snu govoreći o smrti. „Lazar, naš prijatelj, zaspao; nego idem da ga probudim“ (Jovan 11,11). Pošto su neki pomislili da On govori o doslovnom snu (Jovan 11,11-13), Isus je pojasnio šta je time hteo da kaže:

„Lazar umrije“ (Jovan 11,12-14). Zapravo, kad je Isus stigao u Vitaniju, Lazar je bio mrtav već četiri dana. Njegov leš je već trunuo (Jovan 11,17.39). Kada telo počne da se raspada u toj meri da zaudara, tada više nema sumnje – osoba je mrtva.

U tom smislu, kad je Isus rekao Marti: „Brat će tvoj ustati“ (Jovan 11,23), ona je odmah potvrdila svoje verovanje u konačno vaskrsenje. Ali Isus je tada izjavio: „Ja sam vaskrsenije i život; koji vjeruje mene ako i umre življeće. I nijedan koji živi i vjeruje mene neće umrijeti vavijek. Vjeruješ li ovo?“ (Jovan 11,23-26). A onda je dodao: „Ako vjeruješ vidjećeš slavu Božiju“ (Jovan 11,40). Marta je poverovala i videla je slavu Božju u vaskrsenju svog brata.

Biblija kaže da je život stvoren Božjom rečju (1. Mojsijeva 1,20-30; Psalmi 33,6), tako da Njegovom rečju može biti i obnovljen, kao u Lazarevom slučaju. Nakon kratke molitve, Isus je naložio:

„Lazare! iziđi napolje!“ (Jovan 11,43). I upravo tu i tada, ti ljudi su videli Božju životodavnu silu, istu silu koja je rečju dovela svet u postojanje, i istu silu koja će na kraju vremena, prilikom vaskrsenja, pozvati mrtve natrag u život.

Vaskrsenjem Lazara, Isus je dokazao da ima moć da pobedi smrt – a da li bi za bića poput nas, koja neizbežno umiru, mogao postojati neki veličanstveniji način da se pokaže Božja slava?

Pročitajte tekst Jovan 11,25.26. U jednom stihu Isus govori da vernici umiru, a u sledećem da vernici nikad ne umiru. Čemu nas tu Isus uči, i zašto je shvatanje da smrt predstavlja san bez svesti od tako ključne važnosti za razumevanje Hristovih reči? Zašto nam Njegove reči, kao bićima predodređenim za grob, pružaju tako mnogo nade?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjigama Elen G. Vajt pročitajte sledeća poglavlja: „Mojsijeva smrt“, str. 469-480 (original) – *Stvaranje, patrijarsi i proroci*; „Glas strogog ukora“, str. 129-142 (original), „Prorok mira“, str. 237-243 (original) – *Istorija proroka i careva*; „Rimski kapetan“, str. 318, 319 (original); „Dodir vere“, str. 342, 343 (original); „Lazare! Izidi napolje“, str. 524-536 (original) – *Čežnja vekova*.

„U Hristu je iskonski, nepozajmljeni, nestečen život. 'Ko ima Sina Božjega ima život' (1. Jovanova 5,12). Hristovo božanstvo je vernikovo čvrsto obećanje o večnom životu. 'Koji veruje mene, rekao je Isus, 'ako i umre živeće. I nijedan koji živi i veruje mene neće umreti vavek. Veruješ li ovo?' Hristos ovde (u tekstu Jovan 11,25.26) unapred gleda u vreme svoga drugog dolaska. Tada će umrli pravednici ustati u neraspadljivosti, a živi pravednici uzeće se na nebo ne videvši smrti. Čudo koje će Hristos upravo učiniti, vaskrsenjem Lazara iz mrtvih, predstavljaće vaskrsenje svih umrlih pravednika. Svojom reči i svojim delima On je proglasio sebe rodonačelnikom vaskrsenja. On koji će i sam uskoro umreti na krstu, stajao je s ključevima smrti, kao pobednik nad grobom pokazujući svoje pravo i silu da daruje večni život.“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 530 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Mnogi ljudi je umrlo tokom proročke službe Ilije i Jelisija, kao i tokom ovozemaljske službe samog Hrista, a samo mali broj njih je vaskrsao. (Videti Luka 4,24-27.) Razmislite i o tome kakva će razlika uopšte postojati u iskustvu umrlih, bilo da su vaskrsli u prošlosti ili prilikom Drugog dolaska, s obzirom na stanje čoveka posle smrti?
2. Mnogi pisci su tokom vekova pisali o uzaludnosti života koji se uvek završava smrću. Zajedno sa drugim živim bićima – pilićima, dabrovima, ostrigama, itd. – svi mi umiremo. Međutim, takva sudbina nama ljudima, u izvesnom smislu, pada još teže nego životinjama, jer mi znamo da ćemo umreti. (Videti Propovednik 9,5.) Pilići, dabrovi i ostrige to ne znaju. Zašto je, s tim u vezi, obećanje o vaskrsenju od tako ključne važnosti za nas?
3. Ako smatrate da je duša besmrtna i da umrli, pogotovu oni koji su bili pravedni, žive na nebu nakon smrti, kakva potreba uopšte postoji za vaskrsenjem na kraju vremena?
4. Ako bi vas neko nazvao i pitao: „Da li je Seli tu?“ – mogli biste da odgovorite: „Jeste, ali spava.“ Međutim, u slučaju da je umrla, i da vas neko pita: „Da li je Seli tu?“ – sigurno ne biste odgovorili: „Da, tu je, ali je mrtva.“ Zašto ne? Čemu nas to uči o prirodi smrti?

ON JE UMRO ZA NAS

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Otkrivenje 13,8; Matej 17,22.23; Marko 9,30-32; Jovan 19,1-30; Rimljanima 6,23; 1. Korinćanima 1,18-24.

Tekstovi za pamćenje: „I kao što Mojsije podiže zmiju u pustinji, tako treba sin čovječij da se podigne. Da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni“ (Jovan 3,14.15).

Kaže se da ne možemo izbeći s amo smrt i porez.

To nije u potpunosti tačno. Ljudi mogu izbeći porez, ali ne i smrt. Oni možda mogu odložiti smrt za nekoliko godina, ali pre ili kasnije, ona uvek dolazi. A s obzirom da znamo da svi mrtvi, i pravedni i nepravedni, najpre završavaju na istom mestu, naša nada u vaskrsenje je sve što imamo. Kao što je Pavle rekao, bez te nade, „i oni koji pomriješ u Hristu, izgiboše“ (1. Korinćanima 15,18), što bi bilo prilično čudno reći ukoliko bi „oni koji pomriješ u Hristu“ lebdeli na nebu u Božjem prisustvu.

Prema tome, Hristovo vaskrsenje je od presudne važnosti za našu veru, jer u Njegovom vaskrsenju imamo jemstvo za svoje sopstveno. Ali pre nego što je vaskrsao iz mrtvih, Hristos je, naravno, morao da umre. Zbog toga se On, usred agonije u Getsimaniji, u očekivanju svoje smrti, molio: „Sad je duša moja žalosna; i šta da kažem? Oče! sačuvaj me od ovoga časa; ali zato dođoh na čas ovaj“ (Jovan 12,27). Dakle, došao je da bi umro.

Ove sedmice usredsredićemo se na Hristovu smrt i njen značaj za obećanje večnog života.

OD POSTANJA SVETA

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 13,8; Dela 2,23 i 1. Petrova 1,19.20. Zašto se Hristos može smatrati „zaklanim od postanja svijeta”?

„I pokloniše joj se svi koji žive na zemlji kojima imena nijesu zapisana u životnoj knjizi jagnjeta, koje je zaklano od postanja svijeta“ (Otkrivenje 13,8). Ono što je ovde od ključne važnosti za nas jeste ideja da je Hristos „zaklan od postanja svijeta“. Očigledno je da to moramo razumeti u simboličkom smislu (knjiga Otkrivenje je puna simbola), jer je Hristos raspet hiljadama godina nakon stvaranja zemlje. Ono što taj tekst govori jeste da je plan spasenja uspostavljen pre stvaranja sveta. A u središtu tog plana je smrt Isusa, Jagnjeta Božjeg, na krstu.

Pročitajte tekst Titu 1,2. Koliko davno je, prema tom tekstu, načinjen plan spasenja, u čijem središtu je Hristova smrt?

„Plan za naše spasenje nije bio neka naknadna misao, plan načinjen tek posle Adamovog pada... On predstavlja otkrivenje načela koja su od večnosti bila temelj Božjeg prestola.“ – Elen G. Vajt, Čežnja vekova, str. 22 (original).

Taj plan je otkriven najpre Adamu i Evi u Edemu (1. Mojsijeva 3,15.21), i tipološki je prikazan svakom krvnom žrtvom u Starom zavetu. Na primer, kad je kušao Avramovu veru, Bog je obezbedio ovna da bude žrtvovan umesto Isaka (1. Mojsijeva 22,11-13). Ta zamena je još jasnije tipološki prikazala zameničku prirodu Hristove iskupiteljske žrtve na krstu.

Prema tome, središnje mesto u celokupnom planu spasenja zauzima Isusova zamenička smrt, koja je vekovima simbolizovana životinjskim žrtvama, od kojih je svaka bila tip Isusa, koji je umro na krstu kao „jagnje Božije koje uze na se grijehje svijeta“ (Jovan 1,29).

Životinjske žrtve su jezive i krvave – to je tačno. Ali poenta i jeste upravo u toj jezivosti i krvavosti; to nas uči o Hristovoj smrti umešto nas i o tome kako je strašna bila cena greha.

NAJAVA KRSTA

Kakve su bile reakcije učenika na Isusovo proricanje sopstvenog stradanja i smrti, i čemu bi njihove reakcije trebalo da nas nauče o opasnostima od pogrešnog razumevanja Svetog pisma?

Matej 16,21- 23 _____

Matej 17,22.23; Marko 9,30-32; Luka 9,44.45 _____

Luka 18,31-34 _____

Isus je bio rođen da bi umro, i živeo je da bi umro. Svaki korak koji je preduzeo vodio Ga je bliže Njegovoj velikoj iskupiteljskoj žrtvi na krstu Golgote. U potpunosti svestan svoje misije, On nije dopuštao da Mu bilo ko i bilo šta odvrati pažnju od nje. Zapravo, „ceo Njegov život bio je samo uvod u Njegovu smrt na krstu.“ – Ellen G. White, *Fundamentals of Christian Education*, p. 382.

U poslednjoj godini svoje ovozemaljske službe Isus je sve otvorenije govorio učenicima o svojoj predstojećoj smrti. Ali, oni su izgleda bili nesposobni i nevoljni da prihvate realnost Njegovih tvrdnji. Pošto su bili zadodeni lažnim predstavama o ulozi Mesije, poslednje što su očekivali bilo je da će On, Isus, pogotovu kao Mesija, umreti. Ukratko, njihova pogrešna teologija donela im je nepotreban bol i patnju.

Isus je već Nikodimu najavio: „Kao što Mojsije podiže zmiju u puštinji, tako treba sin čovječij da se podigne, da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni“ (Jovan 3,14.15). Dok su bili u Cezareji Filipovoj, Isus je kazao učenicima „da njemu valja ići u Jerusalim, i mnogo postradati od starješina i od glavara svešteničkijeh i književnika, i da će ga ubiti, i treći dan da će ustati“ (Matej 16,21). Dok su nasamo prolazili kroz Galileju (Marko 9,30-32) i tokom svog poslednjeg putovanja u Jerusalim (Luka 18,31-34), Isus je svojim učenicima ponovo govorio o svojoj smrti i vaskrsenju. Ali, kako to nije bilo ono što su želeli da čuju, jednostavno Ga nisu ni slušali. Kako i mi lako možemo napraviti istu grešku.

Narod, a posebno Božji izabrani narod, imao je lažne predstave u vezi sa prvim dolaskom Mesije. Koje lažne predstave danas postoje u vezi sa Isusovim drugim dolaskom?

„SVRŠI SE!“

Pročitajte tekst Jovan 19,1–30. Koja se ključna poruka za nas nalazi u Isusovim rečima: „Svrši se“?

Presudan trenutak za Hrista, čovečanstvo i ceo svemir konačno je stigao. U dubokoj agoniji, On se borio protiv sila tame. Polako je prelazio put od Getsimanskog vrta, preko nepoštenog suđenja, do brda Golgote. Zli anđeli su pokušavali da Ga savladaju. Dok je Isus visio na krstu, vodeći sveštenici, književnici i starešine, rugali su mu se govoreći: „Drugima pomože, a sebi ne može pomoći. Ako je car Izrailjev, neka siđe sad s krsta pa ćemo ga vjerovati“ (Matej 27,42).

Da li je Hristos mogao da siđe s krsta i spase sebe? Jeste, mogao je, ali nije hteo. Njegova bezuslovna ljubav prema celom čovečanstvu, uključujući i one koji su Mu se rugali, nije Mu dopustila da odustane. Zapravo, „ti rugači su bili među onima radi čijeg spasenja je On umirao, i On nije mogao da siđe s krsta i spasi sebe, jer je bio prikovan, ne klinovima, već svojom voljom da ih spase.“ – Alfred Plummer, *An Exegetical Commentary on the Gospel According to S. Mathew* (London: Elliot Stock, 1910), p. 397.

Hristos je tu, svojim stradanjem, pobeđivao sotonino carstvo, mada je upravo sotona pokrenuo događaje koji su doveli do krsta, uključujući i Judinu izdaju (Jovan 6,70; Jovan 13,2.27). „Na neki način, koji Evandelista ne pokušava da opiše, Isusova smrt je istovremeno bila delo sotone i čin kojim je Isus zadobio pobjedu nad sotonom.“ – George E. Ladd, *A Theology of the New Testament*, rev. ed. (Cambridge, UK; Lutterworth Press, 1994), p. 192.

Svojim uzvikom sa krsta: „Svrši se!“ (Jovan 19,30), Hristos nije objavio samo završetak svoje agonije, već, što je posebno važno, i činjenicu da je On pobjedio u velikoj kosmičko-istorijskoj borbi protiv sotone i njegovih zlih sila. „Celo nebo proslavljalo je Spasiteljevu pobjedu. Sotona je bio pobeđen i znao je da je njegovo carstvo propalo.“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 758 (original).

Teško je sagledati taj neverovatan kontrast – u svom krajnjem poniženju Božji Sin je, radi nas i celog svemira, zadobio najveću i najslavniju pobjedu.

Razmislite koliko greh mora da je loš, kada je za njegovo iskupljenje bila neophodna Hristova smrt. Čemu bi ta istina trebalo da nas nauči kad je reč o tome koliko su naša dela beskorisna za sticanje ikakvih zasluga pred Bogom? Šta bismo mi, uostalom, uopšte mogli dodati onome što je Hristos već učinio za nas? Iznesite svoj odgovor u subotu u razredu.

Pročitajte tekstove Jovan 3,14-18 i Rimljanima 6,23. Šta je, prema tim stihovima, Hristova smrt značila za nas?

Kada je Isus došao na reku Jordan da se krsti, Jovan Krstitelj je uzviknuo: „Gle, jagnje Božije koje uze na se grijeha svijeta!“ (Jovan 1,29). Ta izjava je proglasila Hrista za antitipsko Jagnje Božje na koga su sve starozavetne žrtve ukazivale.

Međutim, životinjske žrtve same po sebi nisu mogle da uklone grehe (Jevrejima 10,4). One su obezbeđivale samo uslovno oprostjenje koje je zavisilo od delotvornosti Hristove buduće žrtve na krstu. „Ako priznajemo grijeha svoje, vjeran je i pravedan da nam oprost i očisti nas od svake nepravde“ (1. Jovanova 1,9).

Pročitajte tekst Jovan 3,16.17. Koju veliku nadu možemo naći u tim stihovima, pogotovo kada s pravom osećamo da zaslužujemo osudu zbog nečega što smo uradili?

Razmislite šta sve to znači. Isus, jedno sa Onim ko je stvorio svemir (Jovan 1,1-3), prineo je sebe za svakog od nas kao žrtvu za grehe, i sve to da ne bismo morali da budemo osuđeni za ono za šta bismo s pravom mogli biti osuđeni. To je veliko obećanje evanđelja.

Isus Hristos je izjavio da „Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao“ da umre za nas (Jovan 3,16). Ali ne treba nikad zaboraviti da je Hristos dobrovoljno prineo sebe u našu korist (Jevrejima 9,14). Martin Luter je pominjao krst kao „oltar na kome je On (Hristos), obuzet ognjem bezgranične ljubavi koja je gorela u Njegovom srcu, prineo Ocu živu i svetu žrtvu svog tela i krvi, uz žarko posredovanje, sa glasnim vapajima i vrelim, teskobnim suzama (Jevrejima 5,7).“ – *Luther's Works*, vol. 13 (St. Louis, MO: Concordia Publishing House, 1956), p. 319. Hristos je umro jednom za sve (Jevrejima 10,10) i jednom zauvek (Jevrejima 10,12), jer je Njegova žrtva svedovoljna i nikad ne gubi svoju moć.

I to nije sve: „Da je samo jedna duša prihvatila jevanđelje Njegove blagodati, Hristos bi zbog spasenja te jedne duše, izabrao život teškog rada i poniženja i sramnu smrt.“ – Elen G. Vajt, *U potrazi za boljim životom*, str. 135 (original).

Pročitajte ponovo tekst Jovan 3,16, zamenjujući reči „svet“ i „niko“ svojim imenom. Kako možemo, iz trenutka u trenutak, učiti da to obećanje usvajamo za sebe, naročito kada smo u iskušenju da grešimo?

ZNAČENJE KRSTA

Pročitajte tekst 1. Korinćanima 1,18-24. Šta Pavle govori o krstu, i kako ga on poredi sa mudrošću „ovoga svijeta“? Zašto je poruka o krstu toliko značajna, čak i danas, kada „materijalizam“ (zamišao da je sva stvarnost samo materijalne prirode, što znači da nema Boga niti bilo kakvog natprirodnog domena) dominira mudrošću ovog sveta?

Hristos je samo središte istorije spasenja. „Ni kroz svu večnost nećemo moći da dokučimo dubinu ljubavi otkrivene na krstu sa Golgote, gde su se beskrajna Hristova ljubav i bezgranična sebičnost sotone suočile licem k licu.“ – Stephen N. Haskell, *The Cross and Its Shadow*, (South Lancaster, MA: Bible Training School, 1914).

Dok je Hristos ponizno prinosio sebe kao otkup za ljudski rod, sotona Mu je sebično zadavao najteže patnje i muke. Hristos nije umro samo prirodnom smrću s kojom svaki čovek mora da se suoči. On je umro drugom smrću, da niko od onih koji Ga prihvate ne bi morao sam da je iskusi.

U pogledu značenja Krsta, ima nekoliko važnih aspekata koje treba da uzmemo u obzir. Prvo, Krst je vrhunsko otkrivenje Božje pravde u postupanju sa grehom (Rimljanima 3,21-26). Drugo, Krst je vrhunsko otkrivenje Božje ljubavi prema grešnicima (Rimljanima 5,8). Treće, Krst je veliki izvor sile za kidanje lanaca greha (Rimljanima 6,22.23; 1. Korinćanima 1,17-24). Četvrto, Krst nam je jedina nada za večni život (Filibljanima 3,9-11; Jovan 3,14-16; 1. Jovanova 5,11.12). I peto, Krst je jedini protivotrov za neku buduću pobunu u svemiru (Otkrivenje 7,13-17; Otkrivenje 22,3).

Nijedna od tih ključnih istina o krstu ne može se otkriti „mudrošću ovog sveta“. Naprotiv, i onda je, kao i sada, propovedanje krsta bilo „ludost“ prema svetovnoj mudrosti, koja često ne priznaje ni najočigledniju moguću istinu – da Stvoritelj postoji (videti Rimljanima 1,18-20).

Grčka reč za „ludost“ povezuje se sa našom rečju „moron“. Što će reći, propovedanje krsta je nešto „moronsko“ prema „mudrosti ovog sveta“. Svetovna mudrost nije u stanju da spozna Isusa niti spasenje koje nam On nudi preko svoje zameničke smrti na krstu.

Kakvu god vrednost bi neka „svetovna mudrost“ mogla da nam ponudi, zašto joj nikad ne smemo dozvoliti da utiče na ono što verujemo o Isusu, niti na nadu koja nam se pruža „ludošću poučenja“ (1. Korinćanima 1,21)?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U delima Elen G. Vajt pročitajte sledeća poglavlja: „Getsimanija“, str. 685-697 (original) i „Golgota“, str. 741-758 (original), u knjizi *Čeznja vekova* i „Pokajanje“, str. 27, u knjizi *Put Hristu*.

„Videla sam da je celo nebo zainteresovano za naše spasenje. Pa zar ćemo mi onda biti ravnodušni? Zar je u redu da budemo nemarni, kao da nam je svejedno da li ćemo biti spaseni ili izgubljeni? Hoćemo li zanemariti žrtvu koja je prineta za nas? Neki upravo to rade. Poigravaju se sa ponudnom milošću, i Božje negodovanje počiva na njima. Ali Božji Duh se neće doveka žalostiti. Brzo će se povući ako takvo stanje još malo potraje. Ako ljudi svojim životom budu pokazivali da ne cene Isusovu ponudenu milost, ni nakon što je učinjeno sve što je Bog mogao učiniti da bi ih spasio, smrt će biti njihov deo, i to će skupo platiti. Biće to strašna smrt, jer će morati da osete agoniju koju je Hristos pretrpeo na krstu da bi platio cenu iskupljenja koje su oni odbili. I tada će shvatiti šta su izgubili – večni život i besmrtno nasleđe. Velika žrtva koja je prineta za spasenje duša pokazuje nam kolika je njihova vrednost. A kad se tako dragocena duša jednom izgubi, ona je izgubljena zauvek.“ – Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 1, p. 124.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Tekst Jevrejima 10,4 glasi: „Jer krv junčija i jarčija ne može uzeti grijeha.“ Kako su se onda ljudi u starozavetna vremena spasavali? Kako bi analogija sa kreditnom karticom – kojom plaćamo odmah, ali nam račun za to stiže kasnije – mogla da nam pomogne da bolje razumemo to pitanje?
2. Pročitajte tekst 2. Korinćanima 5,18-21. Ako je Hristos umro za grehe celog sveta, zašto neće svi biti spaseni? Zašto lični izbor igra tako ključnu ulogu u određivanju ko će biti spasan zahvaljujući krstu, a ko će biti izgubljen uprkos velikoj žrtvi koja je prineta u našu korist?
3. Čemu to „svetovna mudrost“ uči, a što je „ludost“ pred Bogom? Šta je sa idejom da su sve zadivljujuće tvorevine i sva lepota ovog sveta nastali pukom slučajnošću? Ili da je svemir nastao apsolutno ni iz čega? Kojih još primera možete da se setite?
4. Setite se poslednjeg pitanja iz proučavanja predviđenog za utorak. Šta je to u vezi sa krstom i onim što se na njemu dogodilo, što ideju o spasenju delima čini tako jalovom, tako pogrešnom, i tako suprotnom planu spasenja?

HRISTOVA POBEDA NAD SMRĆU

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Matej 27,62-66; Jovan 10,17.18; Matej 27,51-53; Jovan 20,11-29; 1. Korinćanima 15,5-8.

Tekstovi za pamćenje: „I kad ga vidjeh, padoh k nogama njegovijem kao mrtav, i metnu desnicu svoju na me govoreći mi: ne boj se, ja sam prvi i posljednji, i živi; i bijah mrtav i evo sam živ va vijek vijeka, amin. I imam ključeve od pakla i od smrti“ (Otkrivenje 1,17.18).

U središtu hrišćanske vere je Isusovo vaskrsenje. Pavle je to veoma snažno istakao kada je pisao: „Jer ako mrtvi ne ustaju, ni Hristos ne usta. A ako Hristos ne usta, uzalud vjera vaša: još ste u grijesima svojijem. Dakle i oni koji pomriješe u Hristu, izgiboše“ (1. Korinćanima 15,16-18). Razmotrićemo to detaljnije sledeće sedmice.

Dakle, ma koliko Pavle stavljao naglasak na Hristovu smrt i ma koliko ona bila važna – „Jer nijesam mislio da znam što među vama osim Isusa Hrista, i toga raspeta“ (1. Korinćanima 2,2) – ona nam zaista ne bi bila ni od kakve koristi da nije bilo Njegovog vaskrsenja. Do te mere je Isusovo vaskrsenje presudno za celokupnu hrišćansku veru i plan spasenja.

Međutim, teško bi bilo razumeti zašto je vaskrsenje Hristovo, a samim tim i naše, toliko važno ako, kao što mnogi veruju, mrtvi u Hristu već uživaju u blaženstvima neba, budući da su „otišli kući da bi bili sa Gospodom“.

Na stranu sve to, ove sedmice razmotrićemo Hristovo vaskrsenje i sve ubedljive dokaze koji su nam dati da bismo verovali u njega.

ZAPEČAĆENI GROB

Činilo se da je Hristova misija završena (i to neuspešno) Njegovom smrću na krstu. Sotona je uspeo da podstakne Judu da izda Spasitelja (Luka 22,3.4; Jovan 13,26.27), a svešteničke poglavare i starešine da zahtevaju Njegovu smrt (Matej 26,59; Matej 27,20). Pošto je Isus uhapšen, „učenici svi ostaviše ga, i pobjegoše“ (Matej 26,56), a Petar Ga se tri puta odrekao (Matej 26,69-75). Sada je Isus ležao u grobu isklesanom u steni, zatvorenom velikim kamenom i zapečaćenom, koji je čuvala rimska straža (Matej 27,57-66), dok su nad njim bdile nevidljive demonske sile. „Da je mogao, on (sotona) bi držao Hrista zaključanog u grobu.“ – Ellen G. White, *Manuscript Releases*, vol. 12, p. 412.

Tokom svoje zemaljske službe, Hristos je prorekao ne samo svoju smrt na krstu već i svoje vaskrsenje. Koristeći istočnjački, uključivi način izražavanja – prema kome se deo dana računa kao ceo dan – Isus je spomenuo da „kao što je Jona bio u trbuhu kitovom tri dana i tri noći: tako će biti i sin čovječij u srcu zemlje tri dana i tri noći“ (Matej 12,39.40). Drugom prilikom, Isus je naglasio da će biti ubijen, ali da će trećeg dana ponovo ustati (Matej 16,21; Matej 17,22.23; Matej 20,17-19). Prvosveštenici i fariseji bili su svesni tih izjava i preduzeli su određene mere, nadajući se da će sprečiti Njegovo vaskrsenje.

Pročitajte tekst Matej 27,62-66. Kako su zapravo sve te radnje kasnije pružile svetu još više dokaza za Isusovo vaskrsenje?

Upravo sve te mere predostrožnosti koje su preduzete da bi Isus ostao zaključan u grobu, i da bi se sprečilo Njegovo vaskrsenje, učinile su Njegovu pobedu nad smrću i vojskama zla samo još uočljivijom.

Ti ljudi su sigurno slušali o Isusovim čudima, a neka od njih su i videli. Pa ipak su mislili da bi straža oko groba mogla Njega, koji je učinio tolika čudesa, da spreči da vaskrsne!

Osim toga, postavili su stražu oko grobnice u slučaju da se desi – šta? Da učenici ukradu Njegovu telo i onda pričaju da je Isus ustao iz mrtvih. A kad bi ih pitali: Gde je vaskrsli Isus? – mogli bi jednostavno da kažu: Samo nam verujte na reč.

Ako ništa drugo, postupci prvosveštenika su jasno pokazali koliko su se oni plašili Isusa, čak i nakon Njegove smrti. Možda su se, duboko u sebi, plašili da bi On ipak mogao da vaskrsne.

„USTADE KAO ŠTO JE KAZAO!“

Hristova pobjeda nad sotonom i njegovim silama zla osigurana je na krstu i potvrđena praznim grobom. „Kada je Isus položen u grob, sotona je likovao. Usudio se da se nada da Spasitelj neće ponovo uzeti svoj život. Tvrdio je da polaže pravo na Gospodnje telo i postavio svoju stražu oko groba, želeći da zadrži Hrista kao zarobljenika. Bio je veoma razljućen kada su njegovi anđeli pobjegli pred nebeskim vesnikom. Kada je video Hrista kako izlazi kao pobjednik, znao je da će njegovo carstvo doći kraju i da će konačno i sam morati da umre.“ – Elen G. Vajt, Čeznja vekova, str. 782 (original). Iako je Hristova ljudska priroda umrla, Njegova božanska priroda nije. U svojoj božanskoj prirodi, On je imao moć da raskine okove smrti.

Pročitajte sledeće tekstove: Matej 28,1-6; Jovan 10,17.18 i Rimljanima 8,11. Ko je bio neposredno uključen u Isusovo vaskrsenje?

Tokom svoje službe u Samariji, Isus je izjavio da ima moć da položi svoj život i da ga ponovo uzme (Jovan 10,17.18). Marti je rekao: „Ja sam vaskrsenije i život“ (Jovan 11,25). Drugi tekstovi govore o Njegovom vaskrsenju kao o Božjem činu (Dela 2,24; Rimljanima 8,11; Galatima 1;1, Jevrejima 13,20). Čak je i jedan moćan anđeo Gospodnji bio uključen u taj slavni događaj (Matej 28,1.2).

U međuvremenu, tekst Matej 28,11-15 otkriva uzaludne i nerazumne napore vođa da nastave borbu protiv Isusa. Rimski stražari su ispričali vođama „sve što se dogodilo“ (Matej 28,11). Ono što se prećutno podrazumeva u ovom izveštaju je činjenica da su stražari posmatrali vaskrsenje. Jer u suprotnom, šta bi njihove reči značile? Anđeo je sišao s neba, pomerio kamen, seo na njega, a oni su se onesvestili? Sledeće čega su bili svesni je to da je grobnica prazna? Možda je, dok su Rimljanima bili u nesvesti, anđeo odneo Isusovo telo? Možda su učenici to uradili? Ili ga je neko drugi ukrao? Šta god da se dogodilo, Hristovo telo je, očigledno, nestalo.

To što se anđeo spustio s neba, što su se ljudi onesvestili od straha i što je grob bio prazan, bilo bi već dovoljno da uznemiri verske vođe. Ali podatak da „dadoše vojnicima dovoljno novaca“ (Matej 28,12) kako bi ih učutkali, potvrđuje da ih je to što su im oni rekli duboko zabrinulo. A to o čemu su im vojnici pričari bilo je, naravno, Isusovo vaskrsenje.

Neki se podsmevaju ideji da su prvi ljudi koji su videli vaskrslog Hrista zapravo bili Rimljani. Zašto? U kom smislu je ta činjenica postala simbol onoga što je trebalo da dođe – da se evanđelje objavi i neznabošcima?

MNOGI SU USTALI S NJIM

„I gle, zavjes crkveni razdrije se nadvoje od gornjega kraja do donjega; i zemlja se potrese, i kamenje se raspade; i grobovi se otvoriše, i ustaše mnoga tijela svetijeh koji su pomrli; i izišavši iz grobova po vaskrseniju njegovom uđoše u sveti grad i pokazашe se mnogima“ (Matej 27,51-53). Čemu nas taj neverovatan izveštaj uči u vezi sa Isusovim vaskrsenjem i onome što je tim putem ostvareno?

Zemljotres je označio Isusovu smrt (Matej 27,50.51), a kasnije, još jedan zemljotres označio je Njegovo vaskrsenje (Matej 28,2). U trenutku kad je Isus umro, „zemlja se potrese, i kamenje se raspade; i grobovi se otvoriše, i ustaše mnoga tijela svetijeh koji su pomrli; i izišavši iz grobova po vaskrseniju njegovom uđoše u sveti grad i pokazашe se mnogima“ (Matej 27,51-53). Ti sveti su ustali proslavljeni, kao svedoci Hristovog vaskrsenja i prototip onih koji će vaskrsnuti na kraju vremena. Tako je, odmah nakon Isusovog vaskrsenja, mnogim Jevrejima pružen snažan dokaz o tome, da bi verovali u Njega i prihvatili Ga za svog Spasitelja, što su mnogi i učinili, uključujući mnoge sveštenike. (Videti Dela 6.7)

„Za vreme svoje službe Isus je dizao mrtve u život. On je vaskrsnuo sina udovice iz Naina, kćer poglavara i Lazara. Ali oni nisu bili obučeni u besmrtnost. Iako su vaskrsli, bili su još uvek podložni smrti. Međutim, oni koji su izašli iz groba prilikom Hristovog vaskrsenja, ustali su u večni život. Oni su se vazneli sa Njim kao znak Njegove pobeđe nad smrću i grobom... Oni su otišli u grad i pokazali se mnogima objavljujući: Hristos je vaskrsao iz mrtvih i mi smo vaskrsli s Njim. Tako je ovekovečena sveta istina o vaskrsenju.“ – Elen G. Vajt, Čeznja vekova, str. 786 (original).

Ljudski gledano, sveštenički poglavari i starešine uživali su velike prednosti. Posedovali su versku vlast nad narodom, a bili su u stanju da čak i rimske vlasti i običnu svetinu nagovore da im pomognu u ostvarenju planova koje su zacrtali. Međutim, zaboravili su da „Višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoće“ (Danilo 4,32). Njihove laži su opovrgnute i poništene pojavom tih vaskrslih svetih.

Koliko god da nam je loše u ovom trenutku, zašto se i dalje možemo uzdati u Božju konačnu pobeđu u našu korist iako se još uvek mučimo na ovom palom svetu?

ONI KOJI SVEDOČE O VASKRSLOM HRISTU

Pročitajte tekstove: Jovan 20,11-29 i 1. Korinćanima 15,5-8. Kako su učenici reagovali kada su se prvi put sreli sa vaskrslim Hristom?

Dva anđela kod praznog groba rekla su Mariji Magdaleni i nekim drugima ženama da je Isus vaskrsao (Matej 28,1.5-7; Marko 16,1-7; Luka 24,1-11). Ali uskoro se Isus lično pojavio pred njima, i ljudi su Mu se poklonili (Matej 28,1.9.10; Jovan 20,14-18). Pojavio se i pred Petrom (Luka 24,34; 1. Korinćanima 15,5) i dvojicom učenika na putu za Emaus, čija su srca prosto gorela dok im je govorio (Marko 16,12; Luka 24,13-35). Kada je Isus ušao u gornju sobu, učenici su najpre bili preplašeni, a onda su ih preplavili radost i oduševljenje zbog svega što se dogodilo (Luka 24,33-49; Jovan 20,19-23). Nedelju dana kasnije Isus je ponovo ušao u istu sobu ne otvarajući vrata, i tada je čak i Toma poverovao u Njegovo vaskrsenje (Jovan 20,24-29).

Tokom četrdeset dana između Njegovog vaskrsenja i vaznesenja, Isus je videlo „jednom više od pet stotina braće“ (1. Korinćanima 15,6), a i Jakov i drugi učenici (1. Korinćanima 15,7). Isus se pridružio nekim učenicima na obali Galilejskog mora i doručkovao s njima, nakon čega je usledio Njegov razgovor sa Petrom (Jovan 21,1-23). Moguće je da se Isus pojavio u još nekim prilikama (Dela 1,3), pre Njegovog konačnog susreta sa učenicima na dan svog vaznesenja (Luka 24,50-53; Dela 1,1-11). Pavle je sebe smatrao očevicem vaskrslog Hrista, koji mu se javio na putu za Damask (1. Korinćanima 15,8; uporediti sa tekstom Dela 9,1-9).

Kad su Tomi, koji je bio odsutan, ostali učenici rekli da su videli vaskrslog Gospoda, on je uzvratio: „Dok ne vidim na rukama njegovijem rana od klina, i ne metnem prsta svojega u rane od klina, i ne metnem ruke svoje u rebra njegova; neću vjerovati“ (Jovan 20,25). Kada se nedelju dana kasnije ponovo javio učenicima, Isus je rekao Tomi, koji je tom prilikom bio prisutan: „Pruži prst svoj amo i vidi ruke moje; i pruži ruku svoju i metni u rebra moja, i ne budi nevjeran nego vjeran“ (Jovan 20,27). Tada je Toma rekao: „Gospod moj i Bog moj!“ A Isus je dodao: „Pošto me vidje vjerovao si; blago onima koji ne vidješe i vjerovaše“ (Jovan 20,29).

„Blago onima koji ne vidješe i vjerovaše.“ Iako niste lično videli vaskrslog Hrista, koje razloge ipak imate za svoju veru u Njega?

PRVI PLOD ONIH KOJI SU UMRLI

Pročitajte stih 1. Korinćanima 15,20 u svetlu teksta 5. Mojsijeva 26,1-11. U kom smislu Pavle kaže za Hrista da je „prvenac (u originalu: prvi plod) onih koji su umrli“ (Čarnić)?

Prinošenje „prvih plodova“ bilo je drevni izraelski zemljoradnički običaj sa dubokim religioznim značenjem. Bilo je to sveto priznavanje Boga za milostivog Domaćina, koji je svojim upraviteljima poverio zemlju sa usevima prispelim za žetvu (videti sledeće tekstove: 2. Mojsijeva 23,19; 2. Mojsijeva 34,26; 3. Mojsijeva 2,11-16; 5. Mojsijeva 26,1-11). Prvi plodovi nisu samo ukazivali na početak žetve, već su otkrivali i njen kvalitet.

Prema Vejnu Grudemu, „nazivajući Hrista ‘prvim plodom’ (grčki: *aparhē*) Pavle koristi metaforu iz zemljoradnje kako bi nagovestio da ćemo i mi biti kao Hristos. Kao što ‚prvi plodovi’ ili prvo probanje požnjevenih zrna pokazuju kakav će biti ostatak žetve, tako i Hristos kao „prvi plod“ pokazuje kakvo će biti naše vaskrslo telo kada nas Bog, u svojoj poslednjoj ‚žetvi’, bude podigao iz mrtvih i doveo u svoje prisustvo.“ – Wayne Grudem, *Systematic Theology* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1994), p. 615.

Vredi podsetiti se da je Isus izašao iz groba sa proslavljenim ljudskim telom, ali je i dalje nosio tragove svog raspeća (Jovan 20,20.27). Da li to znači da će i vaskrsla Božja deca nositi fizička obeležja sopstvenih patnji? U slučaju apostola Pavla, da li će on u svom proslavljenom telu i dalje trpeti „žalac u mesu“ (2. Korinćanima 12,7) i nositi „rane Gospoda Isusa“ (Galatima 6,17)?

Sve do svoje smrti, Pavle je „trebalo da uvek nosi telesno obeležje Hristove slave na sebi – na svojim očima, koje su bile zaslepljene nebeskom svetlošću (videti Dela 9,1-9).“ – Ellen G. White, *The Story of Redemption*, p. 275. Ali to ne znači da će se on, ili bilo ko drugi od proslavljenih svetih, vazneti na nebo sa tragovima sopstvenih stradanja (uporediti sa 1. Korinćanima 15,50-54). Što se Hrista tiče, „On će uvek nositi znake tog surovog mučenja. Svaki trag raspeća pripovedaće priču o čudesnom spasenju čoveka i visokoj ceni po kojoj je ono kupljeno.“ – Ellen G. White, *Early Writings*, p. 179. Njegovi ožiljci su ono što nam garantuje da će svi naši ožiljci zauvek nestati.

Hristos će zauvek nositi ožiljke svog raspeća. Šta to otkriva o Božjoj ljubavi prema nama i o tome koliko Ga je koštalo da nas spase? Kako nam to pokazuje, između ostalog, i koliko je Božanstvo bilo spremno da uloži u naše spasenje?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Čežnja vekova* od Elen G. Vajt pročitajte sledeća poglavlja: „U Josifovom grobu“, str. 769-778 (original); „Ustade Gospod“, str. 779-787 (original); „Što plačeš?“, str. 788-794 (original); Put u Emaus, str. 795-801 (original); „Mir vam“, str. 802-808 (original).

Moderni pogled na svet ne priznaje tako nešto kao što je Isusovo vaskrsenje. Međutim, istorijski dokazi su toliko jaki, da su čak i oni koji ne mogu da prihvate stvarnost vaskrsenja, primorani da priznaju kako su mnogi ljudi zaista verovali da su videli vaskrslog Isusa. Dakle, veliki deo argumenata onih koji osporavaju vaskrsenje u stvari je pokušaj da se objasni šta je sve te različite ljude moglo navesti na pomisao da su videli vaskrslog Hrista.

Tako neki tvrde da su svi učenici imali halucinacije o vaskrsnom Isusu. Drugi tvrde da Isus nije zaista umro, već da je samo pao u nesvest, i onda se vratio u život nakon što je skinut sa krsta – a kada se ponovo pojavio, Njegovi sledbenici su pomislili da je vaskrsao iz mrtvih. A (verovali ili ne) neki čak tvrde da je Isus imao brata blizanca koga su učenici pomešali sa vaskrslim Hristom. Drugim rečima, istorijski dokazi u prilog Hristovog vaskrsenja toliko su jaki da su oni koji pokušavaju da ga ospore primorani da smišljaju takvu vrstu argumenata. Pošto je vaskrsenje samo po sebi toliko važno, ne treba da nas iznenadi što nam je pruženo toliko dobrih razloga da verujemo u to.

„Glas koji je sa krsta uzviknuo: 'Svrši se, čuo se među mrtvima. On je prodro kroz zidove grobnica i pozvao usnule da ustanu. Tako će biti kada se sa neba bude začuo Hristov glas. Taj glas proдреće u grobnice, otvoriti humke i mrtvi u Hristu vaskrsnuće. Prilikom Spasiteljevog vaskrsenja otvorilo se nekoliko grobova, ali prilikom Njegovog drugog dolaska svi dragoceni mrtvi čuće Njegov glas i izaći u slavni besmrtni život. Ista sila koja je podigla Hrista iz mrtvih podići će Njegovu crkvu i proslaviće je sa Njim, iznad svih gospodarstava, iznad svih sila, iznad svakog imena koje se pominje, ne samo na ovome svetu već i na svetu koji će doći.“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 787 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. „Svrši se“ (Jovan 19,30) i „ustade“ (Matej 28,6) su dve najznačajnije izjave ikad izrečene. Kako se one uzajamno upotpunjuju unutar istorije spasenja? Koja se velika nada u tim rečima nalazi za nas?
2. U početku su verske vođe htele da imaju čuvare na grobu kako bi sprečile učenike da ukradu Isusovo telo. Kasnije su platili stražarima da kažu kako su učenici prazni telo. Kako taj izveštaj pomaže da se otkrije istina o Hristovom praznom grobu, i zašto je taj prazan grob tako važan za nas hrišćane?

NOVOZAVETNA NADA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Korinćanima 15,12-19; Jovan 14,1-3; Jovan 6,26-51; 1. Solunjanima 4,13-18; 1. Korinćanima 15,51-55.

Tekstovi za pamćenje: „I ovo je svjedočanstvo da nam je Bog dao život vječni; i ovaj život vječni u sinu je njegovom. Ko ima sina Božijega ima život; ko nema sina Božijega nema života“ (1. Jovanova 5,11.12).

Mada su pisali na grčkom, svi novozavetni pisci (osim Luke) bili su Jevreji, i oni su, naravno, prirodni ljudskih bića pristupali iz jevrejske holističke, a ne iz grčke paganske perspektive.

Prema tome, za Hrista i apostole, hrišćanska nada nije bila nešto novo, već pre nešto što se nadovezuje na iskonsku nadu koju su negovali patrijarsi i proroci. Na primer, Hristos je pomenuo da je Avram video Njegov dan i obradovao mu se (Jovan 8,56). Juda je izjavio da je Enoh prorokovao o Drugom dolasku (Juda 1,14.15). A Jevrejima poslanica govori o herojima vere kao onima koji su očekivali nebesku nagradu ali je neće primiti dok i mi ne primimo svoju (Jevrejima 11,39.40). Ta tvrdnja bi bila besmislena ukoliko bi njihove duše već bile sa Gospodom na nebu.

Naglašavajući da samo oni koji su u Hristu imaju večni život (1. Jovanova 5,11.12), Jovan opovrgava teoriju o prirodnoj besmrtnosti duše. Zaista, nema večnog života izvan spasonosnog odnosa sa Hristom. Novozavetna nada je, prema tome, hristocentrična, i to je jedina nada da ovo smrtno postojanje jednog dana može postati besmrtno.

NADA KOJA PREVAZILAZI GRANICE OVOG ŽIVOTA

Starogrčki historičar Herodot (5. vek pre Hr.) pisao je o jednom plemenu čiji pripadnici u trenutku rođenja deteta otpočinju period tugovanja, zbog patnji s kojima će ono morati da se suoči ako doživi zrelo doba. Koliko god nam taj običaj čudno izgledao, u njemu ima neke logike.

Hiljadama godina kasnije, u Americi je objavljen oglas u kom je pisalo: „Zašto živeti kad možete biti sahranjeni za deset dolara?“

Svesni smo da život može biti prilično težak, čak i ako verujemo u Boga i nadamo se večnosti. A zamislite koliko tek mora da je teško onima koji se ne nadaju ničemu drugom osim kratkom i često mukotrpnom postojanju na ovom svetu. Više sekularnih pisaca komentarisalo je besmislenost ljudskog postojanja, jer ne samo da svi umiremo, već svi živimo sa spoznajom da ćemo umreti. I upravo ta spoznaja je ono što čitav ljudski život, koji je ionako često težak i sumoran, čini naizgled besmislenim i ništavnim. Jedan mislilac je o ljudima govorio kao o „komadima kvarljivog mesa na kostima koje se rastavljaju“. Zvuči prilično jezivo, ipak teško je osporiti da u tome ima neke logike.

A opet, nasuprot svemu tome, imamo biblijsko obećanje o večnom životu u Isusu. I upravo to je ključ – imamo tu nadu u Isusu i onome što nam nude Njegova smrt i vaskrsenje. U suprotnom, kakvu bismo nadu uopšte imali?

Pročitajte 1. Korinćanima 15,12-19. Šta Pavle govori o tome koliko je Hristovo vaskrsenje usko povezano sa nadom u naše postveno?

Pavle izričito kaže da je naše vaskrsenje neraskidivo povezano sa Hristovim. Ako mi ne ustajemo iz mrtvih, to znači da ni Hristos nije ustao, a ako Hristos nije ustao – šta onda? „Uzalud vjera vaša: još ste u grijesima svojijem“ (1. Korinćanima 15,17). Drugim rečima, nakon smrti bismo i ostali mrtvi, i to zauvek, i onda bi sve bilo besmisleno. A Pavle zapravo tvrdi nešto potpuno suprotno stavu izrečenom u 1. Korinćanima 15,32: „Kaka mi je korist ako mrtvi ne ustaju? Da jedemo i pijemo, jer ćemo sutra umrijeti.“

Ako je naše sadašnje postojanje u vidu protoplazme, zasnovane na ugljeniku, sve što postoji, i ako je naših „sedamdeset godina, a u jačega do osamdeset godina“ (ako imamo sreće, ili nešto više ako ne pušimo i ne jedemo previše hamburgera) – ako je to, dakle, sve što ćemo ikada dobiti, onda smo u prilično teškom položaju. Nije čudo što Elen G. Vajt primećuje: „Nebo nam je vrednije od svega, i ako izgubimo Nebo, izgubili smo sve.“ – Sinovi i kćeri Božje, str. 349 (original).

Razmislite o tome koliko su naša vera i nada dragocene. Zašto moramo činiti sve što je u našoj moći da bismo ih, Božjom milošću, održali i sačuvali?

„OPET ĆU DOĆI“

Pročitajte tekst Jovan 14,1-3. Prošlo je skoro 2000 godina otkad je Isus obećao da će ponovo doći. Kako možemo pomoći drugima da shvate da je, uprkos vremenu koje se oteglo (što i nije toliko bitno), to obećanje još uvek važeće, čak i za našu generaciju, vremenski toliko udaljenu od trenutka kada ga je Isus izgovorio?

U knjizi Otkrivenje Isus je četiri puta izjavio:

„Evo ću doći brzo“ (Otkrivenje 3,11; Otkrivenje 22,7.12.20). Očekivanje Njegovog skorog dolaska pokrenulo je misiju apostolske crkve, a živote nebrojenih hrišćana kroz vekove ispunilo nadom. Međutim, generacija za generacijom je umirala, a taj obećani događaj još uvek se nije odigrao. I zato se mnogi pitaju: Koliko ćemo još morati da propovedamo da „Isus uskoro dolazi“? Da li su te reči izazvale nerealan očekivanja? (Videti 2. Petrova 3,4.)

Mnogi hrišćani se žale na veliko „kašnjenje“ (uporediti sa Matej 25,5). Ali kako mi uopšte znamo da je reč o velikom „kašnjenju“? Koje bi to bilo „pravo“ vreme da se Hristos vrati? Da li je to bilo pre 50, 150, 500 godina? Ono što je zaista važno jeste biblijsko obećanje da „ne docni Gospod s obećanjem, kao što neki misle da docni, nego nas trpi, jer neće da ko pogine, nego svi da dođu u pokajanje“ (2. Petrova 3,9).

Uprkos dugim vekovima koji su prošli otkad se Isus vazneo na nebo, obećanje o Njegovom dolasku ostaje suštinski važno, čak i danas. Zašto? Zato što je sve što mi imamo samo ovaj kratki život (Psalmi 90,10), nakon čega sledi nesvesni počinak u grobu (Propovednik 9,5.10), a zatim konačno vaskrsenje, bez ikakve kasnije mogućnosti da promenimo svoju sudbinu (Jevrejima 9,27). Što se tiče svakog od umrlih (kao što je već rečeno u 3. pouci), budući da oni spavaju nesvesnim snom, za njih će drugi Hristov dolazak uslediti samo trenutak ili dva nakon smrti. A ni vi, u svom ličnom iskustvu (kao i sav Božji narod iz svih vekova), na Hristov povratak nećete čekati duže od trenutka nakon svoje smrti. A to je vrlo kratko, zar ne?

Sa svakim danom koji prolazi, mi smo jedan dan bliže slavnom javljanju Gospoda Isusa Hrista na oblacima nebeskim. I mada ne znamo tačno kada će On doći, možemo biti sigurni da će doći, a to je ono što je zaista bitno.

Jedan pastor je u svojoj propovedi izjavio da mu uopšte nije važno kada će se Hristos vratiti. Jedino do čega mu je stalo jeste da se Hristos vrati. Kako vama zvuči ta logika i kako bi mogla da vam pomogne ako ste obeshabreni zato što Hristos još uvek nije došao?

„JA ĆU GA VASKRSNUTI“

U jednom od svojih čuda Isus je pet hiljada ljudi nahranio malom količinom hleba i ribe (Jovan 6,1-14). Shvativši da je mnoštvo nakon toga nameravalo da Ga proglasi za cara (Jovan 6,15), Isus je sa svojim učenicima otplovio na drugu stranu Galilejskog mora. Ali sledećeg dana mnoštvo Ga je i tamo pratilo, i tada je On održao moćnu propoved o Hlebu života, s posebnim naglaskom na dar večnog života (Jovan 6,22-59).

Pročitajte tekst Jovan 6,26-51. Kako je Isus povezao dar večnog života sa konačnim vaskrsenjem pravednih?

U toj svojoj propovedi, Isus je naglasio tri osnovna koncepta u vezi s večnim životom. Prvo, On je sebe poistovetio sa hlebom „koji silazi s neba i daje život svijetu“ (Jovan 6,33.58). Kad je izjavio: „Ja sam (grčki: egō eimi) hljeb života“ (Jovan 6,35.48), Isus je sebe predstavio kao velikog „JA SAM“ iz Starog zaveta (2. Mojsijeva 3,14). Drugo, Isus je objasnio da naš večni život može biti osiguran u Njemu: „Koji meni dolazi“ i „koji mene vjeruje“, imaće taj blagoslov (Jovan 6,35). I najzad, Isus je dar besmrtnosti tri puta povezao sa konačnim vaskrsenjem, uveravajući svoje slušaoce rečima: „I ja ću ga vaskrsnuti u posljednji dan“ (Jovan 6,40.44.54).

Isus nam je dao i sledeće izvanredno obećanje: „Zaista, zaista vam kažem: koji vjeruje mene ima život vječni“ (Jovan 6,47). Prema tome, dar večnog života je već prisutna realnost. Ali to ne znači da vernik nikad neće umreti, jer izraz „ja ću ga vaskrsnuti“ (Jovan 6,40) podrazumeva vraćanje u život nekoga ko je umro.

Slika je jasna. Bez Hrista čovek nema večni život. Međutim, čak i kad prihvatimo Hrista i steknemo sigurnost u večni život, mi za sada ostajemo smrtni te, stoga, i podložni prirodnoj smrti. Prilikom Drugog dolaska, Isus će nas vaskrsnuti, i tada će nam dati dar besmrtnosti koji nam već sada pripada. Dar je osiguran, ne zbog neke navodne prirodne besmrtnosti duše, već zahvaljujući Isusovoj pravednosti koju stičemo verom u Njega.

Zadržite se u razmišljanju na Isusovim rečima da, ako verujete u Njega, imate (upravo sada) večni život! Kako vam to predivno obećanje može pomoći da se nosite sa bolnom stvarnošću naše sadašnje, iako samo privremene, smrtnosti?

NA ZVUK TRUBE

Solunjani su bili uvereni da će večni život biti dodeljen isključivo onima koji ostanu živi do Drugog dolaska. „Oni su pažljivo čuvali život svojih prijatelja da ne bi umrli i tako izgubili blagoslov koji su očekivali da dobiju prilikom dolaska svoga Gospoda. Međutim, jedan za drugim njihovi mili i dragi bili su uzeti od njih, i zato su sa strepnjom poslednji put posmatrali lica svojih umrlih, jedva se usuđujući da se nadaju da će ih ponovo sresti u budućem životu.“ – Elen G. Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 258 (original).

Pročitajte 1. Solunjanima 4,13-18. Kako je Pavle ispravio to pogrešno shvatanje?

Postoji istorijska tendencija da se izrazu „tako će Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s njim“ (1. Solunjanima 4,14) pripisuje šire značenje od onog koje stvarno ima. Mnogi koji prihvataju teoriju o prirodnoj besmrtnosti duše sugerišu da će Hristos, prilikom svog drugog dolaska, dovesti sa sobom s neba duše umrlih pravednika koji su već na nebu sa Bogom. Tako se te duše mogu ponovo sjediniti sa svojim vaskrslim telom. Međutim, takvo tumačenje nije u skladu sa opštim učenjima apostola Pavla na tu temu.

Pročitajte komentar jednog neadventističkog teologa u vezi sa pravim značenjem tog stiha: „Razlog iz kog su hrišćani u Solunu mogli da imaju nadu dok su tugovali za preminulim članovima svoje crkve bio je taj što će njih Bog 'dovesti', to jest, vaskrsnuti, i omogućiti im da budu prisutni prilikom Hristovog povratka, tako da će i oni biti 's njim'. Ono što taj tekst podrazumeva jeste da ti upokojeni vernici neće biti u nekoj vrsti nepovoljnijeg položaja prilikom Hristove parusije, već da će biti 's njim' na takav način da će ravnopravno sa živim vernicima učestvovati u slavi koja je povezana s Njegovim povratkom.“ – Jeffrey A. D. Weima, *1-2 Thessalonians*, Baker Exegetical Commentary on the New Testament, (Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2014), p. 319.

Da su duše preminulih pravednika već bile sa Gospodom na nebu, ne bi bilo potrebe da Pavle pominje konačno vaskrsenje kao hrišćansku nadu. Mogao bi jednostavno da primeti kako su pravednici već sa Gospodom. Međutim, on umesto toga kaže će oni „koji su umrli u Isusu“ (1. Solunjanima 4,14) biti podignuti iz mrtvih na kraju vremena.

Nada u konačno vaskrsenje donela je utehu ožalošćenim Solunjanima. Ista nada može i nama da pomogne da se s poverenjem suočimo sa bolnim trenucima kad ledeni stisak smrti oduzme naše najmilije od nas.

SUSRET ZA VEČNOST

Pročitajte 1. Korinćanima 15,51–55. Koju „tajnu“ (1. Korinćanima 15,51) Pavle tu razotkriva?

Neki popularni propovednici sugerišu da je ta „tajna“ (1. Korinćanima 15,51) u stvari „tajno vaznesenje“ (engleski: *secret rapture*) crkve, do kog treba da dođe sedam godina pre Hristovog slavnog drugog dolaska. Prilikom tog „tajnog vaznesenja“ verni hrišćani bivaju iznenada, tiho i potajno preneti na nebo, dok svi drugi ostaju ovde, pitajući se šta se dogodilo. Ljudi mogu, navodno, iznenada da se nađu u automobilu bez vozača, jer je on prenet na nebo, a sve što je „ostalo je njegova odeća“. Šesnaestodelna serija knjiga sa liste bestselera, pod naslovom Ostavljeni (*Left Behind*), na osnovu koje su snimljena četiri filma, promoviše to lažno učenje koje doseže do miliona ljudi.

Naravno, nijedan biblijski tekst ne podržava takvo veštačko razdvajanje vaznesenja i Drugog dolaska. „Tajna“ o kojoj Pavle govori odnosi se jednostavno na preobražaj živih pravednika, da bi se pridružili vaskrslim pravednicima prilikom Hristovog drugog dolaska. To je pravo „vaznesenje“. Neće biti nikakvog „tajnog vaznesenja“, jer će Drugi dolazak biti vidljiv svim živima (Otkrivenje 1,7), a vaskrsenje mrtvih i preobražaj živih desiće se istovremeno, na zvuk trube koja će označiti Hristov povratak (1. Korinćanima 15,51.52).

Prilikom Hristovog povratka doći će do najveličanstvenijeg susreta svih vremena. Živi pravednici biće preobraženi „ujedanput, u trenuću oka“ (1. Korinćanima 15,52). Na zvuk Božjeg glasa biće proslavljeni. Tada će postati besmrtni i, zajedno sa vaskrslim svetima, biće podignuti sa zemlje da bi se sreli sa svojim Gospodom u vazduhu. Anđeli Božji „sabraće izbrane njegove od četiri vjetra, od kraja do kraja nebesa“ (Matej 24,31).

„Sveti anđeli predaju malu decu u naručje njihovim majkama. Prijatelji koje je smrt tako dugo rastavljala, sada se sjedinjuju da se nikada više ne rastanu, i s radosnim pesmama zajedno se upućuju prema Božjem gradu.“

– Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 645 (original).

To je tako izuzetno obećanje, toliko drugačije od svega što smo ikad iskusili, da ga je teško pojmiti. Ali razmislite o prostranstvima svemira i neverovatnoj složenosti života na ovom svetu. Stvaranje samo po sebi svedoči o Božjoj neshvatljivoj sili. Šta na osnovu svega toga saznajemo o Božjoj moći da preobrazi žive i vaskrsne mrtve prilikom Isusovog drugog dolaska?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Apostolska crkva – Hristovim tragom* od Elen G. Vajt pročitajte sledeća poglavlja: „Poslanice Solunjanima“, str. 255-268 (original) i „Pozvani da prihivate viša duhovna merila“, str. 319-321 (original).

„Rimljani su“, piše Stiven Kejv, „bili dobro upoznati sa verom hrišćana da će jednog dana u telu ustati iz groba, i činili su sve što je bilo u njihovoj moći kako bi ismejali i osujetili takva nadanja. Jedan izveštaj o progonstvu u Galiji 177. godine navodi da su mučenici najpre bili pogubljeni, zatim su njihova tela ostavljena da šest dana trule nepokopana, pre nego što su bila spaljena, a onda je njihov pepeo bačen u reku Ronu. ‘Da vidimo sada da li će ponovo ustati’, govorili su, prema tom izveštaju, Rimljani.“ – Stephen Cave, *Immortality: The Quest to Live Forever and How It Drives Civilization*, (New York: Crown Publishers, 2012), pp. 104, 105.

Ta mala očigledna pouka iz teološkog skepticizma, koliko god bila dramatična, ipak promašuje suštinu. Ona ne dokazuje ništa u vezi sa biblijskim obećanjem o vaskrsenju. Sila koja je Isusa vaskrsela iz mrtvih može to isto da učini i za nas, bez obzira na stanje našeg tela. Na kraju krajeva, ako je ta ista Sila stvorila i održava ceo svemir, onda sigurno može da preobrazi žive i da vaskrsne mrtve.

„Tako će Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s Njime“, pisao im je Pavle. Mnogi tumače ove reči tako da znače da će umrli biti dovedeni sa Hristom s Neba, ali Pavle govori da će na isti način kao što je Hristos ustao iz mrtvih, Bog pozvati i zaspale svete iz njihovih grobova i uzeti ih sa sobom na Nebo. To je dragocena uteha, to je slavna nada, ne samo za crkvu u Solunu već i za sve hrišćane gde god se nalazili.“ – Elen G. Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 259 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Neko je jednom rekao: „Smrt nas potpuno briše... A biti potpuno obrišan, zajedno sa svakim tragom o sopstvenom postojanju, to u velikoj meri oduzima smisao ljudskom životu.“ Kakvu nadu bismo uopšte imali, suočeni s takvom besmislenošću života?
2. Kako možemo da uskladimo potrebu za napredovanjem ka savršenstvu (Filibljanima 3,12-16) sa činjenicom da ćemo tek prilikom Hristovog drugog dolaska primiti neiskvarenu i bezgrešnu prirodu (1. Korinćanima 15,50-55)?
3. Kako bismo nekome ko je naseo na ideju o „tajnom vaznesenju“ mogli da pomognemo da uvidi zašto je to učenje pogrešno?
4. Pročitajte ponovo 1. Korinćanima 15,12-19. Šta u tim stihovima predstavlja tako moćan dokaz u prilog učenju da mrtvi spavaju, nasuprot mišljenju da su oni sa Isusom na nebu? Kakvog smisla bi ti stihovi uopšte imali, ako bi preminuli pravednici već sada, zaista, bili na nebu sa Isusom?

PROTIVREČNI TEKSTOVI?

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Luka 16,19-31; Luka 23,43; Jovan 20,17; Filibljanima 1,21-24; 1. Petrova 3,13-20; Otkrivenje 6,9-11.

Tekstovi za pamćenje: „Pregledajte pisma, jer vi mislite da imate u njima život vječni; i ona svjedoče za mene“ (Jovan 5,39).

Petar nas upozorava: „Budite svagda gotovi na odgovor svakome koji vas zapita za vaše nadanje“ (1. Petrova 3,15). Pavle dodaje: „Proповijedaj riječ, nastoj u dobro vrijeme i u ne vrijeme, pokaraj, zaprijeti, umoli sa svakijem snošenjem i učenjem; jer će doći vrijeme kad zdrave nauke neće slušati“ (2. Timotiju 4,2.3). S obzirom na to, trebalo bi da se bavimo ne samo onim tekstovima koji se lako mogu objasniti u skladu s našim verovanjima, već i onim koji se obično koriste u pri-log učenjima drugačijim od onih koja mi zastupamo.

A dok to radimo, treba da sledimo Isusov nadahnjujući primer. „Sam Hristos nikada nije prikrivao nijednu reč istine, već ju je uvek s ljubavlju izgovarao... Nikada nije bio grub, nikada nije bez potrebe izgovarao oštru reč, nikada nije nanosio nepotreban bol osetljivoj duši. Nije osuđivao ljudske slabosti.“ – Elen G. Vajt, Čežnja vekova, str. 353 (original).

Ove sedmice proučavaćemo neke sporne tekstove, koji se obično koriste da bi opravdali verovanje u urođenu besmrtnost duše. Ta razmišljanja bi trebalo da ojačaju naša sopstvena uverenja i da nam pomognu da ljubazno odgovorimo onima koji dovode u pitanje ovo ključno učenje.

BOGATAŠ I LAZAR

Pročitajte tekst: Luka 16,19-31. Na osnovu čega tvrdimo da ta priča nije doslovan opis zagrobnog života?

Neki proučavaoci smatraju da bi tekst Luka 16,19-31 trebalo da se tumači doslovno, to jest, kao tačan opis stanja mrtvih. Međutim, takvo viđenje bi vodilo do više nebiblijskih zaključaka i protivrećilo bi mnogim tekstovima koje smo već razmotrili.

Prvo, morali bismo poći od pretpostavke da se nebo i pakao nalaze na tako maloj udaljenosti, da to omogućava uzajamnu komunikaciju njihovih stanovnika (Luka 16,23-31). Morali bismo takođe zaključiti da, dok telo leži u grobu, preostaje neki svesni deo bestelesne duše sa „očima“, „prstom“ i „jezikom“, koja čak oseća i žed (Luka 16,23.24).

Ako bi taj odlomak zaista bio opis ljudskog stanja nakon smrti, onda nebo sigurno ne bi bilo mesto radosti i sreće, jer bi spaseni mogli izbliza da prate beskrajne patnje svojih najmilijih koji su izgubljeni, pa čak i da razgovaraju s njima (Luka 16,23-31). Kako bi majka mogla da bude srećna u raju dok posmatra neprestanu agoniju svog voljenog deteta u paklu? U tom kontekstu, ispunjenje Božjeg obećanja o tome da više neće biti tuge, plača i bola, bilo bi praktično nemoguće (Otkrivenje 21,4).

Zbog takvih nedoslednosti, mnogi savremeni proučavaoci Biblije priču o bogatašu i Lazaru smatraju parabolom u kojoj se ne može doslovno tumačiti svaka pojedinost. Na primer, Džordž E. Lad, mada nije adventista, svakako zvuči kao da jeste kad kaže da je ta priča verovatno bila „parabola u kojoj je upotrebljeno tadašnje jevrejsko shvatanje, i koja nema za cilj da uči bilo šta o stanju mrtvih.“ – G. E. Ladd, „Eschatology“, *The New Bible Dictionary*, edited by J. D. Douglas (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1962), p. 388.

Parabola o bogatašu i Lazaru ističe oštru suprotnost između raskošno obučenog „bogataša“ i pukog siromaha „po imenu Lazar, koji ležao je pred njegovim vratima gnojav“ (Luka 16,19.20). Taj izveštaj nas uči (1) da status i društveno priznanje u sadašnjosti nisu kriterijumi za buduću nagradu, i (2) da se večna sudbina svake osobe odlučuje u ovom životu i da se ne može promeniti posle smrti (Luka 16,25.26).

„A Avraam mu reče: ako ne slušaju Mojsija i proroka, da ko i iz mrtvih ustane neće vjerovati“ (Luka 16,31). Koju poruku iz tih snažnih Isusovih reči treba da izvučemo za sebe, u vezi sa autoritetom Biblije i s tim kako prema njoj treba da se odnosimo?

„DANAS ĆEŠ BITI SA MNOM U RAJU“

Jedan od biblijskih tekstova koji se najčešće koristi u pokušaju da se dokaže besmrtnost duše je Luka 23,43: „I reče mu Isus: zaista ti kažem: danas ćeš biti sa mnom u raju.“ Skoro svi prevodi Biblije (s malobrojnim izuzecima) tumače taj tekst na sličan način, stvarajući utisak da će na sam dan Hristove smrti Hristos i razbojnik biti zajedno u Raju. To ne treba da nas čudi jer su te prevode radili oni koji su verovali u dogmu o urođenoj besmrtnosti duše. Međutim, da li je to baš najbolji prevod teksta?

Uporedite stih Luka 23,43 sa stihovima Jovan 20,17 i Jovan 14,1-3. Kako bi obećanje dato pokajanom razbojniku na krstu trebalo razumeti u svetlu Isusovih reči upućenih Mariji Magdaleni i obećanja datog učenicima?

Pretpostavka da su Hristos i razbojnik istog dana otišli u raj (ili na nebo) protivreči onome što je Isus kazao Mariji Magdaleni nakon svog vaskrsenja, i što potvrđuje da On još uvek nije otišao u prisustvo svog Oca na nebu (Jovan 20,17). Ta zabluda, da su Isus i pokajani razbojnik tog dana otišli na nebo, takođe protivreči obećanju koje je Isus dao učenicima – da će oni biti uzeti na nebo tek prilikom Njegovog drugog dolaska (Jovan 14,1-3).

Problem u tekstu Luka 23,43 sastoji se u tome da li prilog „danas“ (grčki: sēmeron) treba vezati uz glagol koji sledi („biti“) ili onaj koji mu prethodi („kažem“). Vilson Paroši zapaža da je „sa gramatičke tačke gledišta“ doslovno nemoguće odrediti šta je od toga ispravno. „Luka, međutim, definitivno pokazuje sklonost da taj prilog koristi uz glagol koji mu prethodi. To se dešava u 14 od 20 primera u kojima se reč sēmeron koristi u Evanđelju po Luki i Delima apostola.“ – Wilson Paroschi, „The Significance of a Comma: An Analysis of Luka 23:43“, *Ministry*, June 2013, p. 7.

Dakle, najprirodniji način za čitanje teksta Luka 23,43 bio bi: „Zaista ti kažem danas, bićeš sa mnom u raju.“ U ovom slučaju, idiomatski izraz „kažem ti danas“ naglašava značaj i svečani ton obećanja: „Bićeš sa mnom u raju.“ Ukratko, Isus mu je, upravo tu i tada, obećao da će biti spasen.

Pročitajte priču o pokajanom razbojniku (Luka 23,39-43), kome je, uprkos grehu, uprkos činjenici da nije imao ništa da ponudi Bogu, Hristos obećao večni život. Na koji način ta snažna priča otkriva veliku istinu o spasenju isključivo verom? U kom smislu smo i mi baš kao taj razbojnik? A u čemu se razlikujemo?

OTIĆI I BITI SA HRISTOM

Pročitajte Filibljanima 1,21-24 i 1. Solunjanima 4,13-18. Kada je Pavle očekivao da će biti „sa Hristom“ (Filibljanima 1,23) i „s Gospodom“ (1. Solunjanima 4,17)?

Pavle je bio vođen žarkom željom da živi „u Hristu“ sada (2. Korinćanima 5,17) i „s Gospodom“ posle Njegovog drugog dolaska (videti 1. Solunjanima 4,17). Za apostola, čak ni smrt nije mogla da naruši sigurnost njegovog pripadanja svom Spasitelju i Gospodu. Kao što je napisao u svojoj poslanici Rimljanima, „ni smrt, ni život“ ne mogu nas „razdvojiti od ljubavi Božije, koja je u Hristu Isusu Gospodu našem“ (Rimljanima 8,38.39). „Jer ako živimo, Gospodu živimo; a ako umiremo, Gospodu umiremo. Ako dakle živimo, ako umiremo, Gospodnji smo“ (Rimljanima 14,8).

Imajući tu sigurnost na umu, Pavle o vernicima koji su već umrli govori kao o onima „koji su umrli u Isusu“ (1. Solunjanima 4,14) i koji će biti vaskrsnuti prilikom Hristovog drugog dolaska da bi primili večni život (1. Korinćanima 15,16-18; 1. Solunjanima 4,13-18).

Kad Pavle kaže da ima „želju otići i s Hristom biti“ (Filibljanima 1,23), da li on misli da će njegova duša otići da bi u svesnom stanju živela sa Hristom? Ni u kom slučaju. U tom tekstu „Pavle izražava želju da napusti ovo sadašnje mučno postojanje i bude sa Hristom, ne obazirući se na neki određen vremenski period koji bi mogao postojati između ta dva događaja. Taj stih ne podrazumeva da je Pavle očekivao da odmah nakon smrti ode na nebo. On je vrlo jasno napomenuo da svoju nagradu neće dobiti pre Drugog dolaska (2. Timotiju 4,8).“ – *Andrews Study Bible*, p. 1555, note on Philippians 1:23.

Ukratko, Pavle „govori o tome da će prvo sledeće čega će biti svestan nakon svog odlaska (smrti), biti Hristos koji dolazi na oblacima nebeskim da vaskrsne mrtve, kada će i on biti 's Gospodom' (1. Solunjanima 4,17). Trebalo bi zapaziti da biblijski pisci ponekad povezuju neka dva događaja koja mogu biti odvojena dugim vremenskim periodom.“ – *Andrews Study Bible*, p. 1555, note on Philippians 1:23.

Ali zašto bi Pavle više voleo da umre nego da živi? Zato što bi se tada konačno odmorio od svih svojih nevolja, i ne bi više trpeo bolove u telu. A umro bi potpuno uveren da će, prilikom Drugog dolaska, primiti „vijenac pravde“ (2. Timotiju 4,6-8). Mada Pavle sigurno nije baš priželjkivao smrt, znao je šta će uslediti kada do nje ipak dođe.

Ko od nas nije, naročito u teškim trenucima, pomislio kako bi bilo lepo sklopiti oči u smrti, a onda, u sledećem svesnom trenutku, „s Gospodom biti“? Kako nam ta pomisao pomaže da razumemo o čemu Pavle govori u poslanici Filibljanima?

PROPOVEDANJE DUHOVIMA U TAMNICI

Pročitajte tekst 1. Petrova 3,13-20. **Kako je to Hristos propovedao „duhovima koji su u tamnici... u vrijeme Nojevo“? (Videti takođe: 1. Mojsijeva 4,10.)**

Komentatori koji veruju u urođenu besmrtnost duše obično ističu da je Hristos propovedao „duhovima koji su u tamnici“ (1. Petrova 3,19) dok je i sam počivao u grobu. Po njima je Njegov utelovljeni duh otišao u pakao i propovedao bestelesnim duhovima prepotopnih ljudi.

Međutim, ta maštovita zamisao je, s biblijske tačke gledišta, neodrživa, jer nakon smrti nema druge šanse za spasenje (Jevrejima 9,27.28). Zašto bi onda Isus propovedao onima koji više nisu imali šanse za spasenje?

I što je najvažnije, ta teorija protivreči biblijskom učenju da mrtvi ostaju u u grobu u besvesnom stanju sve do konačnog vaskrsenja (Jov 14,10-12; Psalmi 146,4; Propovednik 9,5.10; 1. Korinćanima 15,16-18; 1. Solunjanima 4,13-15).

Takođe, ako bi taj stih zaista značio da je Isus, dok se telesno nalazio u grobu, sišao u pakao i propovedao zlim prepotopnim ljudima, zašto bi samo oni čuli tu poruku? Zar ne bi bilo i drugih izgubljenih koji bi goreli u paklu zajedno s njima? Zašto bi samo prepotopni ljudi čuli Njegovo propovedanje?

Bilo bi takođe besmisleno tvrditi da je Hristos propovedao palim anđelima koji su bili neposlušni u Nojeve dane. Iako se „duhovi koji su u tamnici“ opisuju kao oni koji su bili neposlušni „nekad“ (1. Petrova 3,19.20), Biblija o zlim anđelima govori kao o onima koji su i danas još uvek neposlušni (Efescima 6,12; 1. Petrova 5,8). Osim toga, pali anđeli se čuvaju „u vječnijem okovima pod mrakom za sud velikoga dana“ (Juda 1,6), bez ikakve mogućnosti za spasenje.

Trebalo bi još da zapazimo da su u tekstu 1. Petrova 3, „duhovi koji su u tamnici“ iz 19. stiha, u 20. stihu označeni kao oni „koji nekad ne htješe da slušaju... u vrijeme Nojevo“. Izraz koji se za duha (grčki: pneuma) koristi ovde i na drugim mestima u Novom zavetu (1. Korinćanima 16,18; Galatima 6,18), odnosi se na žive ljude koji mogu da čuju i prihvate poziv na spasenje. Izraz „u tamnici“ se očigledno ne odnosi na doslovni zatvor, već na tamnicu greha u kojoj se nalazi nepreporođena ljudska priroda (Rimljanima 6,1-23; Rimljanima 7,7-25).

Hristovo propovedanje nepokajanim stanovnicima prepotopnog sveta ostvareno je preko Noja, koji je, i sam poučen (Jevrejima 11,7), postao „propovednik pravde“ svojim savremenikima (2. Petrova 2,5). Petrovi stihovi govore o tome šta znači biti veran, i ne predstavljaju komentar na stanje mrtvih.

DUŠE POD OLTAROM

Pročitajte tekst Otkrivenje 6,9-11. Kako „duše“ mrtvih mučenika mogu da viču „pod oltarom“?

Otvaranje petog apokaliptičkog pečata otkrilo je neobičan prizor. Duše mučenika vide se, metaforički, „pod oltarom“ kako viču ka Bogu zahtevajući osvetu (Otkrivenje 6,9-11). Neki komentatori su skloni da u tom „oltaru“ prepoznaju kadioni oltar koji se pominje u vezi sa sedmim pečatom (Otkrivenje 8,1-6). Međutim, pominjanje „krvi“ (umesto „kada“) u tekstu Otkrivenje 6,9-11, navodi nas da u tome vidimo aluziju na oltar za žrtve paljenice, na koji se izlivala krv žrtava (3. Mojsijeva 4,18.30.34). Kao što se krvlju tih žrtava škropilo oko oltara, tako se i krv mučenika simbolično izlila na Božji oltar kad su oni, ostajući verni Božjoj reči i svedočanstvu Isusovom (Otkrivenje 6,9; videti takođe Otkrivenje 12,17; Otkrivenje 14,12), izgubili svoj život.

„Duše“ pod oltarom takođe su simbolične. Ako bismo ih shvatili doslovno, mogli bismo doći do zaključka da ti mučenici nisu u potpunosti srećni na nebu, jer još uvek viču zahtevajući osvetu. To baš i ne zvuči kao da uživaju u svojoj nagradi spasenja. Žudnja za osvetom može da vam zagorča život. Ali, može li da vam zagorča i smrt?

Takođe, važno je imati na umu da Jovanu nije bilo dato da nebo vidi onako kako ono zaista izgleda. „Nema nikakvih belih, crvenih, crnih i bleđih konja sa ratobornim jahačima. Isus se tamo ne pojavljuje u vidu jagnjeta sa ranom od noža koja krvari. Četiri živa bića ne predstavljaju stvarna krilata stvorenja s navedenim životinjskim karakteristikama... Isto tako, nema ni 'duša' koje leže u podnožju oltara na nebu. Ceo taj prizor je samo slikovita i simbolična predstava.“ – *The SDA Bible Commentary*, vol. 7, p. 778.

Džordž E. Ladd, koji nije adventista, pisao je ovako (pri čemu ponovo zvuči kao adventista): „U navedenom slučaju (Otkrivenje 6,9-11), oltar je očigledno žrtveni oltar na koji se izlivala krv žrtava. Činjenica da je Jovan video duše mučenika pod oltarom nema nikakve veze sa stanjem mrtvih, niti sa njihovim položajem u nekom prelaznom stanju. To je samo živopisan način da se prikaže činjenica da su oni mučenički stradali u ime svog Boga.“ – George E. Ladd, *A Commentary on the Revelation of John*, (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1972), p. 103.

Ko nije vapio za pravdom koja nikako da dođe (naročito ako je bio žrtva nepravde)? Zašto moramo verom da prihvatimo da će se pravda, koja toliko nedostaje ovom svetu, na kraju ipak ostvariti? Kakvu utehu možete crpeti iz tog predivnog obećanja?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U delima Elen G. Vajt pročitajte sledeća poglavlja: „Premošćena provalija“, str. 260-271 (original) u knjizi *Pouke velikog Učitelja* i „Golgota“, str. 749-752 (original), u knjizi *Čežnja vekova*. Ako ste u mogućnosti, pročitajte i poglavlje „Teachers as Examples of Christian Integrity“, str. 504 u knjizi *Fundamentals of Christian Education*.

„Hristos je u svojoj priči o bogatašu i Lazaru pokazao da čovek u ovom životu odlučuje o svojoj večnoj sudbini. Božja blagodati je ponuđena svakoj duši u toku ovog vremena probe. Međutim, ako ljudi propuste prilike koje su im pružene i umesto toga ugađaju svojim prohtevima, sami sebi uskraćuju večni život. Nikakvo novo vreme milosti neće im biti pruženo. Svojom odlukom sami su stvorili nepremostivu provaliju između sebe i svog Boga.“ – Elen G. Vajt, *Pouke velikog Učitelja*, str. 260 (original).

„Kada su bili proganjani u planine i pustinje, kada su u tamnicama ostavljani da umru od gladi, hladnoće i mučenja, kada im se činilo da je mučenička smrt jedini izlaz iz njihove nevolje, tim ranim hrišćanima pričinjavalo je radost to što su se udostojili da stradaju za Hrista koji je bio raspet za njih. Njihov dostojan primer biće uteha i ohrabrenje narodu Božjem koji će doživeti vreme nevolje kakve nije bilo od kad je sveta i veka.“ – Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 5, p. 213.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Kako nam opšte biblijsko viđenje ljudske prirode pomaže da bolje razumemo neke od tekstova koje smo proučavali u toku ove sedmice?
2. Razmišljajte o suprotnosti između beskompromisne vere hrišćanskih mučenika i fleksibilne vere naše postmoderne generacije. Drugim rečima, šta je to za šta vredi umreti? S druge strane, ako neko smatra da su sve istine relativne, ili kulturno uslovljene, da li bi onda vredelo umreti za bilo koju od njih? U isto vreme, šta možemo naučiti od onih koji su spremni da umru za ideale koje mi smatramo lažnim?
3. Pozabavite se podrobnije parabolom o bogatašu i Lazaru. Kada je Isus podignut iz mrtvih, mnogi su poverovali u Njega. Međutim, mnogi drugi, koji su imali isti dokaz, nisu verovali. Šta nam to govori o činjenici koliko ljudsko srce može da otvrdne za istinu? Šta bismo mogli da preduzmemo kako nam se to ne bi dogodilo?
4. Isus je govorio o vremenu kada će mrtvi oživeti: „Izići će koji su činili dobro u vaskrsenije života, a koji su činili zlo u vaskrsenije suda“ (Jovan 5,29). Ta dva događaja su vremenski udaljena hiljadu godina, mada zvuči kao da će se odigrati istovremeno. Kako bi to moglo da nam pomogne da shvatimo šta Pavle hoće da kaže u Filibljanima 1,23?

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Marko 9,42-48; Malahija 4,1; Juda 7; 1. Timotiju 2,5; Dela 2,29.34.35; 1. Jovanova 5,3-12.

Tekstovi za pamćenje: „A sve kušajući dobro držite“ (1. Solunjanima 5,20).

Italijanski pesnik Dante Aligijeri (1265–1321) napisao je svoje čuveno delo Božanstvena komedija o zamišljenom putovanju duše nakon smrti. Duša je odlazila ili u inferno (pakao) unutar zemlje, ili u čistilište, gde je ljudski duh mogao da se očisti i udostoji da se uzdigne na nebo, odnosno u Raj, u prisustvo samog Boga.

Mada je reč o poemi, čistoj fikciji, Danteove reči su izvršile veliki uticaj na hrišćanska učenja, a posebno na rimokatoličku teologiju. Shvatanje da besmrtna duša odlazi u pakao, čistilište ili Raj, postalo je osnovno učenje te crkve. Mnoge konzervativne protestantske denominacije takođe veruju u besmrtnu dušu, koja se nakon smrti osobe ili uspinje u Raj ili spušta u pakao. I zaista, ako ljudska duša nikad ne umire, onda ona mora negde da ode nakon smrti tela. Ukratko, pogrešno razumevanje ljudske prirode dovelo je do strašnih teoloških zabluda.

Ove sedmice bavićemo se nekim od tih nebiblijskih teorija, kao i biblijskim shvatanjem o tome šta se dešava nakon smrti.

BESMRTNI CRVI?

Upaređite tekst Marko 9,42-48 sa stihom Isaija 66,24. Kako razumete izraz „crv njihov ne umire“ (Marko 9,48)?

Neki imenicu u jednini, „crv“ (Marko 9,48), tumače kao aluziju na bestelesnu dušu ili duh zlih ljudi, koji nakon smrti odlaze u pakao, gde nikad ne umiru i trpe večne muke.

Međutim, to tumačenje ne odražava biblijsko shvatanje o besvesnom stanju nakon smrti. Ono takođe zanemaruje i starozavetnu pozadinu tog teksta. Zapravo, „jednina – ‘crv’, koristi se uopšteno za ‘crve’ – i ne označava pojedinačnog crva. Tako se to povezuje sa crvima koji se hrane telima u stanju raspadanja.“ – Robert G. Bratcher and Eugene A. Nida, *A Translator's Handbook on the Gospel of Mark*, (London: United Bible Societies, 1961), p. 304.

U tekstu Marko 9,48 Isus citira stih Isaija 66,24 koji glasi: „I izlaziće i gledaće mrtva tjelesa onijeh ljudi koji se odmetnuše od mene; jer crv njihov neće umrijeti i ogranj njihov neće se ugasiti, i biće gad svakom tijelu.“

Ta zastrašujuća metaforička scena dočarava bojno polje na kom Božji neprijatelji leže mrtvi i bivaju uništeni. Tela koja ne proguta vatra, razložiće crvi, ili će možda delovati prvo crvi, a zatim vatra. U svakom slučaju, ne spominje se nikakva navodna duša koja bi mogla izbeći to uništenje tela i otići u pakao.

Ali, šta je sa „crvima“ koji nikad ne umiru? Metaforički jezik stiha Isaija 66,24 (citiran u tekstu Marko 9,48) ne podrazumeva da su ti crvi besmrtni. (Besmrtni crvi?) Naglasak je na tome da crvi neće napustiti svoje delo razlaganja dok ga sasvim ne završe. Drugim rečima, oni će nastaviti da proždiru tela zlih, sve dok ona ne budu potpuno uništena. Nasuprot tome, verna Božja deca će radono boraviti na „novoj zemlji i novom nebu“, i obožavaće Boga u samom Njegovom prisustvu (Isaija 66,22.23). Imajući tako različite sudbine na umu, nije ni čudo što je Isus izjavio da je daleko bolje ući u Božje carstvo bez nekog dela tela – bez ruke, noge, ili čak oka – nego imati savršeno telo koje će progutati vatra i crvi (Marko 9,42-48).

Uostalom, mi bivamo ili potpuno spaseni ili potpuno izgubljeni. Nema sredine. Možemo imati večni život ili se suočiti sa večnim uništenjem. Koje odluke morate doneti danas? Kako bi ta realnost – večni život ili večno uništenje – trebalo da utiče na te odluke?

PAKLENI OGANJ

U svojoj knjižici za decu pod naslovom Pogled na pakao – John Furniss, *The Sight of Hell*, (Dublin: James Duffy, [1874], p. 24), engleski rimokatolički sveštenik Džon Furnis (1809-1865) ilustruje večne muke uz pomoć lopte od čvrstog gvožđa, veće od neba i zemlje. „Ptica doleti jednom u sto miliona (sic!) godina i samo dodirne veliku gvozdenu loptu perjem svojih krila.“ Autor tvrdi da će se gorenje grešnika u paklu nastaviti čak i nakon što ta gvozdena lopta bude potpuno izlizana i istrošena takvim letimičnim dodirima krila!

Tužno je što i mnogi protestanti čak i danas veruju u nešto slično tome kad je reč o sudbini izgubljenih.

Pročitajte stihove Malahija 4,1 i Juda 1,7. Kako nam ti tekstovi pojašu da bolje razumemo pojam „večnog ognja“, ili ideju, kako je to Isus izrazio, da će izgubljeni biti u „ognju večnom“ (Matej 18,8) ili u „ognju koji se ne gasi“ (Marko 9,43)?

Reč „večni“ (jevrejski: *olam*; grčki: *aion*, *aionios*) može imati različito značenje zavisno od neposrednog konteksta. Na primer, kad je povezana sa rečju Bog (5. Mojsijeva 33,27, „vječni“), ona izražava Njegovo večno postojanje. Kad se odnosi na ljudska bića (2. Mojsijeva 21,6, „dovijeka“), značenje te reči ograničeno je dužinom njihovog životnog veka. Kada se odnosi na oganj (Matej 18,8; Matej 25,41; „vječni“), onda se podrazumeva da se vatra neće ugasiti dok to što se spaljuje potpuno ne sagori. To znači da će „oganj vječni“ biti večan u smislu da će potpuno i neopozivo spržiti zle, ne ostavljajući im „ni korijena ni grane“ (Malahija 4,1).

Teorija o večnom kažnjavanju zlih ima ozbiljne implikacije. Ako bi zli bili zauvek kažnjavani, onda zlo ne bi nikad bilo iskorenjeno. Uostalom, sav život potiče od Boga (5. Mojsijeva 32,39; Psalmi 36,9), koji kaže da Mu „nije... milo da umre bezbožnik“ (Jezekilj 33,11). Zašto bi onda On nastavio da produžava život zlima da bi trpeli beskrajne muke? Zar ne bi bilo mnogo razumnije od Njega da jednostavno okonča njihovo postojanje? Ako će zli biti kažnjeni „po djelima svojim“ (Otkrivenje 20,12), zašto bi onda zbog kratkog ljudskog života bili beksrajno kažnjavani?

Sve biblijske reference na „oganj večni“ treba posmatrati kao aluzije na postmilenijumsko „ognjeno jezero“ iz teksta Otkrivenje 20 (videti 13. Pouku). Dakle, nije u skladu s Biblijom govoriti o već prisutnom, večno gorućem paklu.

Ma koliko da su te paklene vatre loše, šta nam istina o paklu otkriva o Božjoj ljubavi, posebno kad je uporedimo sa idejom o večnim mukama?

SVECI U ČISTILIŠTU

Rimokatolička crkva smatra da mrtvi koji ne zaslužuju pakao, ali još uvek nisu spremni ni za Raj, mogu grehe očistiti u čistilištu, a zatim se odatle uzdići u Raj. Pri tom se stradanja kojima su izloženi u čistilištu mogu umanjiti molitvama i pokorama njihovih voljenih.

Katehizis Katoličke crkve izričito govori o čistilištu: „Svi koji umiru u Božijoj milosti i prijateljstvu, ali još uvek nesavršeno očišćeni, zaista mogu biti sigurni u svoje večno spasenje. Ali oni posle smrti prolaze kroz očišćenje, kako bi postigli svetost neophodnu za ulazak u nebesku radost.“ – *Catechism of the Catholic Church*, (New York: Doubleday, 1995) p. 291. Tu se takođe navodi da se njihove patnje mogu ublažiti molitvama njihovih najmilijih, kao i drugim delima učinjenim u ime mrtvih. „Crkva takođe preporučuje milostinju, oprostajnice i dela pokajanja koja se preduzimaju u ime mrtvih.“ – *Catechism of the Catholic Church*, p. 291.

Pročitajte sledeće tekstone: Propovednik 9,10; Jezekilj 18,20-22 i Jevrejima 9,27. Na koji način ti tekstovi pobijaju teoriju o čistilištu?

Dogma o čistilištu kombinuje pagansku predstavu o gorućem paklu sa paganskom praksom molitve za mrtve. Ta dogma je neprihvatljiva za one koji veruju u sledeća biblijska učenja: (1) da mrtvi ostaju da počivaju u svojim grobovima u nesvesnom stanju (Propovednik 9,10); (2) da pravednost jednog grešnog ljudskog bića ne može da se prenese na drugo grešno ljudsko biće (Jezekilj 18,20-22); (3) da je naš jedini Posrednik Isus Hristos (1. Timotiju 2,5); i (4) da nakon smrti sledi konačan sud, bez ikakve druge šanse da se čovek pokaje zbog padova u ovom životu (Jevrejima 9,27).

Još ozbiljnija implikacija antibiblijske teorije o čistilištu je način na koji ona iskrivljuje sam Božji karakter. Zaista, „sotona se još od svog pada trudi da pogrešno predstavi našeg nebeskog Oca. On je predložio dogmu o besmrtnosti duše... Ideja o večno gorućem paklu bila je sotonino delo; čistilište je takođe njegov izum. Ta učenja lažno predstavljaju Božji karakter, optužujući Ga da je strog, osvetoljubiv, da proizvoljno postupa i ne oprašta.“ – Ellen G. White, *Manuscript 51*, (Dec. 10), 1890. Umesto da mrtvi spavaju i čekaju Hristov povratak, prema tom shvatanju oni se nalaze u čistilištu, gde teško pate sve dok neko ne uspe da ih odatle izbavi.

Čemu nas zablude poput onih o čistilištu i večnim mukama uče o važnosti doktrine? Zašto je važno i to u šta verujemo, a ne samo u koga verujemo?

RAJ SA BESTELESNIM DUŠAMA

Mada protestanti ne prihvataju ideju o čistilištu, mnogi ipak veruju da duše umrlih pravednika već uživaju u raju u prisustvu samog Boga. Neki tvrde da su te „duše“ u stvari bestelesni duhovi. Drugi smatraju da su to bestelesni duhovi, ali zaogrnuti duhovnim telom slave.

Kakvo god bilo navodno metafizičko stanje tih živih mrtvacu, ove teorije podrivaju biblijsko učenje o konačnom vaskrsenju i sudu nad mrtvima. Zašto bi postojali vaskrsenje i sud (Otkrivenje 20,12-14) ako duše pravednih već uživaju u raju?

Pročitajte sledeće tekstove: Dela 2,29.34.35 i 1. Korinćanima 15,16-18. Kako ti tekstovi rasvetljavaju stanje mrtvih i onih koji čekaju vaskrsenje?

Biblija uči da su svi ljudi koji se već nalaze na nebu, ili preneti tamo živi, kao u slučaju Enoha (1. Mojsijeva 5,24) i Ilije (2. O carevima 2,9-11), ili su vaskrsnuti iz mrtvih, kao Mojsije (Juda 1,9) i oni koji su ustali sa Hristom (Matej 27,51-53).

Kao što smo već videli, aluzija na duše „pod oltarom“ koje vape ka Bogu tražeći osvetu (Otkrivenje 6,9-11) samo je metafora za pravdu, i ne dokazuje teoriju o urođenoj besmrtnosti duše. U suprotnom, ne bi se baš moglo reći da ti ljudi uživaju u svojoj večnoj nagradi. Grob je u stvari mesto počinka za mrtve, koji u nesvesnom stanju čekaju konačno vaskrsenje, kada će njihovo svesno postojanje biti obnovljeno. Mrtvi, čak ni pravedni mrtvi, nisu bestelesne duše koje lebde po nebu i strpljivo čekaju da se ponovo sjedine sa svojim telom prilikom konačnog vaskrsenja.

I o čemu to Pavle govori u 1. Korinćanima 15,18, kad kaže da ako nema vaskrsenja mrtvih, onda „i oni koji pomriješe u Hristu, izgiboše“? Kako bi oni mogli da izginu ako su već u blaženstvima neba, i ako su tamo sve vreme otkako su umrli? To lažno učenje da će se pravedni mrtvi vinuti da prime svoju večnu nagradu odmah nakon smrti, zapravo obezvređuje centralno i ključno učenje Novog zaveta – o vaskrsenju mrtvih prilikom Hristovog povratka. Pa ipak, o tome stalno slušamo, naročito na sahranama.

Na koji način možete pomoći ljudima da shvate kako je tvrdnja da mrtvi spavaju u zemlji zapravo „dobra vest“, u smislu da oni zaista počivaju u miru, i da ne znaju ni za kakav bol i patnju?

BIBLIJSKO VIĐENJE

Pročitajte tekst 1. Jovanova 5,3-12. Zašto apostol Jovan ograničava „večni život“ samo na one koji su u Hristu?

Biblijsko učenje o uslovnoj besmrtnosti ljudskih bića – nasuprot nebiblijskoj teoriji o urođenoj besmrtnosti duše – izričito se navodi u tekstu 1. Jovanova 5,11.12. Da bismo razumeli smisao tog značajnog teksta, moramo imati na umu da samo Božanstvo „ima besmrtnost“ (1. Timotiju 6,15.16) i da je ono jedini Izvor života (Psalmi 36,9; Kološanima 1,15-17; Jevrejima 1,2).

Kada je greh ušao u ovaj svet kroz pad Adama i Eve (1. Mojsijeva 3), oni su, zajedno sa svim svojim potomcima (uključujući i nas), potpali pod kletvu fizičke smrti, izgubivši dar večnog života. Ali je naš dragi Bog sproveo plan spasenja, da bi ljudska bića ponovo zadobila večni život – život koji je od početka trebalo da im pripada. O tome je Pavle pisao: „Kao što nas izabra kroz njega prije postanja svijeta, da budemo sveti i pravedni pred njim u ljubavi“ (Efescima 1,4).

Apostol Pavle objašnjava da „kao što kroz jednoga čovjeka (Adama) dođe na svijet grijeh, i kroz grijeh smrt“, tako je i „kroz jednoga Isusa Hrista“ blagodatni dar večnog života postao dostupan svim ljudima (Rimljanima 5,12-21). Pavle ovde nedvosmisleno upućuje na doslovnog Adama koji je doneo greh i smrt u ovaj svet. Jer, ništa o čemu Biblija govori ne bi imalo smisla bez doslovnog Adama, koji je svojim prestupom doneo greh i smrt u naš svet.

S tim u vezi, apostol Jovan dodaje: „Bog /nam je/ dao život vječni; i ovaj život vječni u sinu je njegovom. Ko ima sina Božijega ima život; ko nema sina Božijega nema života“ (1. Jovanova 5,11.12).

Cela ta slika postaje jasnija u svetlu sledećih Isusovih izjava: „Svaki koji vidi sina i vjeruje ga ima život vječni; i ja ću ga vaskrsnuti u posljednji dan“ (Jovan 6,40), i: „Ja sam vaskrsenije i život; koji vjeruje mene ako i umre življeće (Jovan 11,25).

To znači da je večni život dar od Boga preko Hrista – dar koji se obezbeđuje u sadašnjosti, ali se u njemu u potpunosti uživa tek posle konačnog vaskrsenja pravednih. Zaključak je vrlo jednostavan – ako se večni život daje samo onima koji su u Hristu, onda oni koji nisu u Njemu nemaju večni život (1. Jovanova 5,11. 12). Nasuprot tome, teorija o urođenoj besmrtnosti duše obećava večni život – bilo u raju ili u paklu – svim ljudima, čak i onima koji nisu u Hristu. Koliko god da je popularno to učenje, ono ipak nije biblijsko.

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Velika borba* od Elen G. Vajt pročitajte sledeća poglavlja: „Prva velika prevara“, str. 531-550 (original); „Možemo li razgovarati sa mrtvima?“ str. 551-562 (original).

„Na osnovnoj zabludi o urođenoj besmrtnosti počiva nauka o svesnom stanju mrtvih posle smrti – nauka, koja se kao i ona o večnim mukama, protivu učenjima Pisma, zdravom razumu i našim čovekoljubivim osećanjima. U skladu sa široko prihvaćenim verovanjem, otkupljeni na Nebu upoznati su sa svim događajima na Zemlji, a posebno sa životom svojih prijatelja koje su ostavili na svetu. Međutim, kako bi mrtvi mogli da se raduju kada znaju za nevolje živih, kada moraju da budu svedoci greha koje čine upravo njihovi mili i dragi, kada ih gledaju kako trpe sve žalosti, razočaranja i strahovanja u životu? Koliko bi u nebeskom blaženstvu mogli da uživaju oni koji lebde nad svojim prijateljima na Zemlji? Koliko je užasno verovanje da duša nepokajanih, čim napusti telo, mora da bude bačena u pakleni oganj! U kakve dubine očajanja moraju da zapadnu oni koji gledaju svoje prijatelje kako nespremni ulaze u grob, kako ulaze u večnost ispunjenu mukama i grehom! – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 545 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Oni koji su imali prilike da sa drugim hrišćanima razgovaraju o stanju mrtvih i prirodi pakla, verovatno su otkrili koliko ljudi mogu biti nepokolebljivi i čvrsti u svojim uverenjima, ne samo u pogledu toga da spaseni idu odmah u raj, već i da izgubljeni trpe večne muke u paklu. Šta mislite, zašto je to tako? Jedno je to što ljudi žele da veruju, i to je donekle razumljivo, da su njihovi voljeni koji su preminuli sada „sa Gospodom“ (mada, kao što smo videli, i dalje ostaje pitanje koliko bi za njih bilo uznemirujuće da posmatraju haotično stanje stvari kakvo je ovde). Međutim, otkud tolika vezanost za strašnu zamisao da se izgubljeni večno muče u paklu? Čemu nas ta činjenica uči o snazi tradicije? Razgovarajte o tome u razredu.
2. Većina hrišćanskih denominacija zagovara nebiblijsku teoriju o urođenoj besmrtnosti duše zajedno sa svim ostalim teorijama koje su s njom povezane. Šta bi još trebalo da kao crkva uradimo (osim onoga što već radimo), da bismo svetu objavili biblijski pogled na smrt i zagrobni život?
3. Mada je reč o običnoj fikciji, Danteova poema, Božanstvena komedija, postala je veoma uticajna, doprinoseći da se lažna učenja o tome šta se dešava sa „dušom“ posle smrti čvrsto usade u ljudski um. Koje pouke možemo izvući u vezi s tim kako se na hrišćansku teologiju lako može uticati učenjima koja dolaze spolja? Koje druge nehrišćanske ideje utiču na hrišćansku misao čak i danas, i kako se od njih možemo zaštititi?

PREVARE POSLEDNJEG VREMENA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Matej 7,21-27; Jovan 11,40-44; 1. Petrova 3,18; 1. Samuilova 28,3-25; Efescima 6,10-18.

Tekstovi za pamćenje: „I nije čudo, jer se sam sotona pretvara u anđela svijetla. Nije dakle ništa veliko ako se i sluge njegove pretvaraju kao sluge pravde, kojima će svršetak biti po djelima njihovijem“ (2. Korinćanima 11,14.15).

Naš savremeni svet postao je uzavreli kotao svega natprirodnog i mističnog, čemu uveliko doprinosi Holivud, koji ne preza od toga da snima filmove na temu religije i mistike, praveći od toga pravu papazjaniju svakojakih obmana i zabluda. Stara laž:

„Nećete vi umrijeti“ (1. Mojsijeva 3,4) poslužila je takođe kao nadahnuće za neke od najčitanijih knjiga i najgledanijih filmova prethodne decenije, kao i za mnoge popularne video igrice. Neosporno je da se nalazimo na sotoninom začaranom tlu, koje se može javiti u nebrojenim oblicima, pa čak, u nekim slučajevima, može biti skriveno i pod okriljem nauke.

Jedan od najvarljivijih fenomena je ono što se naziva „iskustvima bliske smrti“ (IBS), pri čemu se oni koji su „umrli“ vraćaju u život sa pričama o zagrobnom životu. Mnogi na te događaje gledaju kao na dokaz o besmrtnosti duše!

Tokom ove sedmice razmotrićemo neke obmane poslednjeg vremena, uključujući misticizam, iskustva bliske smrti, reinkarnaciju, nekromantiju, obožavanje predaka, i druge. To su opasne pojave kojih bi trebalo da budemo svesni, ali bez izlaganja njihovom uticaju.

MISTICIZAM

Naš svet je preplavljen snažnim talasima misticizma. „Misticizam“ je složen pojam koji obuhvata ogromnu raznolikost ideja. Iz religijske perspektive, ta reč podrazumeva sjedinjenje pojedinca sa Božanskim ili Apolutnim u nekoj vrsti duhovnog iskustva ili transa. Time se karakteriše bogoslužbeno iskustvo čak i određenih crkava. Fenomeni mogu da variraju u obliku i intenzitetu, ali je uvek prisutna sklonost da se autoritet Božje pisane Reči zameni sopstvenim subjektivnim iskustvima. U svakom slučaju, Biblija gubi veliki deo svoje doktrinarne uloge, a hrišćanin ostaje podložan uticaju svojih iskustava. Ta vrsta subjektivne religije ne pruža zaštitu ni od kakve obmane, a pogotovu ne od obmana poslednjeg vremena.

Pročitajte tekst Matej 7,21-27. U svetlu reči samog Isusa, šta znači graditi svoju duhovnu kuću „na kamenu“, a šta „na pesku“?

U postmodernom hrišćanskom svetu postoji snažna sklonost da se značaj biblijskih učenja umanjuje, pri čemu se ona smatraju zamornim odjeckom jednog zastarelog vida religije. U tom procesu, Hristova učenja se veštački zamenjuju Hristovom ličnošću – pri čemu se tvrdi, na primer, da ovaj ili onaj biblijski izveštaj ne može biti istinit jer Isus, kako ga oni doživljavaju, nikad ne bi dozvolio da se to dogodi onako kako je napisano. Lična osećanja i ukus na kraju postaju kriterijumi za tumačenje Svetog pisma ili čak za potpuno odbacivanje onoga što Biblija jasno uči, pogotovu kad je reč o poslušnosti Bogu, što je, prema Isusovim rečima, toliko bitno da bismo svoju kuću izgradili na kamenu.

Oni koji smatraju da nije važno šta veruju u pogledu doktrine, sve dok veruju u Isusa Hrista, nalaze se na opasnom tlu. I rimski inkvizitori koji su nebrojeno mnogo protestanata osudili na smrt, verovali su u Isusa Hrista. Oni koji su „đavole izgonili“ u Hristovo ime (Matej 7,22), takođe su verovali u Njega. „Mišljenje da uopšte nije važno šta ljudi veruju jedna je od sotoninih najuspešnijih prevara. On zna da istina, primljena s ljubavlju, posvećuje dušu primaoca, zato se neprestano trudi da unese lažne teorije, priče, neko drugo jevanđelje.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 520 (original).

Kako se možemo boriti protiv te tipične ljudske sklonosti da svojim emocijama i željama dopuštamo da nas navedu na dela suprotna Božjoj Reči?

ISKUSTVA BLISKE SMRTI

Neki od najpopularnijih savremenih argumenata kojima se „dokazuje“ teorija o urođenoj besmrtnosti duše su „iskustva bliske smrti“. U svojoj knjizi *Život posle života*, Rejmond Mudi iznosi rezultate svoje petogodišnje studije nad više od sto ljudi koji su doživeli „kliničku smrt“, ali su vraćeni u život. Ti pojedinci tvrde da su videli neko drago i srdačno svetlosno biće pre nego što su se vratili u život. Smatra se da to predstavlja „uzbudljiv dokaz o preživljavanju ljudskog duha nakon smrti“ (komentar na poleđini knjige). Tokom godina, objavljena su mnoga slična dela, koja promovišu istu ideju. (Videti 2. pouku.)

Pročitajte izveštaje o vaskrsenju u sledećim tekstovima: 1. O carevima 17,22-24; 2. O carevima 4,34-37; Marko 5,41-43; Luka 7,14-17 i Jovan 11,40-44. Koliko njih govori o bilo kakvoj vrsti svesnog postojanja preminulih pre vaskrsenja, i zašto je taj odgovor bitan?

Sva iskustva bliske smrti prijavljena u modernoj literaturi odnose se na ljude koji su smatrani klinički mrtvima, ali ne i stvarno mrtvima, za razliku od Lazara, koji je bio mrtav četiri dana i čiji je leš počeo da trune (Jovan 11,39). Međutim, ni Lazar ni bilo ko od onih koji su vaskrsli iz mrtvih u biblijska vremena nikada nije spomenuo bilo kakvo zagrobno iskustvo, bilo u Raju, čistilištu ili paklu. To je, doduše, „argument iz tišine“, ali je u potpunosti saglasnosti sa biblijskim učenjem o nesvesnom stanju mrtvih!

Međutim, šta je sa iskustvima „bliske smrti“ o kojima se danas tako često priča? Ako prihvatimo biblijsko učenje o nesvesnom stanju mrtvih (Jov 3,11-13; Psalmi 115,17; Psalmi 146,4; Propovednik 9,10), onda nam preostaju dve glavne mogućnosti: ili je reč o prirodnoj psihohemijskoj halucinaciji u ekstremnim uslovima, ili može biti natprirodno sotonsko varljivo iskustvo (2. Korinćanima 11,14). Sotonska obmana bi zaista mogla biti objašnjenje, posebno zato što u nekim slučajevima ti ljudi tvrde da su razgovarali sa svojim mrtvim rođacima! Ali to bi mogla biti i kombinacija oba faktora.

Budući da je ta obmana toliko raširena i za mnoge tako ubedljiva, od presudne je važnosti da se čvrsto držimo učenja Božje Reči, bez obzira na sva iskustva koja bismo mi sami ili drugi ljudi mogli imati, a koja su u suprotnosti sa onim što Biblija uči.

Zanimljivo je da ta „iskustva bliske smrti“ sada često dolaze sa posebnim odobravanjem „nauke“. Koliko, dakle, treba da budemo oprezni čak i prema nečemu što nauka navodno „dokazuje“?

REINKARNACIJA

Paganski pojam besmrtnosti pruža osnov za nebiblijsku teoriju o reinkarnaciji ili preseljenju duša. Tu teoriju su usvojile neke velike svetske religije. I dok većina hrišćana veruje u postojanje besmrtnosti koja ostaje u trajnom raju ili paklu nakon smrti, oni koji veruju u reinkarnaciju smatraju da takva besmrtna duša prolazi kroz mnoge cikluse umiranja i ponovnog rađanja ovde na zemlji.

Neki smatraju da je reinkarnacija proces duhovne evolucije koji omogućava duhu da, na svom putu ka savršenstvu, dostiže sve više nivoa znanja i morala. Hindusi veruju da večna duša prolazi kroz razvoj svesti, ili „samsare“, unutar šest klasa života: vodene životinje, biljke, gmizavci i insekti, ptice, životinje i ljudska bića, uključujući i stanovnike neba.

Pročitajte tekstove: **Jevrejima 9,25-28 i 1. Petrova 3,18. Ako je Isus „jednom“ umro (Jevrejima 9,28, 1. Petrova 3,18), a i svi ljudi takođe umiru samo „jednom“ (Jevrejima 9,27), zašto čak i neki navodni hrišćani veruju u neki oblik reinkarnacije?**

Mnogi ne veruju u ono u šta bi trebalo da veruju, već u ono u šta žele da veruju. Ako im neka teorija pruža egzistencijalni mir i utehu, za njih tu prestaje svaka diskusija. Ali, što se tiče onih koji ozbiljno shvataju Bibliju, prihvatanje reinkarnacije ne dolazi u obzir.

Prvo, ta teorija je u suprotnosti sa biblijskim učenjima o smrtnosti „duše“ i vaskrsenju tela (1. Solunjanima 4,13-18).

Drugo, ona negira učenje o spasenju na osnovu blagodati kroz veru u sklopu iskupiteljskog dela Isusa Hrista (Efescima 2,8-10), i zamenjuje ga ljudskim delima.

Treće, ta teorija je u suprotnosti sa biblijskim učenjem da večna sudbina pojedinca zavisi od odluka koje on donosi u ovom životu (Matej 22,1-14; Matej 25,31-46).

Četvrto, ta teorija umanjuje značaj i važnost Hristovog drugog dolaska (Jovan 14,1-3).

I peto, ta teorija nudi ljudima mogućnost da i nakon smrti prevaziđu svoje nedostatke, što je nebiblijsko učenje (Jevrejima 9,27).

Ukratko, u okviru hrišćanske vere nema mesta za ideju o reinkarnaciji.

NEKROMANTIJA I KULT PREDAKA

Reč „nekromantija“ potiče od grčkih izraza nekros (mrtav) i manteia (proricanje). Praktikovana od davnina, nekromantija je oblik prizivanja navodno aktivnih duhova umrlih, kako bi se stekla neka saznanja, često o budućim događajima. S druge strane, kult predaaka je običaj obožavanja preminulih rođaka, jer se oni i dalje smatraju članovima porodice, čiji duhovi, kako se veruje, mogu uticati na ono što se dešava živima. Ti paganski običaji mogu biti veoma privlačni ljudima koji veruju u besmrtnost duše, a i onima kojima nedostaju njihovi mili i dragi koji su preminuli.

Pročitajte tekst 1. Samuilova 28,3-25. Koje duhovne pouke protiv bilo kakvog pokušaja komunikacije sa mrtvima možemo izvući iz Saulovog iskustva sa vračarom iz Endora?

Biblija vrlo jasno kaže da su, u drevnoj izraelskoj teokratiji, svi spiritalisti, medijumi, vračari i gatarari bili odvratni Gospodu i da ih je trebalo pobiti kamenovanjem (3. Mojsijeva 19,31; 3. Mojsijeva 20,6,27; 5. Mojsijeva 18,9-14). U skladu s tim zakonom, Saul je istrebio iz Izraela sve gatara i vračare (1. Samuilova 28,3,9).

Ali onda, pošto ga je Gospod odbacio, i sam je otišao u hananejski grad Endor da se raspita za jednu vračaru (1. Samuilova 28,6,7,15; uporediti sa: Isus Navin 17,11; Psalmi 83,10). Tražio je od nje da prizove pokojnog proroka Samuila, koji se navodno pojavio u nekromantičkom privedenju i razgovarao sa Saulom (1. Samuilova 28,13-19). Lažljivi duh, koji se pretvarao da je Samuilo, saopštio je Saulu:

„Sutra /češ/ ti i sinovi tvoji biti kod mene“ (1. Samuilova 28,19). Predviđajući Saulovu smrt, taj lažljivi duh je, samim tim što je preuzeo obličje Samuila, navodno potvrdio nebiblijsku teoriju o urođenoj besmrtnosti duše. Bila je to snažna obmana, ali Saul je trebalo da postupi mudrije, i da se ne upliće u ono što je prethodno osudio.

Više od dva veka kasnije, prorok Isaija je pisao: „I ako vam reku: pitajte vrače i gatara, koji šapću i mrmljaju; recite: ne treba li narod da pita Boga svojega? ili će pitati mrtve mjesto živijeh? Zakon i svjedočanstvo tražite. Ako li ko ne govori tako, njemu nema zore“ (Isaija 8,19,20; takođe: Isaija 19,3).

Koliko često, naročito kad smo pod stresom, radimo nešto za šta znamo da je pogrešno? Zašto su vera, molitva i poslušnost Božjoj Reči naša jedina sigurna odbrana protiv nas samih?

LAŽNO PRIKAZIVANJE UMRLIH KAO DA SU ŽIVI, I DRUGE POJAVE

Slična nekromantiji su demonska lažna prikazivanja umrlih kao da su živi, i druge demonske pojave. Prilikom tih lažnih prikazivanja, duhovi mogu poprimiti lik preminulog člana porodice, prijatelja ili nekog drugog. Pri tom, fizički izgled i glas veoma podsećaju na pokojnikov. Sve te sotonske obmane biće upotrebljene da zavedu one koji nisu čvrsto utemeljeni na Božjoj Reči. Elen G. Vajt upozorava: „Ovi lažni duhovi, kada se javljaju kao apostoli, daju izjave koje se suprote onome što su pravi apostoli, dok su bili na Zemlji, napisali po nalogu Svetoga Duha.“ – Velika borba, str. 557 (original). Ona zatim dodaje: „Sotona će se predstaviti kao Hristos i to će biti završno delo u velikoj drami obmane.“ – Velika borba, str. 624 (original).

Pročitajte 2. Korinćanima 11,14.15 i Efescima 6,10-18. Šta bi trebalo da bude naša zaštita od takvih demonskih prevara?

Apostol Pavle nas upozorava da „naš rat nije s krvlju i s tijelom, nego s poglavarima i vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba“ (Efescima 6,12). Od tih prevara se možemo zaštititi jedino ako se obučemo u „sve oružje Božije“ (Efescima 6,13) opisano u Efescima 6,13-18.

Sotonska lažna prikazivanja umrlih kao da su živi, i druge pojave, mogu biti veoma zastrašujući i obmanjujući, ali ne mogu da zavedu one koji su pod Božjom zaštitom i koji su utemeljeni na Božjoj Reči. Sa aspekta doktrine, oni koji veruju u biblijsko učenje o uslovnoj besmrtnosti ljudskih bića znaju da je svako pojavljivanje „mrtvih“ ili komunikacija s njima sotonskog porekla, i da ih treba odbaciti delovanjem Božje silne blagodati. I opet, ma koliko te pojave delovale moćno, ubedljivo i naizgled stvarno, uvek se moramo čvrsto držati učenja da mrtvi spavaju u grobu.

Zamislite, međutim, da izgubite voljenu osobu, i da se onda ta ista osoba navodno pojavi pred vama. I da vam kaže da vas voli i da joj mnogo nedostajete. Da vam ispriča nešto što bi samo ona mogla da zna. I još kaže kako se sada nalazi na nekom boljem mestu. Pomislite kako bi neko, ko nije potpuno utvrđen u onome što Biblija uči o stanju mrtvih, lako mogao da podlegne toj obmani. Pogotovu zato što ljudi ponekad žele u to da veruju.

Šta znači obući se u „sve oružje Božije“? Kako da, u svakodnevnom praktičnom smislu, uradimo to u svakoj oblasti svog života, a ne samo pri suočavanju sa obmanama poslednjeg vremena?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Evangelizam* od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom: „Lažne teorije, kultovi i tajna društva“, str. 602-609 (original). Ako ste u mogućnosti, pročitajte i poglavlje: „Spiritism“, str. 86-93 u knjizi *Confrontation*.

Jedna fondacija je objavila da radi na tehnologiji koja će nam omogućiti da stupimo u kontakt sa preminulima „putem tekstova, telefonskih poziva i video-konferencija“. Nazivajući mrtve PMO (postmaterijalnim osobama), pripadnici te fondacije na svom veb-sajtu tvrde da ljudi posle smrti jednostavno prelaze „u drugu fazu večnosti“, ali „zadržavaju svest, identitet i osnovne aspekte svoje prethodne fizičke pojave“. I sada oni navodno razvijaju, u tri faze, tehnologiju koja će omogućiti komunikaciju između materijalnih i postmaterijalnih osoba.

Prva faza će „omogućiti slanje poruka i dopisivanje sa postmaterijalnim članovima porodice, prijateljima i stručnjacima iz svih oblasti“. Druga faza bi trebalo da nam „omogući razgovor sa dragim osobama koje žive s druge strane večnosti. A treća faza će nam, kako kažu, omogućiti da „čujemo i vidimo one koji to polje neograničenih mogućnosti doživljavaju sa one druge strane“.

Ono što je posebno zastrašujuće je način na koji se testira da li su mrtvi s kojima stupaju u kontakt zaista oni za koje se izdaju. „Na primer“, kaže se na sajtu, „ožalošćeni roditelj bi mogao da postavi sledeće pitanje sinu ili ćerki koji su prešli u drugi svet: 'Da li si imao/imala psa po imenu Snupi kada si bio/bila dete? Jesmo li ti poklonili džepni nožić za tvoj deseti rođendan?'“ Zanimljivo je sagledati sve to u svetlu sledećeg upozorenja: „Duhovna bića ponekad se pojavljuju pred ljudima u obliku njihovih preminulih prijatelja, govore o događajima iz njihovog života i čine dela koja su oni činili za života.“ – Elen G. Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 684 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Koristeći izgovor da je to kulturno prihvatljivo, mnogi hrišćani prate sve što mediji promovišu. Međutim, koji biblijski principi bi trebalo da vode naš odnos prema medijima, posebno kada oni otvoreno ohrabruju stavove za koje znamo da su pogrešni i obmanjujući (videti tekstove Psalmi 101,1-8; Priče 4,23; Filibljanima 4,8)?
2. Kako možemo pomoći drugima da prevaziđu sotonine obmane poslednjeg vremena, a da i sami ne budemo izloženi njihovom zavodljivom uticaju?
3. Na priču o tome kako je „Samuilo“ pozvan iz groba mnogi hrišćani gledaju kao na biblijski dokaz da mrtvi nastavljaju da žive. Kako nam taj izveštaj pokazuje da se ne možemo osloniti samo na jedan tekst ili priču da bismo uspostavili doktrinu, već moramo da razmotrimo sve što Biblija kaže o nekoj temi?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

BIBLIJSKI POGLED NA SVET

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Luka 2,52; Matej 4,23; 1. Korinćanima 6,19.20; Psalmi 24,3.4; Dela 8,4-24; 1. Jovanova 3,1-3.

Tekst za pamćenje: „A sam Bog mira da posveti vas cijele u svaćemu; i cijel vaš duh i duša i tijelo da se sačuva bez krivice za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista“ (1. Solunjanima 5,23).

Knjiga Otkrivenje govori o dve glavne „globalizacije“ koje će prethoditi Drugom dolasku Isusa Hrista. Trinaesto poglavlje Otkrivenja opisuje globalizaciju laži, kada će se „sva zemlja“ začuditi i pokloniti se zveri iz mora (Otkrivenje 13,3.7.8.12.16). Četrnaesto poglavlje naglašava globalizaciju istine, kada će se „vječno jevanđelje“ propovedati „svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu“ (Otkrivenje 14,6.7). Tokom tih „teških vremena“ (2. Timotiju 3,1), duvaće „svaki vjetar nauke“ (Efescima 4,14), a ljudi će odvrćati „uši od istine, i okrenuće se ka gatalicama (2. Timotiju 4,4). „Sotona će dvema velikim zabludama, zabludom o besmrtnosti duše i zabludom o svetosti nedelje, podvlastiti ljude svojim prevarama. Dok prva postavlja temelje spiritizmu, druga omogućava prijateljske veze sa Rimom.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 588 (original).

Dok se ti završni događaji ne odigraju, moramo ostati čvrsti u svom verovanju u svu istinu koju imamo, a koja obuhvata i prirodu čoveka i prirodu smrti. Moramo takođe nastojati da nas Sveti Duh vodi, sa ciljem da se pripremimo za Hristov slavni povratak.

ISUS KAO UZOR

Pročitajte tekst Luka 2,52. **Koje četiri dimenzije Isusovog rasta se pominju u tom stihu?**

Isus je bio savršeno ljudsko Biće, a Njegov rast je obuhvatao sve osnovne dimenzije ljudskog postojanja. Prema tekstu Luka 2,52, „Isus napredovaše u premudrosti (mentalno) i u rastu (fizički) i u milosti kod Boga (duhovno) i kod ljudi (društveno)“. „Njegov um je bio delatan i prodoran, a razboritost i mudrost prevazilazili su Njegove godine. Njegov karakter bio je uravnotežen i skladan. Snage uma i tela postepeno su se razvijale u skladu sa zakonima detinjstva. Kao dete Isus se odlikovao izuzetno milom prirodom. Njegove uslužne ruke uvek su bile spremne da pomognu drugima. On je pokazivao nepokolebljivo strpljenje i istinoljubivost koja nikada ne bi žrtvovala čestitost. U načelu čvrst kao stena, Njegov život otkrivao je vrlinu nesebične ljubaznosti.“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 68, 69 (original).

Pročitajte tekst Matej 4,23. **Kako mi danas možemo uspešno da sprovedimo Isusovu trostruku službu – poučavanja, propovedanja i isceljivanja?**

Ako prihvatimo da je ljudsko biće jedinstvena i nedeljiva ličnost, onda svoju religiju ne možemo ograničiti samo na duhovna pitanja. Istina zapravo dotiče celo naše biće, pokriva ceo naš životni vek i obuhvata sve dimenzije našeg života. Naši fizički i duhovni elementi toliko su snažno sjedinjeni da se zaista ne mogu razdvojiti. I mada se mi, kao pala bića, nikada nećemo izjednačiti sa onim kako je Isus ovde prikazan, Božjom blagodaću treba da se ugledamo na Njega, jer „obnoviti u čoveku sliku njegovog Tvorca, vratiti ga u stanje prvobitnog savršenstva, podstaći razvoj njegovog tela, uma i duše“ (Elen G. Vajt, *Vaspitanje*, str. 15,16 /original/) – to je delo iskupljenja. To je ono što Bog želi da uradi u svom narodu kao deo procesa pripreme za Hristov povratak.

Ako poredimo sebe sa Isusom, ta razlika bi lako mogla da nas obeshrabri. Kako nas onda usredsređenost na krst i sve što on podrazumeva štiti od obeshrabrenja, pogotovu kad ono što vidimo u sebi uporedimo sa onim što vidimo u Isusu?

TELO KAO HRAM

Dualistička teorija o smrtnom telu sa besmrtnom dušom dovela je do različitih verovanja o ljudskom telu. Na primer, za drevne grčke filozofe, ljudsko telo je bilo zatvor duše, koja se oslobodila prilikom smrti. Kao eho tog paganskog shvatanja, mnogi hrišćani danas veruju da je telo samo privremeno prebivalište besmrtno duše, koja će se ponovo sjediniti s telom pri vaskrsenju. Nasuprot tome, panteisti ljudsko telo smatraju božanskim. Oni veruju da su Bog i svemir jedno te isto. Za njih je sve Bog, a ljudsko telo je samo deo jedinstvene, objedinjene, sveopšte božanske tvori. I tako, suočeni sa svim tim suprotstavljenim teorijama na ovu temu, moramo čvrsto stajati na onome što Biblija uči o prirodi čoveka.

Pročitajte tekstove **1. Korinćanima 6,19.20** i **1. Korinćanima 10,31**. **Kako shvatanje da je naše telo „crkva svetoga Duha“ može da izvrši pozitivan uticaj na naš način života?**

Adam i Eva su oboje stvoreni po Božjem liku (1. Mojsijeva 1,26.27), što se odrazilo ne samo na njihov karakter već i na fizički aspekt njihovog bića. A budući da je taj lik narušen, pa čak i skriven zbog prisustva greha, delom iskupljenja ljudska bića treba da se vrte u prvobitno stanje, što uključuje i njihovo fizičko zdravlje, u onoj meri u kojoj je to moguće za bića koja nisu u mogućnosti da jedu sa drveta života.

To obnavljanje je životni proces koji će se završiti tek prilikom Hristovog drugog dolaska, kada će ono što je raspadljivo postati neraspodljivo, a smrtno postati besmrtno (1. Korinćanima 15,53.54).

Apostol Jovan je pisao svom prijatelju Gaju: „Ljubazni! molim se Bogu da ti u svemu bude dobro, i da budeš zdrav, kao što je tvojoj duši dobro“ (3. Jovanova 1,2).

Ako prihvatimo da je ljudsko biće nedeljiva celina, a da religija obuhvata sve aspekte ljudskog života, onda bi i svoje fizičko zdravlje takođe trebalo da smatramo verskom obavezom. Trebalo bi da se rukovodimo nadahnutim načelom: „Ako dakle jedete, ako li pijete, ako li što drugo činite, sve na slavu Božiju činite“ (1. Korinćanima 10,31). Ali imajmo na umu da još uvek živimo u svetu u kome, i pored svesrdnih napora, čak i dobri ljudi ipak trpe posledice grešne ljudske prirode i grešnog okruženja. Dakle, treba da se uzdamo u Boga i da pružamo najbolje od sebe, a rezultate da prepustimo Njemu.

UM HRISTOV

Neki ljudi smatraju da promenom okruženja i pojedinac može značajno da se promeni. I zaista, mi svakako treba da izbegavamo mesta i okolnosti u kojima možemo biti izloženi iskušenjima (Psalmi 1,1; Priče 5,1-8). Međutim, naš problem sa iskušenjem i grehom može da se reši jedino preobražajem našeg srca (odnosno uma). Hristos je dotakao samu suštinu tog problema rekavši da „iznutra iz srca ljudskoga izlaze misli zle, preljube, kurvarstva, ubistva, krađe, lakomstva, pakosti, zloće, lukavstvo, sramote, zlo oko, huljenje na Boga, ponos, bezumlje“ (Marko 7,21.22). To znači da najpre naš um mora da se preobrazi da bi i naše ponašanje moglo da se promeni.

Pročitajte sledeće tekste: 1. Korinćanima 2,16; Psalmi 24,3.4; Rimljanima 12,2; Filibljanima 4,8; Kološanima 3,2. Šta to znači imati „um Hristov“?

Gospod je obećao da će, u sklopu „novog zaveta“, On staviti zakon u umove pripadnika svog naroda i ispisati ga u njihovim srcima (Jeremija 31,31-33; uporediti sa: Jevrejima 8,8-10; Jevrejima 10,16). Nije nikakvo čudo, dakle, što je u Besedi na gori Hristos proširio i produbio značenje Božjih zapovesti sve do nivoa misli i pobuda (videti Matej 5,17-48). Prema tome, mi možemo zadobiti pobedu nad iskušenjem jedino Božjom blagodaću koja preobražava, i možemo se, na nivou misli i pobuda, pozvati na to obećanje, kako bismo zaustavili grešne pomisli.

Ipak, mi ćemo imati grešnu prirodu sve dok Isus ne dođe. Ali ako smo u Hristu, onda smo potpuno pokriveni Njegovom pravednošću. Mada još *uvek nismo* savršeni, već sada se *smatramo* savršenim u Njemu (Filibljanima 3,12-15). „Kada smo sjedinjeni sa Hristom, mi imamo Hristov um. Čistota i ljubav ogledaju se u karakteru, a krotost i istina upravljaju životom. I sam izraz našeg lica se menja. Hristos koji boravi u duši ima moć da preobrazi, tako da naša spoljašnjost svedoči o miru i radosti koji vladaju unutar nas.“ – Ellen G. White, *Selected Messages*, book 1, p. 337.

Jedino svakodnevnim predanjem, svakodnevnim umiranjem sebi, svakodnevnim odlučnim naporima učinjenim u veri da budemo poslušni Isusu, možemo doživeti takav preobražaj u svom životu.

Zamislite kako bi vam život izgledao kad biste mogli da zaustavite grešne misli. Koliko bi vam život bio drugačiji? Koji je jedini mogući način da to postane naše iskustvo?

VOĐSTVO DUHA

Sveti Duh je Božji moćni Predstavnik, koji Božju ljubav izliva u naša srca (Rimljanima 5,5), vodi nas ka istinskom spasonosnom iskustvu (Jovan 16,7-11), upućuje nas u svu istinu (Jovan 16,13), i osposobljava nas da ispunimo evanđeoski nalog (Dela 1,8). Budući da je Sveti Duh taj koji se suprotstavlja razornom sotonskom delovanju, nije nikakvo čudo što se sotona služi svim sredstvima kako bi izvitoperio naše razumevanje prirode i delovanja Svetog Duha. I tako, dok neki negiraju Njegovu ličnost, drugi preneglašavaju darove Duha, u odnosu na Njegovu moć da nas preobrazi.

Pročitajte tekst Dela 8,4-24. Simon vračar iz Samarije hteo je da primi darove Svetog Duha, a da sam ne bude preporođen Duhom. Na koji način se isti taj stav ispoljava i u naše vreme?

Božja deca su oni koji su Svetim Duhom upućeni (Rimljanima 8,14) u sve istine Božje Reči (Jovan 16,13; Jovan 17,17). Isus nas je vrlo jasno upozorio: „Neće svaki koji mi govori: Gospode! Gospode! ući u carstvo nebesko; no koji čini po volji oca kojega koji je na nebesima. Mnogi će reći meni u onaj dan: Gospode! Gospode! nijesmo li u ime tvoje prorokovali, i tvojijem imenom đavole izgonili, i tvojijem imenom čudesa mnoga tvorili? I tada ću im ja kazati: nikad vas nijesam znao; idite od mene koji činite bezakonje“ (Matej 7,21-23). To znači da Sveti Duh nikad ne vodi nikoga mimo Božje Reči – koju je On lično nadahnua – već nas uvek dovodi u sklad sa Rečju.

Isti Sveti Duh koji nas upućuje u svu istinu, osposobljava nas da i mi druge upućujemo u tu istu, čudesnu istinu (Matej 28,18-20; Dela 1,8). I dok ispunjavamo svoju svetu misiju, primamo Njegovu posebnu pomoć. Zato moramo, iz jutra u jutro, klečati pred Gospodom i obnavljati svoj zavet posvećenja Njemu. Ako to budemo činili, On će nam davati prisustvo svog Duha, s Njegovom oživljujućom, posvećujućom silom.

Moramo, međutim, biti otvoreni za Njegovu vođstvo, tako što ćemo svakodnevno donositi svesnu odluku da radimo ono što znamo da je ispravno i izbegavamo ono što znamo da je pogrešno. Odnosno, samo ako budemo nastojali da, u sili koju nam je Bog dao, živimo onako kako bi trebalo, bićemo otvoreni da u svoj život primimo tu silu Svetog Duha, koju nam je Bog obećao.

Zašto je toliko važno da molitvom, iz jutra u jutro, učinimo sebe otvorenim za vođstvo Svetog Duha u našem životu?

SPREMNI ZA NJEGOV DOLAZAK

Živimo u pomamnom svetu sa previše veštačkih potreba i nametljivih ponuda koje nam odvlače pažnju. Ako ne povedemo računa, to bi moglo da nam oduzme previše vremena i da poremeti naše prioritete. Ali, nije reč samo o još jednoj nuspojavi našeg globalizovanog sajber sveta. Hrišćani su u svako doba, u ovoj ili onoj meri, morali da se čuvaju sotoninih pokušaja da ih odvratu od onoga što je zaista važno u životu.

Kome ne preta opasnost da, iz čiste nepažnje, odvratu pogled od Gospoda i da se zadrži na onome što je svetovno, telesno, na onome što nas, u suštini, ne može zadovoljiti, a što, na kraju, može dovesti do naše duhovne propasti?

Pročitajte sledeće tekstone: 2. Petrova 3,14 i 1. Jovanova 3,1-3. Koju razliku uočavate između pripremanja za Drugi dolazak i spremnosti za taj slavni događaj?

Ideja o *stalnoj pripremi* za Drugi dolazak često postaje izgovor za odugovlačenje. To lako može navesti čoveka da se suviše opusti, razmišljajući poput zlog sluga: „Neće moj gospodar još zadugo doći“ (Matej 24,48).

Pročitajte sledeće tekstone: Psalmi 95,7.8; Jevrejima 3,7.8.15; Jevrejima 4,7. Šta nam ti stihovi govore o potrebi da budemo spremni upravo sada?

Iz biblijske perspektive, vreme spasenja je uvek „danas“, nikada sutra (videti: Psalmi 95,7.8; Jevrejima 3,7.8.15; Jevrejima 4,7). Štaviše, ako ne prođemo kroz neko značajnije iskustvo obraćenja, i dalje ćemo biti ovakvi kakvi smo upravo sada. Vreme samo po sebi neće promeniti neobraćene. Naprotiv, ako čovek ne doživljava stalan rast u blagodati i napredak u veri, biće sklon da otpadne, da postane okoreo, skeptičan, ciničan, čak i neverujući.

Posmatrano iz tog ugla, mogli bismo da kažemo da je svaki dan našeg života zapravo naš život u malom. Dakle, trebalo bi da, Božjom blagodaću, pravimo planove za budućnost, ali da svakog dana živimo spremni za Isusov povratak – posebno zato što bi, s obzirom na nepredvidljivost dešavanja u ovom životu, danas mogao da bude naš poslednji dan na ovom svetu.

Kako možete danas da budete spremni za Isusov povratak, u slučaju da se On danas vrati? Razgovarajte o svom odgovoru u subotu u razredu.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte poglavlje pod naslovom „Iscljenje uma“, str. 241-259 iz knjige *U potrazi za boljim životom* od Elen G. Vajt. Ako ste u prilici, pročitajte i poglavlje „True and False Theories Contrasted“, str. 7–16, u knjizi *The Sanctified Life* od iste autorke.

„Velika borba bliži se svom kraju. Svaki izveštaj o nesreći na moru ili kopnu svedoči o činjenici da se kraj svemu približio. Ratovi i glasovi o ratovima to objavljuju. Postoji li neki hrišćanin čije srce ne zakuca brže pri pomisli na velike događaje koji se otvaraju pred nama? Gospod dolazi. Čujemo korake Boga koji se približava.“ – Elen G. Vajt, *Maranata*, str. 220 (original).

„Živite životom vere iz dana u dan. Nemojte se brinuti i uznemiravati zbog vremena nevolje, i tako unapred prizivati to vreme. Nemojte stalno razmišljati: 'Bojim se da neću izdržati u dan velikog iskušenja.' Treba da živite u sadašnjosti, samo za ovaj dan. Sutra nije vaše. Danas morate zadobiti pobeđu nad sobom. Danas treba da živite životom molitve. Danas treba da se bijete u dobroj borbi vere. Danas treba da verujete da vas Bog blagosilja. I dok budete zadobijali pobeđu nad tamom i nevericom, ispunićete zahteve Učitelja, i postaćete blagoslov za ljude oko sebe.“ – Ellen G. White, *Signs of the Times*, October 20, 1887.

„Gospod će uskoro doći, i mi moramo biti spremni da ga dočekamo u miru. Uložimo odlučne napore i učinimo sve što je u našoj moći da ljudima oko sebe prenesemo svetlost. Ne treba da budemo tužni, već veseli, i da Gospoda Isusa imamo uvek pred sobom... Moramo biti spremni i čekati Njegov dolazak. O, kako će biti veličanstveno kada Ga budemo ugledali i kad budemo čuli poziv kao Njegovi otkupljeni! Već dugo čekamo, ali naša vera ne sme da oslabi. Kad bismo samo mogli da vidimo Cara u Njegovoj lepoti, bili bismo zauvek blagosloveni. Osećam potrebu da glasno povičem: 'Idemo kući!' Bližimo se vremenu kada će Hristos doći sa silom i velikom slavom, da svoje otkupljene povede u njihov večni dom.“ – Ellen G. White, *Heaven*, pp. 165, 166.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Kako nam shvatanje ličnosti – tela, duše i duha – kao nedeljive celine, može pomoći da bolje razumemo sveobuhvatnost religije i važnost našeg ličnog načina života?
2. Sva istinska probuđenja i reforme su *teocentrični* (usredsređeni na Boga), a nikada *antropocentrični* (oslonjeni na ljudsko ponašanje). Na koji način parabola o fariseju i cariniku (videti tekst Luka 18,9-14) ilustruje to načelo?
3. Razgovarajte u razredu o svom odgovoru na poslednje pitanje iz proučavanja predviđenog za četvrtak. Kako možete znati da li ste spremni, i možete li u tom pogledu osećati sigurnost bez drske samouverenosti?

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Matej 25,31-46; Dani-
lo 7,9-14; 1. Korinćanima 6,2,3; 2. Petrova 2,4-6; Malahija 4,1;
Otkrivenje 21,8.

Tekst za pamćenje: „Jer nam se svima valja javiti na sudu Hri-
stovu, da primimo svaki što je koji u tijelu činio, ili dobro ili
zlo“ (2. Korinćanima 5,10).

Ako postoji nešto o čemu Sveto pismo potpuno jasno govori, onda je to realnost suda. Bog će suditi svetu. Tekstovi koji to potvrđuju, kako u Starom tako i u Novom zavetu, mnogobrojni su i nedvosmi-
sleni. Pravda koja nam ovde i sada toliko nedostaje jednog dana će se ostvariti.

Biblija tvrdi da je Bog „savršen u svakom znanju“ (Jov 37,16) i da „zna sve“ (1. Jovanova 3,20), uključujući i naše najskrivenije namere (Propovednik 12,14; Jeremija 17,10). Možemo se sakriti od bilo koga i bilo čega drugog, ali pred Bogom ništa nije skriveno.

Ono što ta činjenica podrazumeva jeste da Njemu nije potreban sud da bi sam za sebe razotkrio život svakog pojedinca. Božanski su-
dovi su, zapravo, božansko prilagođavanje, sprovedeno u korist Nje-
govih stvorenja, kako na nebu tako i na zemlji. To je proces kosmič-
ko-istorijske prirode, jer je Lucifer otpočeo svoju pobunu na nebu, a
onda je proširio na ovaj svet (Otkrivenje 12,7-9).

Tokom ove sedmice razmotrićemo sudski proces na kraju vreme-
na sa njegove tri glavne etape: preadventni sud, milenijumski sud i
izvršni sud. Ceo taj proces završava se potvrdom opravdanosti zaslu-
žene druge smrti zlih.

KONAČNI SUD

Za mnoge, ideja o sudu podrazumeva osudu. I mada je to zaista deo procesa, ne smemo zaboraviti da ideja o sudu ima i svoju pozitivnu stranu, u smislu da sud obuhvata i opravdanje nevinih. Tako kada se u knjizi proroka Danila kaže: „Dade se sud svecima višnjega“, to zapravo znači da će se sud na kraju vremena odigrati u korist svetih (Danilo 7,22). Dakle, Božji sud obuhvata oba elementa – što je princip koji nalazimo u ovom starozavetnom stihu: „Ti čuj s neba, i učini i sudi slugama svojim, osuđujući krivca i djela njegova obračavajući na njegovu glavu, a pravoga pravdajući i plaćajući mu po pravdi njegovoj“ (1. O carevima 8,32).

Pročitajte tekstove **Matej 25,31-46** i **Jovan 5,21-29**. **Na koji način Hristos ukazuje na princip istovremene osude i opravdanja prilikom konačnog suda?**

Neki tvrde da izrazi „ne sudi mu se“ (Jovan 3,18) i „ne dolazi na sud“ (Jovan 5,24) znače da se onima koji su u Hristu uopšte neće suditi. Međutim, ti izrazi zapravo znače da verni neće biti osuđeni na sudu. Dakle, te tekstove bi trebalo razumeti u smislu „nije osuđen“ (Jovan 3,18) i „ne potpada pod osudu“ (Jovan 5,24).

Ukratko, naša sudbina je određena našim sadašnjim životom. Onima koji su u Hristu opravdanje na sudu već je osigurano, a oni koji nisu u Hristu ostaju pod osudom. Opisujući sud (Matej 25,31-46), Hristos ne pominje samo prisustvo jaraca (zlih) već i ovaca (pravednih). A apostol Pavle izričito tvrdi: „Svima /nam se/ valja javiti na sudu Hristovu, da primimo svaki što je koji u tijelu činio, ili dobro ili zlo“ (2. Korinćanima 5,10).

Dok razmišljamo o sudu, treba da imamo na umu da smo spaseni blagodaću (Isaija 55,1; Efescima 2,8-10), opravdani verom (1. Mojsijeva 15,6; Rimljanima 5,1), a da nam se sudi na osnovu dela (Propovednik 12,14; Matej 25,31-46; Otkrivenje 20,11-13). Osnov tog sudskog procesa je Božji moralni zakon, sažet u Deset zapovesti (Propovednik 12,13.14; Jakov 1,25; Jakov 2,8-17). Naša dela su spoljašnji dokaz iskrenosti našeg iskustva spasenja, te su, shodno tome, predmet procene tokom suda.

Upamtite: ne postoji neki proizvoljni dekret kojim Bog bira neke da budu spaseni, a druge da budu izgubljeni. Svako je moralno odgovoran za sopstvenu sudbinu.

Na kraju, sud nije vreme kada Bog odlučuje da li će da nas prihvati ili odbaci, već vreme kada Bog potvrđuje naš izbor – da li smo Ga prihvatili ili ne – izbor koji se vidljivo ispoljava preko naših dela.

PREADVENTNI SUD

Pojam o sudu pre Hristovog povratka, ili, kako ga mi zovemo, preadventnom sudu, nalazi se na mnogim mestima u Svetom pismu.

Pročitajte sledeće tekstove: Danilo 7,9-14; Matej 22,1-14; Otkrivenje 11,1.18.19; Otkrivenje 14,6.7. Kako ti tekstovi rasvetljavaju pojam preadventnog istražnog suda u nebeskoj sudnici? Kakav je značaj jednog takvog suda?

Pojam preadventnog istražnog suda nad Božjim narodom utemeljen je na tri osnovna biblijska učenja.

Jedno je da svi mrtvi – pravedni i nepravedni – ostaju u svojim grobovima u nesvesnom stanju sve do konačnog vaskrsenja (Jovan 5,25-29).

Drugo je postojanje sveopšteg suda nad svim ljudima (2. Korinćanima 5,10; Otkrivenje 20,11-13).

Treće je činjenica da će prvo vaskrsenje biti blažena nagrada za sve pravedne, dok će drugo vaskrsenje doneti večnu smrt zlima (Jovan 5,28.29; Otkrivenje 20,4-6.12-15).

A budući da se svim ljudima sudi, to znači da bi trebalo da im se sudi *pre* vaskrsenja, jer će oni prilikom vaskrsenja primiti svoju večnu nagradu.

Knjiga proroka Danila nam pomaže da razumemo i vreme i prirodu preadventnog suda. Na kraju 2300 simboličnih dana – 1844. godine – trebalo je da se očisti nebesko svetište (Danilo 8,14, uporediti sa Jevrejima 9,23), i da otpočne preadventni istražni sud (Danilo 7,9-14), što su u stvari dva različita načina da se opiše isti događaj. A taj sud zaseda da bi „dao pravdu svecima Višnjega“ (Danilo 7,22, Milin). Dakle, to je dobra vest za Božji narod.

U tekstu Matej 22,1-14, Isus govori o proverci svatova pre nego što je svadbeno gozba uopšte i počela.

A u knjizi Otkrivenje, o preadventnom istražnom sudu govori se kao o merenju onih „što se klanjaju“ u Božjem hramu (Otkrivenje 11,1) i objavi da „dođe čas suda njegovog“ (Otkrivenje 14,6.7; uporediti sa tekstom Otkrivenje 14,14-16).

Kako bi naše znanje o suđenju na nebu trebalo da utiče na to kako živimo ovde na zemlji?

MILENIJUMSKI (HILJADUGODIŠNJI) SUD

Biblija nam kaže da će prilikom Drugog dolaska (1) i živi sveti i vaskrsli sveti biti „uzeti u oblake na susret Gospodu na nebo“ (1. Solunjanima 4,16.17); (2) svi sveti biće uzeti na nebo, gde će prebivati u „stanovima“ koje Isus lično priprema za njih (Jovan 14,1-3); a (3) tek će se na kraju milenijuma Novi Jerusalim spustiti na zemlju da bi postao večni dom svetih (Otkrivenje 21,1-3.9-11). I tako će, tokom milenijuma, dok na zemlji bude vladala pustoš, sveti carovati sa Hristom na nebu (Jeremija 4,23; Otkrivenje 20,4).

Pročitajte tekstove 1. Korinćanima 6,2.3 i Otkrivenje 20,4-6.11-13. **Zašto bi sveti trebalo da uzmu učešća na milenijumskom sudu?**

Ceo taj sudski proces ima za cilj (1) da odbrani Božji karakter od optužbi sotone, koji tvrdi da je Bog nepravedan u postupanju prema svojim stvorenjima; (2) da potvrdi nepristrasnost u nagrađivanju pravednih; (3) da pokaže da su zli pravedno kažnjeni; i (4) da rasprši sve sumnje koje bi mogle dovesti do neke nove pobune u svemiru. Na preadventnom istražnom suđenju pravednima učestvovalaće samo nebeske vojske (Danilo 7,9.10). Ali u milenijumsko suđenje zlim ljudima i palim anđelima, biće uključeni i sami pravednici (1. Korinćanima 6,3; Juda 1,6; Otkrivenje 20,4-6).

Preadventni istražni sud otpočeo je 1844. godine, kada „se postaviše prijestoli... Sud sjede, i knjige se otvoriše“ (Danilo 7,9.10). Milenijumski sud će, međutim, otpočeti tek kada sveti budu uzeti na nebo i postavljeni na prestole, nakon čega će suđenje biti povereno njima. Tada će se, još jednom, nebeske knjige otvoriti, „i sud /će primiti/ mrtvaci kao što je napisano u knjigama, po djelima svojim“ (Otkrivenje 20,4.12). Taj proces će svetima pružiti priliku da pregledaju nebeske izveštaje i uvere se u Božje pravično postupanje u svakom od tih slučajeva. On neće samo nagraditi i kazniti sve ljude u skladu sa onim što zaslužuju na osnovu sopstvenih odluka, već će im i objasniti zašto to čini.

Šta nam o Božjem karakteru govori činjenica da će, pre nego što bilo ko od izgubljenih vaskrsne da bi se suočio sa drugom smrću, spaseni biti uključeni u proces suđenja, tako da niko neće biti kažnjen sve dok se i mi sami ne uverimo u Božju pravičnost i poštenje? Iznesite svoj odgovor u subotu u razredu.

IZVRŠNI SUD

Tokom Srednjeg veka postojala je snažna sklonost da se Bog prikaže kao strogi Sudija, uvek spreman da kazni prestupnika. Danas, naprotiv, postoji sklonost da se On opiše kao popustljivi Otac pun ljubavi, koji nikad ne kažnjava svoju decu. Međutim, ljubav bez pravde pretvorila bi se u kaos i bezakonje, a pravda bez ljubavi u nasilje i brutalno pokoravanje. Nasuprot tome, Božji sud predstavlja savršeni spoj pravde i milosrđa, pri čemu i jedno i drugo proizlaze iz Njegove bezuslovne ljubavi.

Izvršni sud je Božja konačna i neopoziva kaznena intervencija u ljudskoj istoriji. Neke druge kaznene intervencije, ograničenog obima, već su se odigrale, na primer, prilikom zbacivanja sotone i njegovih pobunjenih anđela s neba (Otkrivenje 12,7-12), proterivanja Adama i Eve iz Rajskog vrta (1. Mojsijeva 3), velikog Potopa (1. Mojsijeva 6-8), uništenja Sodoma i Gomore (1. Mojsijeva 19; Juda 1,7), pogibije prvenaca u Egiptu (2. Mojsijeva 11-12) i stradanja Ananije i Sapphira (Dela 5,1-11). Zato nije nikakvo čudo što će na kraju ljudske istorije biti sprovedena izvršna presuda nad zlima.

Pročitajte tekstove 2. Petrova 2,4-6 i 2. Petrova 3,10-13. Kako nam ovi tekstovi pomažu da razumemo prirodu konačnog izvršnog suda? Kako nam oni ukazuju na dovršenje kazne, nasuprot ideji da ona beskonačno traje, što bi zapravo bilo izopačenje pravde, a ne njen stvarni izraz?

„Božja dobrota i uzdržanost, Njegovo strpljenje i milosrđe prema Njegovim stvorenjima, ipak Ga neće sprečiti da kazni grešnika koji odbija da posluša Njegove zahteve. Ne dolikuje čoveku – prestupniku Božjeg svetog zakona, pomilovanom samo zahvaljujući velikoj žrtvi koju je Bog prineo dajući svog Sina da umre umesto krivca zato što je Njegov zakon nepromenljiv – ne dolikuje, dakle, čoveku da svoju volju nameće Bogu.“ – Ellen G. White, *Manuscript Releases*, vol. 12, p. 208.

Sve što je mogao da učini kako bi čovečanstvo spasao od večnog gubitka Bog je i učinio, i to uz veliku ličnu žrtvu. Oni koji na kraju budu izgubljeni, sami su doneli odluke koje su ih dovele do tog nesrećnog završetka. Tvrdnja da je Božji sud nad izgubljenima, pa čak i uništenje izgubljenih (umesto večnih muka), u suprotnosti sa karakterom Boga koji voli, jednostavno je pogrešna. Upravo Božja ljubav, i samo Božja ljubav, jeste ta koja zahteva pravdu.

Kako nas sam Krst uči o tome šta je sve Bog bio spreman da učini da bi spasao sve one koji žele da budu spaseni?

DRUGA SMRT

Bog vodi ljudsku istoriju ka vrhuncu na kraju vremena. Po završetku milenijuma, svi preminuli zli biće podignuti iz svojih grobova da bi im bila izrečena poslednja presuda (Otkrivenje 20,5. 11-15). Tada, kad se ceo taj sudski proces završi, i kad više ništa ne bude moglo da mu se doda, i zli će priznati da je Bog pravedan. „Pošto su sve činjenice o velikoj borbi jasno sagledane, ceo svemir, i verni i buntovni, jednoglasno objavljuje: 'Pravedni su i istiniti putevi tvoji, Care svetih!' I sam sotona je prinuđen da se „pokloni i prizna pravednost presude koja mu je izrečena“. – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 670, 671 (original).

Pročitajte sledeće stihove: Malahija 4,1; Otkrivenje 20,14.15; Otkrivenje 21,8. Koliko će efikasni biti „ognjeno jezero“ i „druga smrt“?

Konačno uništenje sotone, njegovih anđela i svih zlih ljudi očistiće svemir od greha i njegovih posledica. Pa ipak, čak i to konačno uništenje zlih je delo Božje ljubavi, ne samo prema svetima već i prema samim zlima. Jer, oni bi radije umrli nego da žive u prisustvu Boga koji je za greh „oganj koji spaljuje“ (Jevrejima 12,29).

„Oni (izgubljeni) bi čeznuli da pobegnu sa tog svetog mesta. Obradovali bi se uništenju samo da bi se sakrili od lica Onoga koji je umro da bi ih otkupio. Sudbina bezakonika određena je njihovom odlukom. Njihovo isključenje s Neba je njihova svesno izražena odluka, ali i pravedno i milostivo postupanje s Božje strane.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 543 (original).

Dakle, konačno uništenje greha i grešnika – za razliku od nebiblijske teorije o njihovim večnim mukama u paklu – obezbeđuje pravednu i odmerenu kaznu za koje god zlo da su ljudi počinili. To takođe potvrđuje da je greh imao svoj početak i da će imati kraj. Tada će se ceo svemir vratiti svom prvobitnom savršenstvu, pre nego što su se greh, zlo i neposlušnost pojavili neobjašnjivo i bez ikakvog opravdanja.

Slava Gospodu što će On, kao naš „pravedni sudija“ (2. Timotiju 4,8), doneti ispravnu odluku da pravednima da besmrtnost, a zlima večnu propast.

Zašto ne bi bilo u redu da Bog na kraju spase svakoga? Zašto je to u suštini vrlo loša ideja?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U delima Elen G. Vajt pročitajte sledeća poglavlja: „Bez svadbenog ruha“, str. 307-319 (original) u knjizi *Pouke velikog Učitelja*; „Pustošenje Zemlje“, str. 653-661 i „Velika borba je završena“, str. 662-673 (original) u knjizi *Velika borba*.

„Na dan konačnog suda, svaka izgubljena duša shvatiće prirodu svog odbacivanja istine. Biće prikazan krst, a njegovo pravo značenje uvideće svaki um koji je bio zaslepljen prestupom. Pred prizorom Golgote i njene tajanstvene Žrtve, grešnici će stajati osuđeni. Biće odbačen svaki lažni izgovor. Ljudsko otpadništvo pojavice se u svom užasnom karakteru. Ljudi će videti šta su izabrali. Svako pitanje istine ili zablude u dugoj borbi biće objašnjeno. Pred sudom svemira Bog će stajati čist od krivice za postojanje i trajanje zla. Pokazaće se da božanski propisi nisu prouzrokovali greh. U Božjoj vladavini nije bilo mane, nije bilo nikakvog razloga za nezadovoljstvo. Kada se otkriju pomisli svakoga srca, tada će se i verni i buntovnici sjediniti u objavljivanju: 'Pravedni su i istiniti putevi Tvoji, Care svetih. Ko se neće pobojati Tebe, Gospode, i proslaviti ime Tvoje?... Jer se Tvoji sudovi javiše' (Otkrivenje 15,3.4).“ – Elen G. Vajt, *Čeznja vekova*, str. 58 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. „Ako se uzdate u sebe, odbijajući da svoju volju pokorite Bogu, izabrali ste smrt. Za greh, ma gde se nalazio, Bog je oganj koji sažiže. Ako izaberete greh, odbijete da se odvojite od njega, Božja prisutnost, koja sažiže greh, sažeći će i vas.“ – Elen G. Vajt, *Misli sa Gore blagoslova*, str. 62 (original). Kako nam taj citat pomaže da razumemo prirodu izvršnog suda?
2. Bavite se podrobnije tom mišlju (predstavljenom na kraju pouke za utorak) da se nijedan od izgubljenih neće suočiti sa svojom konačnom presudom, sve dok otkupljeni ne postanu deo tog sudskog procesa. I opet, čemu nas to uči o Božjoj otvorenosti i transparentnosti? Zašto je ta transparentnost od tolike važnosti za svemir u kojem vlada ljubav?
3. Na koji način će učešće na hiljadugodišnjem sudu moći da pruži sveti-ma utehu zbog njihovih voljenih koji budu izgubljeni?

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 2. Petrova 3,13; Otkrivenje 21,3,22; 1. Jovanova 3,2,3; 1. Petrova 1,22; Isaija 25,8; Otkrivenje 22,3-5.

Tekst za pamćenje: „I reče onaj što sjeđaše na prijestolu: evo sve novo tvorim. I reče mi: napiši, jer su ove riječi istinite i vjerne“ (Otkrivenje 21,5).

Sveto pismo nam pruža ovu nadu: „Ali čekamo po obećanju njegovu novo nebo i novu zemlju, gdje pravda živi“ (2. Petrova 3,13).

Nekima, međutim, obećanje o „novom nebu i novoj zemlji“ (Otkrivenje 21,1) deluje kao neka izmišljotina, kao priča onih koji su na vlasti, i koji nadu u zagrobni život koriste kako bi držali mase u pokornosti. Ideja je navodno sledeća: *Mada vam je trenutno teško, jednog dana ćete primiti nagradu na nebu*, i slično.

I mada su neki ljudi tu nadu u budućnost, kakva je predstavljena u Bibliji, zaista koristili na taj način, njihova zloupotreba ne menja istinu kad je reč o obećanjima koja imamo u vezi sa novim nebom i novom zemljom.

U poslednje dane, rugači će ismevati našu blaženu nadu (2. Petrova 3,3-7). Ali čak i njihovo ruganje, baš kao što je prorečeno, može se smatrati dodatnim dokazom da je ono što Biblija kaže istina, jer se rugaju upravo onako kao što je u njoj i najavljeno da hoće.

Tokom ove sedmice razmišljaćemo o slavnom obećanju u vezi sa novim nebom i novom zemljom, što uključuje nebeski hram, prisustvo Boga, kraj smrti i suza – i, najzad, konačni trijumf Božje ljubavi.

NOVO NEBO I NOVA ZEMLJA

Za neke sledbenike grčke filozofije, sama pomisao da je nešto fizičke prirode podrazumeva da je to loše. Zato je za njih nezamislivo da bi u budućnosti mogao da postoji pravi raj sa stvarnim ljudima. Prema tom načinu razmišljanja, da bi nešto predstavljalo nebo i da bi se smatralo dobrim, moralo bi da bude čisto duhovne prirode, bez mrlja koje se nalaze ovde u fizičkom svetu. Ako je nešto materijalno, tvrde oni, ne može biti duhovno; a ako je nešto duhovno, ne može biti materijalno. Nasuprot tome, Biblija o nebu govori u konkretnom smislu, ali bez ograničenja koja nameće prisustvo greha.

Pročitajte sledeće tekstove: Isaija 65,17-25; Isaija 66,22,23; 2. Petrova 3,13; Otkrivenje 21,1-5. Koja je ključna poruka tih tekstova?

Knjiga proroka Isaije pruža zanimljiv uvid u to kako bi zemlja izgledala da je Izrael kao narod ostao veran svom zavetu sa Bogom (Isaija 65,17-25; Isaija 66,22,23; uporediti sa 5. Mojsijeva 28). Prirodno okruženje, sa svojim različitim oblicima života, sve više bi se razvijalo prema Božjem prvobitnom planu, to jest, prema planu kakav je postojao pre pojave greha.

Međutim, taj plan se nije ostvario u skladu sa očekivanjima. Zato je uspostavljen novi plan, ali sada sa crkvom, sastavljenom od Jevreja i nezabožaca iz svih naroda (Matej 28,18-20, 1. Petrova 2,9). Isaijina prorokanstva se, otuda, moraju ponovo čitati, ovog puta iz perspektive crkve (2. Petrova 3,13; Otkrivenje 21,1-5).

„U Bibliji se nasledstvo spasenih naziva 'otadžbina' (Jevrejima 11,14-16, Čarnić). Tamo nebeski Pastir vodi svoje stado na izvore žive vode. Drvo života donosi svoje plodove svakoga meseca, a lišće toga drveta služi (za isceljenje) narodima. Tamo se nalaze i potoci koji ne presušuju, bistri kao kristal, a na njihovim obalama lelujavu drveće svojom senkom natkripljuje staze pripremljene za Gospodnje otkupljene. Tamo se široke ravnice produžuju u prekrasne brežuljke iza kojih Božje planine uzdižu svoje veličanstvene vrhove. Božji narod, koji je toliko vremena proveo kao putnik i došljak, naći će svoj dom na tim spokojnim proplancima i pored živih potoka.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 675 (original).

Mnogi sekularni pisci, bez nade u večnost kakva je predstavljena u Svetom pismu, žale se na besmisao ljudskog postojanja. Mada greše u vezi sa budućnošću, zašto je ipak teško osporiti njihove tvrdnje o besmislenosti života koji bi bio bez buduće nade? Iznosite svoj odgovor u subotu u razredu.

U BOŽJEM HRAMU

Neki tvrde da samo nebo predstavlja Božje svetište. Međutim, knjiga Otkrivenje govori o konkretnom svetištu/hramu u okviru Novog Jerusalima, gde se nalaze Božji presto i stakleno more (Otkrivenje 4,2-6; Otkrivenje 7,9-15; Otkrivenje 15,5-8). Tamo će veliko mnoštvo svetih „od svakoga jezika i koljena i naroda i plemena“ večno slaviti Boga (Otkrivenje 7,9-17).

Uporedite tekstove Otkrivenje 7,9-15 i Otkrivenje 21,3.22. **Kako možemo da uskladimo opis velikog mnoštva iskupljenih koji služe Bogu „dan i noć u crkvi njegovoj“ (Otkrivenje 7,15) sa Jovanovom tvrdnjom u vezi s Novim Jerusalimom: „Crkve ne vidjeh u njemu“ (Otkrivenje 21,22)?**

Nebesko svetište/hram oduvek je bilo mesto gde se nebeske vojske klanjaju Bogu. Ali sa pojavom greha, ta svetinja je postala i mesto odakle se nudi spasenje čovečanstvu. „Kada se problem greha završi, nebeskom svetištu biće ponovo vraćena njegova prvobitna uloga. U tekstu Otkrivenje 21,22 Jovan izveštava da nije video hram u gradu, jer su njegov hram Gospod Bog Svedržitelj i Jagnje. Međutim, da li to znači da više neće postojati dom Gospodnji u koji će Njegova stvorenja moći da dođu, kako bi uživali u posebnom zajedništvu s Njim? Ni u kom slučaju!“ – Richard M. Davidson, „The Sanctuary: To Behold the Beauty of the Lord“, in Artur Stele, ed., *The Word: Searching, Living, Teaching*, vol. 1 (Silver Spring, MD: Biblical Research Institute, 2015), p. 31.

Knjiga Otkrivenje posebnu pažnju posvećuje Onome kome se klanjaju i onima koji Mu se klanjaju. To nebesko obožavanje usredsređeno je na Boga i Jagnje (Otkrivenje 5,13; Otkrivenje 7,10). Kao i uvek, i kao što bi trebalo da bude, Hristos je u središtu bogoslužjenja.

A učesnici tog bogoslužjenja su oni „koji dođoše od nevolje velike, i opraše haljine svoje i ubijeliše haljine svoje u krvi jagnjetovoj“ (Otkrivenje 7,14). Oni su živi svedoci Božje sposobnosti da otkupi i preobrazi. Oni pevaju hvalu Bogu zbog toga ko je On i zbog onoga što je učinio za njih.

Tekst Otkrivenje 21,3 glasi: „I čuh glas veliki s neba gdje govori: eva skinije Božije među ljudima, i življeće s njima, i oni će biti narod njegov, i sam Bog biće s njima Bog njihov.“ Ti stihovi su odjek brojnih drugih stihova (Jeremija 32,38; Jezekilj 37,27; Zaharija 8,8; Jevrejima 8,10). Šta za nas sada, dok smo još uvek na zemlji, znači to što je Bog naš Bog, i što smo mi Njegov narod? Kako mi sada živimo u skladu s tom neverovatnom istinom?

U BOŽJEM PRISUSTVU

Biblija kaže da Bog „živi u svjetlosti kojoj se ne može pristupiti“ (1. Timotiju 6,16), i da „Boga niko nije vidio nikad“ (Jovan 1,18; 1. Jovanova 4,12). Da li to znači da sveti na nebu nikad neće videti Boga Oca? Ne, ne znači. Prilično je očigledno da se ta tvrdnja o nemogućnosti da se Bog vidi odnosi na ljude posle Pada, jer u Svetom pismu postoji više naznaka da će Ga sveti zapravo videti na nebu.

Pročitajte tekstove: **Matej 5,8; 1. Jovanova 3,2,3; Otkrivenje 22,3,4.**
Šta nam ti tekstovi govore o vrhunskoj prednosti da vidimo Boga?

Isti apostol Jovan koji je izjavio da „Boga niko nije vidio nikad“ (Jovan 1,18; 1. Jovanova 4,12) takođe je rekao da „ćemo ga vidjeti kao što jest“ (1. Jovanova 3,2,3) i „gledaće lice njegovo“ (Otkrivenje 22,3,4). Sporno pitanje moglo bi biti da li se ti tekstovi odnose na Boga Oca ili na Hrista. Međutim, sve sumnje bivaju razvejjane u svetlu Hristove izjave:

„Blago onima koji su čistoga srca, jer će Boga vidjeti“ (Matej 5,8). Kalkva će to biti privilegija za iskupljene – da se poklone Bogu u Njegovom hramu! Ali najveća privilegija od svega biće gledati Njegovo lice.

„Božji narod ima prednost da se slobodno druži sa Ocem i Sinom. 'Tako sada vidimo kao kroz staklo u zagonetki' (1. Korinćanima 13,12). U delima prirode i Njegovim postupcima prema ljudima, mi sada vidimo odraz Božjeg lika kao u ogledalu, ali tada ćemo Ga, bez tamnog vela među nama, videti licem k licu. Stajaćemo u Njegovoj prisutnosti i gledati slavu Njegovog lica.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 676, 677 (original).

U tekstovima koje smo danas proučavali zapazite povezanost između čistote i viđenja Boga. „Čisti u srcu“ će videti Boga; onaj koji će videti Boga „čisti se, kao i On što je čist“ (1. Jovanova 3,3). Ono što ti stihovi otkrivaju jeste da Bog mora sada da obavi izvesno delo u nama kako bi nas pripremio za nebo.

Mada je, na kraju krajeva, naše pravo na nebo obezbeđeno Isusovom smrću, ipak ćemo ovde i sada morati da prođemo kroz proces očišćenja, koji će nam pomoći da se pripremimo za naš večni dom. A ono što je presudno u procesu pročišćenja je poslušnost Njegovoj Reči.

Pročitajte tekst **1. Petrova 1,22**. **Kako nam taj tekst otkriva povezanost između poslušnosti i očišćenja? Šta je to u vezi sa poslušnošću što nas pročišćava? Kako će se, prema Petrovim rečima, naša poslušnost konkretno pokazati?**

NEĆE VIŠE BITI SMRTI I SUZA

Učenja o besmrtnosti duše i o večnim mukama u paklenom ognju protivreče biblijskom učenju da na novom nebu i novoj zemlji „smrti neće biti više, ni plača, ni vike“ (Otkrivenje 21,4). Ako bi teorija o večno gorućem paklu bila istinita, onda „druga smrt“ ne bi iskorenila greh i grešnike iz svemira, već bi ih samo zatvorila u večni pakao muka i plača. Štaviše, u tom slučaju, svemir nikad ne bi bio obnovljen do svog prvobitnog savršenstva. Ali, hvala Gospodu što Biblija iznosi jednu sasvim drugačiju sliku!

Pročitajte sledeće tekstove: Isaija 25,8; Otkrivenje 7,17; Otkrivenje 21,4. Kakvu utehu i nadu ti tekstovi mogu da nam pruže usred iskušenja i patnji ovog sadašnjeg sveta?

Život može biti veoma težak, nepravedan, okrutan. Neke nama veoma drage ljude, brutalno nam je oduzeo hladan zagrljaj smrti. A neki drugi ljudi vešto uđu u naš život, zadobiju naša osećanja, a zatim jednostavno odu kao da se ništa nije dogodilo. Kako je strašno kada nas izda neko koga smo voleli i kome smo verovali!

Postoje trenuci kada se, slomljenog srca, možda čak zapitamo da li je život uopšte vredan življenja. Ali, šta god da nas je rastužilo, Bog uvek želi da s naših obraza obriše što više suza. Ipak, neke od naših najtežih suza nastaviće da teku sve do onog slavnog dana kada će smrt, tuga i plač prestati da postoje (Otkrivenje 21,1-5).

Možemo se osloniti na to da će se, na konačnom sudu, Bog prema svakom ljudskom biću poneti pošteno i s ljubavlju. Svi naši najmiliji koji su umrli u Hristu, biće vaskrsnuti iz mrtvih da bi bili s nama kroz čitavu večnost. Oni nedostojni večnog života konačno će prestati da postoje, i neće biti primorani da žive u „mrskom“ raju niti u paklu koji večito gori. Najveću utehu doneće nam saznanje da je Bog pošteno postupio prema svima. A kad smrt konačno prestane da postoji, iskupljeni će radosno povikati: „Gdje ti je, smrti, žalac? Gdje ti je, pakle, pobjeda?“ (1. Korinćanima 15,55).

Gospod je obećao da, na novoj zemlji i novom nebu, „što je prije bilo neće se pominjati niti će na um dolaziti“ (Isaija 65,17). To ne znači da će nebo biti mesto opšte amnezije, već da prošlost neće podrivati trajnu radost njegovih stanovnika.

Ko od nas nije iskusio teške nepravde koje prate ljudsko postojanje na ovom svetu? Kako možemo, naročito u tim bolnim vremenima, naučiti da verujemo i, koliko je to moguće, da se radujemo Božjoj dobroti i ljubavi?

NJEGOVO IME NA NJIHOVIM ČELIMA

Pročitajte tekst Otkrivenje 22,3-5. **Kako možemo biti sigurni da ćemo se naći među onima koji će imati Božije ime napisano na svojim čelima? Možemo li, uopšte, biti sigurni u to?**

Posle pobune Lucifera i pada Adama i Eve, Bog je mogao da uništi to dvoje grešnika. Ipak, kao izraz bezuslovne ljubavi prema Njegovim stvorenjima, Bog je skovao plan kako da spase sve one koji prihvate to što On nudi. To je ono što nam je poznato kao „plan spasenja“ koji je, mada uspostavljen još pre stvaranja zemlje (Efescima 1,3,4; 2. Timotiju 1,9; Titu 1,2; Otkrivenje 13,8), prvi put izložen ljudima u Edemu, odmah nakon Pada. On je kasnije dalje otkriven u tipovima i senkama jevrejske službe u svetinji (2. Mojsijeva 25). A onda je njegov najpotpuniji izraz dat u Isusovom životu, smrti i vaskrsenju (videti Rimljanima 5).

U središtu plana spasenja je obećanje večnog života, zasnovanog na Isusovim zaslugama, što je upućeno svima koji verom prihvate veliku žrtvu prinetu na krstu. I pre krsta i posle krsta – spasenje se oduvek primalo na osnovu vere, nikad na osnovu dela, koliko god ona bila rezultat našeg spasenja.

Pavle je o Avramu, koji je živio mnogo pre Hrista, pisao kao o primeru spasenja verom: „Jer ako se Avraam djelima opravda, ima hvalu, ali ne u Boga. Jer šta govori pismo? Vjerova Avraam Bogu, i primi mu se u pravdu“ (Rimljanima 4,2,3). Kako nam ti stihovi pomažu da razumemo suštinu spasenja verom?

Prema tome, možemo imati sigurnost spasenja ako smo prihvatili Isusa, ako smo Mu se predali, ako se pozivamo na Njegova obećanja, uključujući i obećanje o novom životu koji već sada imamo u Njemu, i ako se potpuno oslonimo na Njegove zasluge i ništa drugo. Avram je verovao, i to mu je uračunato u pravdu. A isto važi i za nas.

To, dakle, znači imati Njegovo ime napisano na svom čelu. Ako je ono sada zapisano na našem čelu i ako od Njega ne odstupimo, onda će ono biti tu zapisano i na novom nebu i novoj zemlji.

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Velika borba* od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje „Velika borba je završena“, str. 674-678 (original). Ako ste u mogućnosti, u knjizi pod naslovom *Heaven* od iste autorke pročitajte sledeća poglavlja: „The Earth Made New“, str. 133-145; „Heaven Is a School“, str. 146-158; „It Will Not Be Long“, pp. 159-166; „Heaven Can Begin Now“, str. 167-176; „The Music of Heaven“, str. 177-184; „A Call for Us to Be There“, str. 185-192.

„Hristov krst biće osnovna tema proučavanja i pesma otkupljenih kroz celu večnost. U proslavljenom Hristu oni će gledati Hrista raspetoga. Nikada neće zaboraviti da je Onaj čija je sila stvorila i održavala bezbrojne svetove u beskrajnim svemirskim prostranstvima, dragi Božji Sin, Veličanstvo neba, Onaj koga heruvimi i sjajni serafimi sa uživanjem obožavaju – ponizio samoga sebe da bi uzdigao grešnoga čoveka, prihvatio krivicu i sramotu greha, podneo da Otac okrene svoje lice od Njega, sve dok boli izgubljenog sveta nisu slomili Njegovo srce i prekratili Njegov život na golgotskom krstu. Čuđenje i obožavanje svemira zauvek će buditi činjenica da se Stvoritelj svih svetova, Sudija svih stvorenja, odrekao svoje slave i ponizio iz ljubavi prema čoveku.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 651 (original).

„Velika borba je završena. Greha i grešnika više nema. Ceo svemir je čist. Sklad i radost ispunjavaju beskrajno delo stvaranja. Od Onoga koji je sve stvorio teče život, i svetlost, i radost u sva prostranstva bezgraničnosti. Od najsitnije čestice do najvećeg sveta, sve stvoreno, živo i neživo, u svojoj nepomućenoj lepoti i savršenoj radosti, objavljuje da je Bog ljubav.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 678 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Mnogi posvetovljeni hrišćani žive kao da će ovaj svet trajati večno (Luka 12,16-21). Kako da uravnotežimo svoje ovozemaljske ideale sa svojim nebeskim prioritetima? Kako da se sačuvamo od onoga na šta nas je Isus upozorio u tekstu Luka 12?
2. Ako nebo počinje ovde, šta bismo mogli da uradimo da bi svoj dom i lični život pretvorili u mali odraz nebeskih principa?
3. Bavite se detaljnije pitanjem postavljenim na kraju pouke za nedelju. Koja logika se nalazi u pozadini pesimizma onih koji ne veruju u večni život? Istovremeno, čini se da neki od njih ipak žive prilično „srećno“, čak i bez ikakve nade u budućnost. Šta mislite kako im to uspeva? Odnosno, kako ljudi uspevaju da racionalizuju probleme, pa čak i da budu zadovoljni životom, bez ikakvog obećanja o nečemu što bi moglo da ih čeka nakon smrti?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

OKTOBAR

SPASENJE POSTIGNUTO!

Ponižavanje cara

1. S Matej 27,26–31. Ponižavanje cara

Pogled u carstvo vere

2. N Matej 27,32. Bolan susret
3. P Luka 23,33. „Raspeti“ Spasitelj
4. U Galatima 3,13. Težina greha
5. S 2. Korinćanima 5,21. Razmena na Golgoti
6. Č Matej 27,35–37. Neznanje mnogih
7. P Luka 23,32–42. Pogled u carstvo vere
8. S Luka 23,43. Izvanredno obećanje

Brižnost do samog kraja

9. N Matej 27,39–44. Paradoks raspetog Mesije
10. P Marko 15,29.30. Usputna pouka ostajanja na krstu
11. U Matej 27,41.42. Još o ostatku na krstu
12. S Jovan 19,25–27. Brižnost do samog kraja
13. Č Matej 27,45.46. Dve vrste tame
14. P Marko 15,34. Isusova mračna noć duše
15. S Psalmi 22,1.2. Moja mračna noć duše

Spasenje postignuto!

16. N Luka 23,46. Mirna pobeda
17. P Jovan 19,30. Spasenje postignuto!
18. U Matej 27,51. Zemaljski simbol nesekih stvari
19. S Matej 27,51–53. Posebno vaskrsenje
20. Č Matej 27,54. Prvi rodovi krsta
21. P Matej 27,55.56. A zatim tu su bile žene
22. S Jovan 19,31–37. Autopsija: Smrt usled prepuklog srca

Nadahnuo posvećenje

23. N Jovan 19,38.39. Sila krsta
24. P Marko 15,44–47. Nadahnuo posvećenje
25. U Luka 23,55.56. Pouka o Suboti
26. S Matej 27,62–66. Ljudski postupci i božansko providenje
27. Č Matej 28,1–4. Prekretnica
28. P Matej 28,5.6. Trenutak za pamćenje
29. S Luka 24,1–8. ČUTI i čuti

Blagodat vaskrsenja

30. N Marko 16,6–8. Blagodat vaskrsenja
31. P Luka 24,10.11. Neuspeh prve hrišćanske propovedi

NOVEMBAR

PRIJATELJ NA PRESTOLU

Nove oči za nove pouke

1. U Luka 24,12. Dve verzije: jedan izveštaj
2. S Matej 28,11–15. Problem nestalog tela
3. Č Luka 24,13–21. Zaslepljujuća sila propale nade
4. P Luka 24,21–27. Nove oči za nove pouke
5. S Luka 24,28–31. Izveštaj o dva obroka

Temelji Jevanđelja

6. N Luka 24,31–35. Ugrejana srca otkupljene zajednice
7. P Luka 24,36–43. Dalja operacija oka
8. U Jovan 20,24–27. Snaga u različitosti
9. S Jovan 20,28–31. Toma vidi svetlost
10. Č 1. Korinćanima 15,1–4. Temelji Jevanđelja
11. P 1. Korinćanima 15,5–8. Sila vaskrsenja
12. S Otkrivenje 1,17.18. Ključevi groba

Kraj koji je početak

13. N Dela 4,8–12. Ključ apostolske moći
14. P Rimljanima 1,1–5. Glavna uloga ključa
15. U 1. Korinćanima 15,17–19. Nesrečno, bezumno, beznačajno „hrišćanstvo“
16. S Jovan 21,1–8. Isus dolazi kada nam je potreban
17. Č Jovan 21,9–17. Priča o dva ognja
18. P Matej 28,16–20. Kraj koji je početak
19. S Luka 24,48.49. Vreme čekanja

Prijatelj na prestolu

20. N Dela 1,8. Isusov misioni plan, prvi deo
21. P Dela 1,8. Isusov misioni plan, drugi deo
22. U Dela 1,9–11. Događaj koji gradi veru
23. S Luka 24,50–53. Priprema za rad
24. Č Otkrivenje 5,11–14. Ustoličenje
25. P Dela 2,1–41. Izveštaj o dva svečana uvođenja u dužnost
26. S Jevrejima 1,3. Prijatelj na prestolu

Isus: Bolji put

27. N Jevrejima 8,1.2. Isusovo delo na Nebu
28. P Jevrejima 4,14–16. Pristupiti hrabro Božjem prestolu
29. U Jevrejima 9,12. Isus: Bolji put
30. S Jevrejima 7,23–25. On može!

Imamo Posrednika

1. Č	1. Jovanova 2,1.2.	„Imamo Zastupnika“
2. P	Rimljanima 8,31–37.	Imamo Posrednika
3. S	1. Jovanova 5,13–15.	Isusova služba odgovaranja na molitve

Završni sud

4. N	Danilo 7,9.10.	Uspostavljanje konačnog suda
5. P	Danilo 7,13.14.	Posledica suda, prvi deo
6. U	Danilo 7,21–27.	Posledica suda, drugi deo
7. S	Matej 16,26.27.	Završni sud
8. Č	Otkrivenje 22,11-13.	Tih završetak Isusovog dela na Nebu
9. P	Danilo 12,1.	Teška vremena
10. S	Titu 2,11–14.	Reč koja definiše hrišćanstvo: nada

Naše sumnje ne menjaju Božje planove

11. N	Jevrejima 9,26–28.	Napola spaseni
12. P	2. Petrova 3,3–7.	Naše sumnje ne menjaju Božje planove
13. U	2. Petrova 3,8–10.	Zašti Isus čeka?
14. S	Otkrivenje 21,10.	„Najbolja predstava na svetu“
15. Č	Otkrivenje 11,15–18.	Promena vlasti
16. P	Otkrivenje 6,12–17.	„Strah“ je više od poštovanja
17. S	Otkrivenje 6,16.17.	Gnev Jagnjeta

Nada u vaskrsenje

18. N	Otkrivenje 19,1–16.	Carsko Jagnje
19. P	Otkrivenje 19,6–9.	Zemaljska najznačajnija večera
20. U	1. Solunjanima 4,13.	Još o „nadi“
21. S	1. Solunjanima 4,14.	Nada u vaskrsenje
22. Č	1. Solunjanima 4,15–18.	Izveštaj o dva vaznesenja
23. P	1. Solunjanima 4,16.17.	Ne tako tajno vaznesenje
24. S	1. Korinćanima 15,51–54.	Besmrtni sveti

Trka za večni život

25. N	2. Petrova 3,10–14.	Biti spreman za Isusov dolazak
26. P	Otkrivenje 21,1–5.	Nebo: negativna perspektiva
27. U	Otkrivenje 22,1–5.	Nebo: pozitivna perspektiva
28. S	Otkrivenje 1,8.	Isus Večan i Svemočan
29. Č	Jovan 21,25.	Gde završiti
30. P	Otkrivenje 22,16.17.	Isusov konačan poziv
31. S	Jovan 1,29.	I dalje usmeravajte svoj pogled prema Isusu

ČITANJE BIBLIJE REDOM

Oktoбар	Novemбар	Decemбар
1. Amos 1-3	1. Luka 7-8	1. 1. Korinćanima 10-12
2. " 4-6	2. " 9-11	2. " 13-16
3. " 7-9	3. " 12-14	3. 2. Korinćanima 1-5
4. Avdija i Jona 1-4	4. " 15-17	4. " 6-9
5. Mihej 1-4	5. " 18-20	5. " 10-13
6. " 5-7	6. " 21-22	6. Galatima 1-3
7. Naum 1-3	7. " 23-24	7. " 4-6
8. Avakum 1-3	8. Jovan 1-3	8. Efescima 1-6
9. Sofonija 1-3	9. " 4-6	9. Filibljanima 1-4
10. Agej 1-2	10. " 7-9	10. Kološanima 1-4
11. Zaharija 1-3	11. " 10-12	11. 1. Solunjanima 1-5
12. " 4-6	12. " 13-15	12. 2. Solunjanima 1-3
13. " 7-10	13. " 16-18	13. 1. Timotiju 1-6
14. " 11-14	14. " 19-21	14. 2. Timotiju 1-4
15. Malahija 1-4	15. Dela 1-3	15. Titu i Filimonu 1-3
16. Matej 1-5	16. " 4-6	16. Jevrejima 1-5
17. " 6-8	17. " 7-9	17. " 6-9
18. " 9-11	18. " 10-12	18. " 10-13
19. " 12-13	19. " 13-15	19. Jakov 1-5
20. " 14-15	20. " 16-18	20. 1. Petrova 1-5
21. " 16-17	21. " 19-23	21. 2. Petrova 1-3
22. " 18-20	22. " 24-26	22. 1. Jovanova 1-3
23. " 21-25	23. " 27-28	23. " 4-5
24. " 26-28	24. Rimljanima 1-3	24. 2. i 3. Jovanova
25. Marko 1-3	25. " 4-6	25. Judina poslanica
26. " 4-6	26. " 7-9	26. Otkrivenje 1-4
27. " 7-9	27. " 10-12	27. " 5-9
28. " 10-13	28. " 13-16	28. " 10-13
29. " 14-16	29. 1. Korinćanima 1-5	29. " 14-16
30. Luka 1-3	30. " 6-9	30. " 17-19
31. " 4-6		31. " 20-22

VEČERNJE BOGOSLUŽENJE U PORODICI

Oktobar	Novembar	Decembar
1. Psalam 79.	1. Psalam 105,1-15.	1. Psalam 121.
2. Psalam 80.	2. Psalam 105,16-31.	2. Psalam 122.
3. Psalam 81.	3. Psalam 105,32-45.	3. Psalam 123.
4. Psalam 82.	4. Psalam 106,1-16.	4. Psalam 124.
5. Psalam 83.	5. Psalam 106,17-32.	5. Psalam 125.
6. Psalam 84.	6. Psalam 106,33-48.	6. Psalam 126.
7. Psalam 85.	7. Psalam 107,1-21.	7. Psalam 127.
8. Psalam 86.	8. Psalam 107,22-43.	8. Psalam 128.
9. Psalam 87.	9. Psalam 108.	9. Psalam 129.
10. Psalam 88	10. Psalam 109,1-16.	10. Psalam 130.
11. Psalam 89,1-13.	11. Psalam 109,17-31.	11. Psalam 131.
12. Psalam 89,14-26.	12. Psalam 110.	12. Psalam 132.
13. Psalam 89,27-39.	13. Psalam 111.	13. Psalam 133.
14. Psalam 89,40-52.	14. Psalam 112.	14. Psalam 134.
15. Psalam 90.	15. Psalam 113.	15. Psalam 135.
16. Psalam 91.	16. Psalam 114.	16. Psalam 136,1-14.
17. Psalam 92.	17. Psalam 115.	17. Psalam 136,15-26.
18. Psalam 93.	18. Psalam 116.	18. Psalam 137.
19. Psalam 94.	19. Psalam 117.	19. Psalam 138.
20. Psalam 95.	20. Psalam 118,1-14.	20. Psalam 139.
21. Psalam 96.	21. Psalam 118,15-29.	21. Psalam 140.
22. Psalam 97.	22. Psalam 119,1-14.	22. Psalam 141.
23. Psalam 98.	23. Psalam 119,15-29.	23. Psalam 142.
24. Psalam 99.	24. Psalam 119,30-43.	24. Psalam 143.
25. Psalam 100.	25. Psalam 119,44-56.	25. Psalam 144.
26. Psalam 101.	26. Psalam 119,57-90.	26. Psalam 145.
27. Psalam 102,1-14.	27. Psalam 119,91-117.	27. Psalam 146.
28. Psalam 102,15-28.	28. Psalam 119,118-143.	28. Psalam 147.
29. Psalam 103.	29. Psalam 119,144-176.	29. Psalam 148.
30. Psalam 104,1-18.	30. Psalam 120.	30. Psalam 149.
31. Psalam 104,19-35.		31. Psalam 150.

Predlažemo vernicima da ove tekstove čitaju u toku večernjeg bogoslužjenja u svojoj porodici.

POČETAK SUBOTE U OKTOBRU 2022. GODINE

MESTO	DATUM			
	7.	14.	21.	28.
Kladovo, Negotin	17,59	17,47	17,35	17,25
Bor, Zaječar, Pirot, Strumica	18,01	17,49	17,37	17,27
Vršac , Paraćin, Niš, Leskovac, Vranje, Radoviš, Kavadarci, Devđelija , Jagodina	18,03	17,51	17,39	17,29
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Kovin, Smederevo , Požarevac, Smederevska Palanka, Kruševac , Kumanovo , Veles	18,05	17,53	17,41	17,31
Senta, Bečež, Zrenjanin , Pančevo, Beograd , Arandelovac, Kragujevac , Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Tetovo, Skoplje , Prilep, Bitolj	18,07	17,55	17,43	17,33
Subotica , Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Valjevo, Čačak, Novi Pazar, Đakovica, Prizren, Ohrid	18,09	17,57	17,45	17,35
Sombor , Bačka Palanka, Šid, Srem. Mitrovica, Bogatić, Šabac , Užice, Berane, Peć , Debar	18,11	17,59	17,47	17,37
Beli Manastir, Osijek , Dalj, Vukovar, Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Pljevlja, Kolašin	18,13	18,01	17,49	17,39
Tuzla, Foča, Podgorica , Ulcinj	18,15	18,03	17,51	17,41
Podravska Slatina, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Derвента, Doboj, Sarajevo , Bileća, Zelenika	18,17	18,05	17,53	17,43
Koprivnica, Bjelovar, Virovitica , Daruvar, Bosanska Gradiška , Nova Gradiška, Zenica, Mostar , Trebinje, Dubrovnik	18,19	18,07	17,55	17,45
Murska Sobotica, Ormož , Čakovec, Varaždin , Prijedor, Banja Luka , Jajce, Metković, Pelješac, Mljet	18,21	18,09	17,57	17,47
Maribor , Livno, Hvar, Korčula, Ptuj , Krapina, Zagreb , Sisak, Drvar	18,23	18,11	17,59	17,49
Dravograd, Slovenj Gradec, Rogaška Slatina, Celje , Zidani Most, Karlovac, Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač	18,25	18,13	18,01	17,51
Mežica, Gospić , Šibenik, Vis	18,27	18,15	18,03	17,53
Jesenice, Kranj, Ljubljana , Crikvenica, Krk, Rab, Pag, Zadar, Dugi Otok, Biograd na moru	18,29	18,17	18,05	17,55
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka , Cres, Lošinj	18,31	18,19	18,07	17,57
Gorica, Koper, Rovinj, Pula	18,33	18,21	18,09	17,59

Podaci iz ove tabele izvedeni su po letnjem računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U NOVEMBRU 2022. GODINE

MESTO	DATUM			
	4.	11.	18.	25.
Kladovo, Negotin	16,15	16,07	16,00	15,55
Vršac, Bor, Zaječar, Knjaževac, Pirot	16,17	16,09	16,02	15,57
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Niš	16,19	16,11	16,04	15,59
Subotica, Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo, Kovin, Smederevo , Sm. Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Leskovac, Vranje, Radoviš, Strumica	16,21	16,13	16,06	16,01
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Beograd , Aranđelovac, Kragujevac, Kumanovo, Kavadarci, Đevdelija	16,23	16,15	16,08	16,03
Sombor , Bačka Palanka, Srem. Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Skoplje , Veles	16,25	16,17	16,10	16,05
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Prizren, Tetovo, Prilep	16,27	16,19	16,12	16,07
Tuzla, Berane, Peć, Đakovica, Bitolj	16,29	16,21	16,14	16,09
Virovitica, Podr. Slatina, Slav. Požega, Sl. Brod, Derventa , Doboj, Pljevlja, Kolašin	16,31	16,23	16,16	16,11
Murska Sobota, Čakovec, Varaždin, Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bos. Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Podgorica	16,33	16,25	16,18	16,13
Maribor , Ormož, Ptuj , Banja Luka , Bileća, Bar, Ulcinj	16,35	16,27	16,20	16,15
Slovenj Gradec, Celje , Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Jajce, Mostar , Trebinje, Dubrovnik, Zelenika	16,37	16,29	16,22	16,17
Dravograd, Mežica, Rogaška Slatina, Zidani Most, Karlovac, Drvar, Livno, Metković, Pelješac, Mljet	16,39	16,31	16,24	16,19
Kranj, Ljubljana , Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač, Hvar, Korčula	16,41	16,33	16,26	16,21
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Crikvenica, Gospić , Šibenik, Biograd na moru	16,43	16,35	16,28	16,23
Gorica, Rijeka , Krk, Cres, Rab, Zadar, Pag, Dugi Otok, Vis	16,45	16,37	16,30	16,25
Koper, Lošinj	16,47	16,39	16,32	16,27
Rovinj, Pula	16,49	16,41	16,34	16,29

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U DECEMBRU 2022. GODINE

MESTO	DATUM				
	2.	9.	16.	23.	30.
Kladovo, Negotin	15,51	15,50	15,51	15,54	15,59
Srpska Crnja, Vršac, Bor, Zaječar	15,53	15,52	15,53	15,56	16,01
Senta, Kikinda, Zrenjanin , Alibunar, Kovin, Požarevac, Knjaževac, Piro	15,55	15,54	15,55	15,58	16,03
Subotica , Bačka Topola, Bečej, Pančevo, Beograd, Smederevo , Smederevska Palanka, Jagodina, Paraćin, Niš , Leskovac	15,57	15,56	15,57	16,00	16,05
Sombor , Bačka Palanka, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Arandelovac, Kragujevac , Kruševac, Vranje, Radoviš, Strumica	15,59	15,58	15,59	16,02	16,07
Dalj, Vukovar, Šid, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo , Kumanovo, Kavadarci, Devdelija	16,01	16,00	16,01	16,04	16,09
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Kosovska Mitrovica, Priština, Skoplje , Veles	16,03	16,02	16,03	16,06	16,11
Podravska Slatina, Tuzla, Peć , Đakovica, Prizren, Tetovo, Prilep	16,05	16,04	16,05	16,08	16,13
Murska Sobota, Čakovec, Koprivnica, Bjelovar, Virovitica , Daruvar, Slav. Požega, Slav. Brod, Derventa , Doboј, Pljevlja, Berane, Bitolj	16,07	16,06	16,07	16,10	16,15
Ptuj , Ormož, Varaždin , Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Kolašin , Debar, Ohrid	16,09	16,08	16,09	16,12	16,17
Maribor , Celje, Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Banja Luka, Podgorica	16,11	16,10	16,11	16,14	16,19
Dravograd, Mežica, Rogaška Slatina, Zidani Most, Jajce, Mostar , Bileća, Trebinje, Zelenika , Bar, Ulcinj	16,13	16,14	16,13	16,16	16,21
Slovenj Gradec, Karlovac, Slunj, Bihać, Drvar, Livno, Metković, Dubrovnik	16,15	16,16	16,15	16,18	16,23
Jesenice, Kranj, Ljubljana , Knin, Pelješac, Mljet	16,17	16,18	16,17	16,20	16,25
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka , Crikvenica, Krk, Gospić, Šibenik, Split , Brač, Hvar, Korčula	16,19	16,20	16,19	16,22	16,27
Gorica, Koper, Cres, Rab, Pag, Zadar, Biograd na moru, Vis	16,21	16,22	16,21	16,24	16,29
Rovinj, Pula , Lošinj, Dugi Otok	16,23	16,24	16,23	16,26	16,31

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

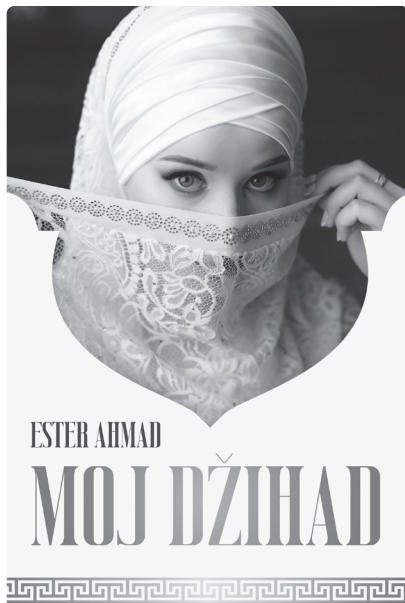
JUŽNA PACIFIČKA DIVIZIJA

UNIJE	CRKVE	GRUPE	VERNIŠTVO	POPULACIJA
Australijska	97	48	14.978	125.976.062
Novozelandska pacifička	700	132	260.901	77.560.000
Misija Papua Nove Gvineje	6	5	3.061	3.361.420
Transpacifička misija	58	28	6.956	23.610.003
UKUPNO	861	213	285.896	230.507.485

PROJEKTI:

1. Osnivanje misionskog televizijskog kanala „Nada“ (Houp) i radio stanice „Nada“ na Papuanskoj misiji.
2. Snimanje serije „Carska deca“, pet dečjih TV serija od 13 epizoda zasnovanih na seriji knjiga *Velika borba*.

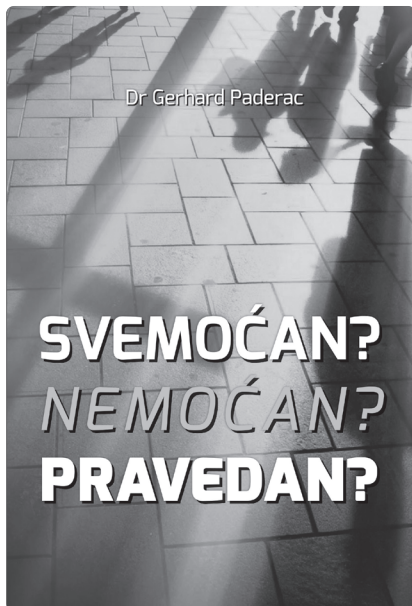
MOJ DŽIHAD

Ester Ahmad

»Ima li dobrovoljaca za džihad?«, upitao je mula...

Bio je to njen poslednji test. Prilika da osvoji ne samo ljubav Alaha, već i ljubav svog oca – nešto što nikada nije mogla da zasluži. Zahira je duboko udahнула i podigla ruku. Sa osamnaest godina se dobrovoljno prijavila da postane bombaš samoubica.

Moj džihad je istinita priča o devojci koja je odrastala u radikalnom islamizmu. Bila je naučena da veruje da je njena krajnja svrha služba Alahu tako što će umreti kao džihadista. Dve noći pre nego što je trebalo da ode zauvek usnila je san. San koji bi mogao da promeni njenu sudbinu.

SVEMOĆAN? NEMOĆAN? PRAVEDAN? **dr Gerhard Paderac**

Dr Gerhard Paderac je tokom noćnog leta iz Sjedinjenih Američkih Država u Nemačku razgovarao u avionu sa putnicom koja je sedela pored njega. Tokom razgovora, sagovornica mu je postavljala zanimljiva pitanja o Bogu: da li se pored tolike patnje u svetu može verovati u postojanje sažaljivog i milostivog Boga; ako je Bog ljubav, zašto tako često stradaju dobri, a napreduju zli ljudi; kuda ide čovek posle smrti; da li postoje pakao i raj; da li postoji večni život; ako postoji kako ga dobiti. Za Gerharda Paderaca, ovo su pitanja od najveće važnosti zato što odgovori na njih mogu da na sudbonosan način utiču na naš život. Može li jedan razgovor tokom višesatnog noćnog leta otkriti nešto i nama čitaocima?

Knjige možete naručiti na telefon: 011/2458-054 ili na: tippreprod@gmail.com

NARUDŽBENICA ZA 2023. GODINU

Ime i prezime _____

MOLIMO VAS PREDAJTE NOVAC POVERENIKU DO 31. OKTOBRA

rb	NAZIV	ćir	lat	mađ	rum	CENA u DIN	UKUPNO:
1	Biblijska pouka za odrasle					4 x 220 = <u>880</u>	
2	Dečja pouka (od 1 do 3g) "Prijatelji najmlađih"	X	X	X	X	4 x 270 = <u>1.080</u>	
3	Dečja pouka (od 4 do 6 god) "Prijatelji malenih"	X	X	X	X	4 x 270 = <u>1.080</u>	
4	Dečja pouka (od 7 do 11 god) "Prijatelji dece"	X	X	X	X	4 x 270 = <u>1.080</u>	
5	Dečja pouka (od 7 do 11 god) "Prijatelji dece" mađ	X	X	X	X	4 x 270 = <u>1.080</u>	
6	Dečja pouka (od 11 do 15 god) "Moj prijatelj"	X	X	X	X	4 x 270 = <u>1.080</u>	
7	Dečja pouka (od 11 do 15 god) tinejdžeri	X	X	X	X	4 x 270 = <u>1.080</u>	
8	Glasnik					5 x 240 = <u>1.200</u>	
9	Znaci vremena					4 x 230 = <u>920</u>	
10	Zidni kalendar					<u>310</u>	
11	Jutarnji stihovi					<u>520</u>	
12	Jutarnji stihovi, <i>aplikacija</i>					<u>300</u>	
						UKUPNO:	

RAZLIKA U CENI

SA PREPLATOM	BEZ PREPLATE (tokom godine)
220	260
270	300
270	300
270	300
270	300
270	300
270	300
270	300
240	290
230	260
310	350
520	620
300	300

SVI KOJI KORISTE HACAPP APLIKACIJU MORAJU POVERENIKU IZDIKTIRATI, IME I PREZIME I E-MAIL
ADRESU PREKO KOJE SU REGISTROVANI U APLIKACIJI! Za dodatne informacije nazvati 060/8080482